

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο, η αξιολόγηση των Οργανικών Μονάδων και του Ανθρώπινου Δυναμικού. Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης ή εργαλεία υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών;».

ΑΘΗΝΑ-ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο, η αξιολόγηση των Οργανικών Μονάδων και του Ανθρώπινου Δυναμικού. Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης ή εργαλεία υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών;».

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΥΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΘΕΜΗΣ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ-ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

- Έναρξη Εργασιών της Ημερίδας από τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. κ. Θεμιστοκλή Μπαλασόπουλο.
- Χαιρετισμός του Προέδρου της Εκτελεστικής Επιτροπής της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. κ. Κώστα Τσικρικά.
- Ομιλία του κ. Μακρυδημήτρη Αντώνη, Καθηγητή Διοικητικής Επιστήμης στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Ομιλία του κ. Χρυσόγονου Κώστα, Καθηγητή Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Ομιλία του κ. Παπακωνσταντίνου Απόστολου, Διδάκτορας Συνταγματικού Δικαίου - Δικηγόρου.

- **Ομιλία της κας Τσίπρα Μαρία – Μαγδαληνής, Δικηγόρου – Εργατολόγου, Νομικής Συμβούλου της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.**
- **Διάλειμμα**
- **Διευκρινιστικές ερωτήσεις – απαντήσεις.**
- **Κλείσιμο Εργασιών Ημερίδας – Συμπεράσματα.**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΥΝΗΣ): Συνάδελφοι εκ μέρους της Εκτελεστικής Επιτροπής της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α., σας καλωσορίζουμε σήμερα στην ημερίδα που αποφασίσαμε να πραγματοποιηθεί.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι σήμερα η ημερίδα θ' ασχοληθεί με δυο φλέγοντα ζητήματα τα οποία τυγχάνει να είναι και εξαιρετικά επίκαιρα. Είναι το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο και η αξιολόγηση των δομών των υπηρεσιών και των Εργαζομένων. Και αυτό όχι μόνο σα θεσμικές παρεμβάσεις, αλλά και σε σχέση με τη Δημόσια Διοίκηση και τους στόχους που ενδεχομένως θα εξυπηρετήσουν.

Θα ήθελα να πω και είναι εμφανές ότι η μεγάλη συμμετοχή σήμερα αναδεικνύει όχι μόνο την ανησυχία των εργαζομένων για το εργασιακό τους μέλλον, αλλά και το μεγάλο ενδιαφέρον για το μέλλον των Δημοσίων Υπηρεσιών, οι οποίες ένα στόχο έχουν: Να εξυπηρετούν τον πολίτη. Ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που πλέον έχει επίσημα ξεκαθαριστεί ότι μιλάμε απευθείας για απολύσεις και αποδεικνύεται ότι το πλαίσιο του 4093, του μνημονίου 3, αυτό είχε ως σκοπό και αυτό εξυπηρετεί.

Νομίζω ότι εκκίνηση και κοινή παραδοχή όλων μας και από εκεί πρέπει να ξεκινήσουμε, είναι ότι οι Δημόσιες Υπηρεσίες σήμερα υπολειτουργούν. Υπολειτουργούν και παραπαίουν. Και αυτό είναι ένα αποτέλεσμα, πέρα από τις παθογένειες που έχει και είχε η Δημόσια Διοίκηση, είναι ένα αποτέλεσμα και των πολιτικών που ασκούνται τα 3 τελευταία χρόνια. Και υπολειτουργούν και οικονομικά και λειτουργικά από ανθρώπινο δυναμικό. Το αποτέλεσμα είναι ένα: να μην εξυπηρετείται ο πολίτης, να ταλαιπωρείται και να μην εξυπηρετείται ο πολίτης.

Πριν ξεκινήσω θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες όλης της Εκτελεστικής Επιτροπής στους προσκεκλημένους σήμερα, ευχαριστούμε που

ανταποκριθήκατε στην πρόσκληση της Εκτελεστικής Επιτροπής και συμμετέχετε προκειμένου να ενημερώσετε τους συναδέλφους.

Είναι μαζί μας ο κ. Μακρουδημήτρης Αντώνης, Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών..

Επίσης είναι μαζί μας ο κ. Κώστας Χρυσόγονος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ο κ. Παπακωνσταντίνου Απόστολος, Διδάκτωρ Συνταγματικού Δικαίου, Δικηγόρος και μαζί μας είναι και η κα Τσίπρα Μαρία Μαγδαληνή, Δικηγόρος – Εργατολόγος και Νομική Σύμβουλος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Διαδικαστικά θα ήθελα μόνο να πω ότι στους φακέλους τους οποίους έχετε πάρει, πέρα από το πρόγραμμα υπάρχει και έντυπο προτάσεων, όποια πρόταση ο καθένας πρέπει να την προσκομίσει εδώ στην έδρα και υπάρχει και έντυπο ερωτήσεων. Θα ήθελα να επισημάνω ότι οι ερωτήσεις δε θα πρέπει να είναι εξατομικευμένες, θα πρέπει να είναι γενικής φύσης και να αφορούν τη θεματολογία τη σημερινή, θα πρέπει να προσκομισθούν στην έδρα μέχρι το διάλειμμα προκειμένου να κωδικοποιηθούν και ν' απαντηθούν στη συνέχεια.

Ξεκινώντας λοιπόν καλώ τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α., να προχωρήσει στην έναρξη εργασιών της ημερίδας.

ΘΕΜΗΣ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι καλημέρα.

Η σημερινή μαζική παρουσία σας στην ημερίδα που οργάνωσε η Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. δείχνει την αγωνία και το ενδιαφέρον της πλειοψηφίας των εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο αλλά και την αξιολόγηση των Οργανικών Μονάδων και του Ανθρώπινου Δυναμικού. Ανησυχία η οποία πηγάζει από την προσπάθεια της συγκυβέρνησης και της τρόικας να χρησιμοποιήσουν κυρίως το Πειθαρχικό Δίκαιο για να δημιουργήσουν κλίμα «τρόμου» στις υπηρεσίες του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α.

Η εργασιακή ανασφάλεια, καθώς η πλειοψηφία των εργαζομένων βρίσκονται υπό το φόβο ή τον τρόπο της «λίστας των επίορκων» υπαλλήλων δείχνει τις πραγματικές προθέσεις της συγκυβέρνησης. Ο χαρακτηρισμός των πάντων ως «επίορκων» δημιουργεί

τέτοιο κλίμα, που αποβαίνει κυρίως εις βάρος της εύρυθμης λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και της ηρεμίας των ίδιων των υπαλλήλων.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα ζούμε σε μεγάλη ένταση «το θέατρο του παραλόγου» με την καθημερινή διεύρυνση των δήθεν «επιόρκων» υπαλλήλων του Δημοσίου και το διασυρμό των Δημοσίων Υπηρεσιών, με απώτερο και μοναδικό στόχο τις χιλιάδες απολύσεις εργαζομένων στο Δημόσιο. Και επειδή δήθεν τους «ενδιαφέρει» και η καλή λειτουργία των υπηρεσιών, λόγω του ότι οι πολίτες καθημερινά ταλαιπωρούνται, μας λένε ότι θα προχωρήσουν σε νέες προσλήψεις 15.000 «ικανών» εργαζομένων στο Δημόσιο, όταν το προηγούμενο χρονικό διάστημα μας έλεγαν για το υπεράριθμο αλλά και τις εκβιαστικές ιδεολογικού τύπου απαιτήσεις της τρόικας για μείωση του αριθμού των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Όμως ο πραγματικός στόχος αυτής της πολιτικής είναι ένας και μοναδικός: Η διάλυση των Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η κατάργηση των Κοινωνικών αγαθών, η ανατροπή των εργασιακών σχέσεων και η εκχώρηση βασικών αρμοδιοτήτων στους ιδιώτες με συνέπειες που θα κληθούν για άλλη μια φορά να πληρώσει ο Ελληνικός Λαός. Με επικοινωνιακά τρικ δεν μπορούν να τον αποσιωπήσουν ή να τον κρύψουν.

Η σημερινή μας ημερίδα έρχεται να καλύψει τις ανάγκες της καθημερινής και έγκυρης ενημέρωσης σε δύο σοβαρά ζητήματα που είναι ενταγμένα στην υλοποίηση των μνημονιακών πολιτικών. Το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο και την αξιολόγηση Οργανικών Μονάδων και του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού.

Και τα δύο έχουν μοναδικό στόχο, τη συμπλήρωση της «ΛΙΣΤΑΣ» των χιλιάδων εργαζομένων που θα απολυθούν ή θα... «αποχωρήσουν» μέχρι το 2015.

Θέλουν το «νέο» Πειθαρχικό Δίκαιο από διαδικασία νόμιμης λειτουργίας συνολικά της Δημόσιας Διοίκησης να το μετατρέψουν σε διαδικασία κατασκευής «επιόρκων» υπαλλήλων για την επίτευξη του μέτρου που έχουν συμφωνήσει με την τρόικα για χιλιάδες απολύσεις και την μετατροπή των εργαζομένων στο Δημόσιο σε μόνιμα «φοβισμένους», «τρομοκρατημένους» και «υποταγμένους».

Αποτέλεσμα αυτών των διαδικασιών είναι η παράλυση της λειτουργίας του Δημοσίου και η καθημερινή ταλαιπωρία των πολιτών που εξυπηρετούνται από αυτές.

Άλλωστε, οι «επιόρκοι» δικό τους δημιούργημα είναι και τυγχάνουν της πολύχρονης πολιτικής προστασία τους.

Πέρα από την κατάργηση του Συνταγματικού Δικαιώματος του «τεκμηρίου της αθωότητας» για να ολοκληρώσουν το στόχο τους θέλουν να διευρύνουν τα πειθαρχικά «παραπτώματα» που δεν συνάδουν με την υπαλληλική ιδιότητα αλλά και να καταργήσουν το δικαίωμα προσφυγής στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο μόνο και μόνο για να προχωρήσουν άμεσα σε απολύσεις χιλιάδων Δημοσίων Υπαλλήλων με το στίγμα του «επιόρκου», στην καλλιέργεια καθημερινά του φόβου και να μας καταντήσουν υποτελείς στις πολιτικές τους.

Το ίδιο συμβαίνει και με την αξιολόγηση, μια διαδικασία προσχηματική και που δεν γίνεται για την καλύτερη οργάνωση και βελτίωση της λειτουργίας των Δημοσίων Υπηρεσιών, προς όφελος του πολίτη.

Είναι ένα ακόμη επικοινωνιακό «πυροτέχνημα» από την τρικομματική συγκυβέρνηση, με μοναδικό σκοπό την υλοποίηση των δεσμεύσεων της προς την τρόικα για νέες ΑΜΕΣΕΣ απολύσεις προσωπικού, τον περιορισμό των Δημοσίων Υπηρεσιών και την κατάργηση βασικών κοινωνικών αγαθών, που δεν έχουν καμιά σχέση με το συμφέρον των πολιτών και της κοινωνίας.

Μια αξιολόγηση που το μόνο που θα επιφέρει τελικά είναι η μείωση Διευθύνσεων, Τμημάτων και κατάργηση μεγάλου αριθμού Οργανικών θέσεων, όταν πολύ πρόσφατα η συντριπτική πλειοψηφία των Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού, λόγω του Καλλικράτη, έχει ψηφίσει νέους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.), προσαρμοσμένους στο νέο θεσμικό πλαίσιο και τις νέες αρμοδιότητες.

Πολιτική που εφαρμόζουν ταυτόχρονα με χιλιάδες νέες προσλήψεις μέσω των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) και τις «φιλόδοξες» Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις στις υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προκειμένου να καλύψουν τις μεγάλες ελλείψεις

προσωπικού, ιδιαίτερα στις υπηρεσίες που έχουν να κάνουν με την καθημερινή εξυπηρέτηση των πολιτών.

Γι' αυτό άλλωστε και η θέση της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. είναι ξεκάθαρη και αντίθετη στις προωθούμενες αξιολογήσεις, χωρίς επιφυλάξεις και άλλες σκοπιμότητες. Τις τελευταίες δεκαετίες, αυτό που διαπιστώνεται είναι η ανυπαρξία πολιτικής ανάπτυξης του προσωπικού με επακόλουθο να παραμένει κενό γράμμα η αξιοποίηση των κατάλληλων υπαλλήλων στις απαιτούμενες εργασίες.

Καθώς είναι άλλο η συρρίκνωση δομών και άλλο η αναδιοργάνωση, χωρίς καμία στρατηγική για την σύνταξη των νέων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) και την απουσία συνολικής προσέγγισης στη λειτουργία των Δομών, σύγχυση στις αρμοδιότητες και τις ευθύνες.

Και το σοβαρότερο, όταν δεν υφίσταται μέχρι σήμερα καμιά περιγραφή θέσης, τότε υπάρχει αδυναμία σοβαρού υπολογισμού των απαραίτητων προσώπων.

Αυτές είναι λίγες επισημάνσεις σε μια διαδικασία που προωθείται για την αξιολόγηση των Οργανικών Μονάδων.

Όσον αφορά στο προσωπικό, ποια είναι η πολιτική ανάπτυξής του σήμερα; Υπάρχει πολιτική βούληση για την ανάδειξη των ικανών ή όχι;

Μπορούν να μας πουν ποιο σύστημα αξιολόγησης εφαρμόζεται ώστε να εξασφαλίσει την ανάδειξη των καταλληλότερων; Ο Ν.3839/2010 ή ο Ν. 4024/2011;

Πότε θα γίνουν οι νέες κρίσεις και θα σταματήσει η «κατασκευή» Προϊσταμένων με την αυθαίρετη και παράνομη τοποθέτησή τους από τους αιρετούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Τέλος, μπορεί να υλοποιηθεί οποιαδήποτε Διοικητική Μεταρρύθμιση με την απειλή απολύσεων; Και όσο οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο δεν είναι συμμετοχοί καμίας προσπάθειας για την αναδιοργάνωσή του αλλά κυρίως έχουν το βασικό ρόλο του αποδιοπομπαίου τράγου.

Και προπάντων, συνιστά μεταρρυθμιστική διαδικασία η αυστηροποίηση του Πειθαρχικού Δικαίου χωρίς επίλυση των χρόνιων προβλημάτων του κομματισμού και της αναξιοκρατίας;

Αυτά είναι λίγα από τα ερωτήματα που θέτει η πλειοψηφία των εργαζομένων στο Δημόσιο και την Τοπική Αυτοδιοίκηση και που πιστεύουμε ότι οι ομιλητές της σημερινής Ημερίδας μας θα δώσουν απαντήσεις.

Και βέβαια, για να μην τρέφουμε αυταπάτες ο κομματισμός, η αναξιοκρατία και η πελατειακή νοοτροπία αλλά και το κράτος λάφυρο δεν πρόκειται να σταματήσει. Αντιθέτως αυτή τη στιγμή γεννιέται και γιγαντώνεται εκ νέου με κύριο στοιχείο την ανασφάλεια η απόλυτη εξάρτηση από πολιτικό-κομματικά κέντρα.

Η κοινωνία και οι πολίτες όχι μόνο δεν ευαισθητοποιούνται, αλλά αντίθετα, μέσα από συνεχείς επιθέσεις σε βάρος των Δημοσίων Υπαλλήλων, δημιουργούν εχθρικό κλίμα, μη λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στο σύνολο της Ελληνικής κοινωνίας.

Για την Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. είναι ξεκάθαρο ότι όποια προσπάθεια γίνει από την τρικομματική συγκυβέρνηση για την απόλυση, αποχώρηση, διαθεσιμότητα ή όπως αλλιώς το ονομάσουν, δεν θα μείνει αναπάντητη. Εγγύηση γι' αυτό είναι η αγωνιστική μας δράση στο παρελθόν, στο παρόν αλλά και για το μέλλον, καθώς οι μαζικές απολύσεις που προετοιμάζονται είναι παράνομες και αντισυνταγματικές και δεν πρόκειται να τις επιτρέψουμε.

Κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών της ημερίδας και πάλι θέλω να ευχαριστήσω τους ομιλητές για την αποδοχή της πρόσκλησής μας και είμαι βέβαιος ότι με τις τοποθετήσεις τους θα μας βοηθήσουν στην καθημερινή δράση και λειτουργία μας, ιδιαίτερα σε μία περίοδο που ακόμα και το δικαίωμα στη δουλειά μπαίνει σε αμφισβήτηση.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ Πρόεδρε. Καλώ τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., τον κ. Κώστα Τσικρικά προκειμένου ν' απευθύνει έναν χαιρετισμό.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι του Προεδρείου, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, χαιρετίζω εκ μέρους της Εκτελεστικής Επιτροπής της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. αυτή την ημερίδα και συγχαίρω ταυτόχρονα την Εκτελεστική

Επιτροπή της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. γιατί πήρε αυτή την πρωτοβουλία για τη διοργάνωσή της.

Όπως τόνισε και ο Πρόεδρος γίνεται σε μια περίοδο που τα ζητήματα που απασχολούν τους εργαζομένους στο Δημόσιο, στις Δημόσιες Υπηρεσίες, έχουν οξυνθεί ιδιαίτερα. Βέβαια όπως όλοι καλά γνωρίζουμε, αυτή η πολιτική της σκληρής λιτότητας, αυτή η πολιτική της κατεδάφισης όπως λέμε συχνά του κοινωνικού κράτους, έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια.

Είναι μια νεοφιλελεύθερη πολιτική, είναι μια πολιτική που εφαρμόστηκε από το Ρήγκαν και τη Θάτσερ και έχει απλωθεί από τότε σε όλη την Ευρώπη, σε όλο το δυτικό κόσμο. αυτή την πολιτική βιώνουν οι εργαζόμενοι και στη χώρα μας. Και εξαιτίας της ανάγκης για δανεισμό λόγω και της κακής διαχείρισης και αντιμετώπισης των δημοσίων οικονομικών, αλλά κυρίως εξαιτίας της πολιτικής που εφαρμόστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, μηδενιάς εξαιρουμένης, βιώνουμε ως κόσμος της εργασίας την κατεδάφιση όλων των δικαιωμάτων και των κατακτήσεων ενός και πλέον αιώνα.

Και ιδιαίτερα εμείς που εργαζόμαστε στο Δημόσιο, είμαστε οι πρώτοι που στοχοποιηθήκαμε, είμαστε οι πρώτοι που δεχτήκαμε τις μεγάλες περικοπές. Είμαστε αυτοί που μέχρι και σήμερα είμαστε στο στόχαστρο αυτών των σκληρών, νεοφιλελεύθερων πολιτικών.

Γιατί θα έπρεπε να πεισθεί η κοινωνία να δημιουργηθεί μια κοινή γνώμη για ν' αποδεχθεί αυτές τις πολιτικές. Και δυστυχώς καθημερινά όπως όλοι γνωρίζετε πολύ καλά γιατί το βιώνετε, το βιώνουμε όλοι μαζί αυτό, την αισχρή προπαγάνδα που έχει ξεκινήσει εδώ και 3 χρόνια για υπερδιογκωμένο Δημόσιο, για Δημόσιο που κοστίζει πολύ ακριβά.

Ενώ και με την απογραφή αλλά και με όλα τα στοιχεία που έχουμε και έχει η κυβέρνηση, τα έχουν όλοι, και τα Μέσα Ενημέρωσης και οι Καθηγητές των Α.Ε.Ι. –το λέω αυτό παρ' ότι σήμερα έχουμε δυο εξαιρετους πανεπιστημιακούς δασκάλους, ευαισθητοποιημένους στα ζητήματα του Δημοσίου και των Δημοσίων Υπηρεσιών, υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι με το κύρος του πανεπιστημιακού δασκάλου ακόμη και σήμερα μιλούν για 1 ή 1,5 εκατομμύρια εργαζομένους στο Δημόσιο, όταν είναι επιβεβαιωμένο ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι, γιατί αυτούς εμείς εκπροσωπούμε, δεν ξεπερνούν τις

450.000 και ως ποσοστό είναι κάτω από το 10% του εργατικού δυναμικού όταν σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, ιδιαίτερα σ' αυτές που μας πιέζουν για διάλυση των Δημοσίων Υπηρεσιών, για απολύσεις 25.000 και για μείωση κατά 150.000 μέχρι το 2015 για βίαιη συρρίκνωση του Δημοσίου στη χώρα μας, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 10%, 5% και 17%.

Και μπαίνει το ερώτημα: Σ' αυτή τη χώρα δεν πρέπει να υπάρχουν Δημόσιες Υπηρεσίες, Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, Δημόσιας Παιδείας, Κοινωνικής Ασφάλισης; Δεν πρέπει να παρέχεται εκ μέρους του κράτους το οποίο θα διαχειρίζεται αυτά τα δημόσια και ύψιστα κοινωνικά αγαθά; Ακόμα και δυο άλλα τα οποία μέσω των Δ.Ε.Κ.Ο. τα διαχειρίζεται;

Και εννοώ το φυσικό αγαθό του νερού και του ηλεκτρικού ρεύματος. Όλα θέλουν να τα παραδώσουν, βορά δυστυχώς στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Ιδιαίτερα αγαπητοί φίλοι το νερό. Η Ελλάδα έχει το καλύτερο νερό σε όλη την Ευρώπη. δε χρειάζεται ούτε ιδιαίτερες επεξεργασίες. Τα ποτάμια μας δεν έχουν τη μόλυνση που έχουν τα ποτάμια της Ευρώπης και άλλων περιοχών. Γι' αυτό θέλουν να βάλουν χέρι.

Ξεκινάνε από την Ε.Υ.Δ.Α.Π., θα πάνε στην αντίστοιχη οργάνωση και Δ.Ε.Κ.Ο. της Θεσσαλονίκης που διαχειρίζεται το νερό και θα φτάσουν και παραπέρα. Εμείς, οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο, έχουμε αναλάβει έναν αγώνα εδώ και τρία χρόνια, καλώντας πάντα όλους τους εργαζομένους τόσο του ιδιωτικού τομέα αλλά και τα ευρύτερα κοινωνικά στρώματα που πλήττονται από αυτή την πολιτική ν' αντισταθούμε.

Κι έχουμε οργανώσει αυτή την πάλη, τρία συνεχή χρόνια βρισκόμαστε σε διαρκείς κινητοποιήσεις, με πάνω από 30 γενικές απεργίες, με αρκετές, 10 και πλέον πανδημοσιοϋπαλληλικές, στάση εργασίας, συλλαλητήρια Σαββατοκύριακα, απογεύματα. Προχθές ήταν το τελευταίο που μέχρι τώρα είχαμε διοργανώσει. Την Κυριακή, την προηγούμενη Τετάρτη..

Άρα λοιπόν, και σ' αυτούς που λένε «τι κάνει το συνδικαλιστικό κίνημα;» με όλες αυτές τις δυσκολίες, με όλες αυτές τις επιθέσεις που δέχεται κάνει ό,τι μπορεί, κρατάει αναμμένη τη φωτιά του αγώνα τουλάχιστον. Θα μπορούσαμε να κάνουμε και περισσότερα, αλλά εδώ είμαστε όλοι, εδώ είναι και η βάση μιας Οργάνωσης που έχει αναλάβει κι έχει ηγηθεί αγώνων να τα

δούμε όλα μαζί, να προχωρήσουμε ακόμα και σε πιο δυναμικές κινητοποιήσεις.

Όμως φίλες και φίλοι, θέλω να τονίσω κάτι ιδιαίτερα: Ότι εμείς πέρα από την κινητοποιήσεις, πέρα από την κινηματική δράση, έχουμε και θέσεις και προτάσεις και επεξεργασίες για την αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης. Γιατί όπως τονίζω σε κάθε ευκαιρία, εκτός από υπάλληλοι του Δημοσίου είμαστε και πολίτες και χρήστες και αποδέκτες των Δημοσίων και Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Γι' αυτό περισσότερο απ' όλους μας ενδιαφέρει η βελτίωση της ποιότητας. Αλλά αυτό δε θα επιτευχθεί με μέσα και διαδικασίες που ονομάζουν το ξύδι γλυκάδι, δηλαδή με μια μεταρρύθμιση η οποία στην ουσία είναι αποδόμηση, καταστρατήγηση όλων των δεδομένων του νομικού πολιτισμού της Ευρώπης και του πολιτικού πολιτισμού, καταστρατήγηση του ιδίου του Συντάγματος, κουρελιάσματος του δημοσιοϋπαλληλικού κώδικα.

Και το λέω όσον αφορά τους εργαζομένους στο Δημόσιο. Γιατί ακούγεται και το είπε και ο Πρωθυπουργός ότι τώρα λέει, με βάση την κατάργηση των οργανικών θέσεων, μπορούμε να προχωρήσουμε σε απολύσεις χωρίς να καταστρατηγούμε το σύνταγμα.

Ναι, αλλά μέχρι τώρα τουλάχιστον, και αυτό το είπα και στη Βουλή και είχα και τη συνηγορία πολιτικών προσώπων από το χώρο της συντηρητικής παράταξης, του κ. Παυλόπουλου να το πω, που είπε «έτσι είναι Πρόεδρε, σωστά το λες», μέχρι τώρα λοιπόν όποτε καταργείτο μια οργανική θέση δημοσίου υπαλλήλου, υπήρχε μέσα απ' τον κώδικα η δυνατότητα μετάταξης. Και αν δεν υπήρχε κενή οργανική θέση κάπου, δημιουργούνταν προσωποπαγείς θέσεις με βάση το εθιμικό δίκαιο της χώρας.

Τώρα θέλουμε να τα ισοπεδώσουμε όλα. Λύθηκαν τα χέρια κι επινόησαν και τον όρο «επίορκοι», τον αδόκιμο αυτό όρο περί επίορκων. Γιατί πρέπει να μιλάμε για «συναδέλφους», το βάζω και λίγο σε εισαγωγική, γι' αυτούς που πραγματικά έχουν περιπέσει σε βαριά πειθαρχικά και ποινικά παραπτώματα και ποινικά αδικήματα.

Γιατί αυτοί μας προσβάλλουν, μας θίγουν ως σώμα των δημοσίων υπαλλήλων. Έστω γι' αυτούς τους εργαζομένους λοιπόν που έχουν περιπέσει σε βαριά πειθαρχικά παραπτώματα, υπήρχαν και υπάρχουν

διαδικασίες αυστηρότατες οι οποίες τώρα έγιναν πολύ πιο αυστηρές, δρακόντειες πειθαρχικές διατάξεις έχουν επιβληθεί. Και μάλιστα αν δεν παρεμβαίναμε σε δυο πρόσφατα νομοσχέδια που ήρθαν στη Βουλή, θα γίνονταν ακόμα πιο σκληρές.

ΜΕΛΟΣ: (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ: Δεν αφορούσε εσένα ίσως αλλά αυτούς που τους αφορούσε, και μιλάω για τους εργαζομένους στ' Ασφαλιστικά Ταμεία ευχαρίστησαν την Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και δε χρειαζόταν να μας ευχαριστήσουν γιατί πράξαμε το χρέος μας και το καθήκον μας, παρευρεθήκαμε μέχρι την τελευταία στιγμή στη Βουλή και αποσύρθηκαν. Γιατί ξέρετε τι προέβλεπαν συνάδελφοι; Για απλές παραλείψεις μέχρι και φυλάκιση από 3 μήνες μέχρι και ένα χρόνο.

Αν ήσαστε στη θέση αυτών που θα κινδύνευαν θα το λέγατε το «ευχαριστώ» που το λέτε ειρωνικά από κάτω τώρα συνάδελφοι. Αλλά εγώ ως Πρόεδρος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και όλη η Διοίκηση και όλο το Γενικό Συμβούλιο δε χρειαζόμαστε «ευχαριστώ» και δεν το κάνουμε γι' αυτό. Νιώθουμε χρέος και γι' αυτό το κάνουμε, απέναντι σε όλους αυτούς που εκπροσωπούμε. Και δεν έχουμε καμία δουλειά έναντι κανενός.

Υπηρετούμε τους συναδέλφους που μας έχουν ορίσει με την ψήφο τους να είμαστε σ' αυτά τα όργανα. Και αυτό το πράττουμε με όλους τους τρόπους που διαθέτουμε. Και επειδή θέλω να τοποθετηθώ, γιατί πρόσφατα κι εμείς είχαμε τοποθετηθεί σε ένα ζήτημα που λένε «δεν έχετε προτάσεις», πραγματοποιήσαμε πριν λίγες ημέρες μια συνδιάσκεψη που είχαμε καλέσει και τα κόμματα και την κυβέρνηση και τους εξαιρετικούς καθηγητές, γνώστες της Δημόσιας Διοίκησης, τον κ. Μακρυπίδη και άλλους οι οποίοι τοποθετήθηκαν.

Μαζί μας ήταν και η Γενική Γραμματέας της Παγκόσμιας Οργάνωσης των Εργαζομένων στο Δημόσιο και καταλήξαμε σε πάρα πολλές ολοκληρωμένες προτάσεις. Θέλω να πω μερικά τα οποία εμείς πιστεύουμε ακράδαντα και για τα οποία αγωνιζόμαστε. Τι διεκδικούμε εμείς και τι απαιτεί η σημερινή συγκυρία:

- Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό με διαδικασίες επιμόρφωσης, επανακατάρτισης, ενίσχυσης των γνώσεων και των δεξιοτήτων των υπαλλήλων.
- Καλύτερη διαχείριση του προσωπικού.
- Εμπέδωση κλίματος ασφάλειας και δικαιοσύνης στο Δημόσιο.
- Ενίσχυση του αισθήματος κοινωνικής ευθύνης.
- Διασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών αποδοτικής εργασίας με καλύτερη διασύνδεση ειδικότητας και αντικειμένου εργασίας.
- Αξιοποίηση όλων των ικανών και άξιων στελεχών με εφαρμογή κανόνων διαφάνειας και αξιοκρατίας. Αξιοκρατία παντού διεκδικούμε και απαιτούμε.
- Απεξάρτηση της Δημόσιας Διοίκησης από αναχρονιστικές νοοτροπίες και πελατειακές λογικές.

Αλλά, αυτά για να γίνουν χρειάζεται μια πραγματική μεταρρύθμιση, μια μεταρρύθμιση η οποία θα συμβάλλει στην αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία θ' αποτελέσει μοχλό και μηχανισμό ανασυγκρότησης της εθνικής οικονομίας. μια τέτοια Δημόσια Διοίκηση εμείς απαιτούμε και γι' αυτήν αγωνιζόμαστε.

Μια Δημόσια Διοίκηση πιο αποδοτικό, πιο παραγωγική, φιλική προς τον πολίτη, στην υπηρεσία του λαού και του τόπου, αγαπητοί συναδέλφισσες και συνάδελφοι. Αλλά τι παρατηρούμε: Ο δημόσιος υπάλληλος να γίνεται πολίτης β' κατηγορίας. Γιατί όπως εύστοχα το είπε κι ένας από τους εισηγητές, και ο τελευταίος πολίτης έχει το συνήγορο του πολίτη στον οποίο μπορεί να προσφύγει.

Τώρα πλέον οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν έχουν καμία προστασία, ενώ θα έπρεπε να τους φροντίζουν και να τους προσέχουν τους δημοσίους υπαλλήλους ως κόρη οφθαλμού, γιατί αυτοί είναι οι οποίοι λειτουργούν το κράτος, τις Δημόσιες Υπηρεσίες και εξασφαλίζουν τα δημόσια και κοινωνικά αγαθά σε όλη την κοινωνία.

Γι' αυτό οφείλουμε να τονίζουμε σε κάθε ευκαιρία ότι ο αγώνας μας δεν είναι συντεχνιακός, έχει ευρύτερα πολιτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά. Είναι αγώνας λοιπόν για τη βελτίωση των Δημοσίων

Υπηρεσιών και των κοινωνικών αγαθών. Και την αξιολόγηση για την οποία μας κατηγορούν ότι δεν τη δεχόμαστε, δεν τη δεχόμαστε αυτή την αξιολόγηση που έχει έντονα τιμωρητικά χαρακτηριστικά, που στοχεύει ν' απολύσει εργαζομένους στο Δημόσιο.

Και ερωτώ απ' αυτό το βήμα: Ποιο είναι το χρέος κάθε δημοκρατικής πολιτείας; Δεν είναι να συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας ώστε να δημιουργούνται διαρκώς θέσεις εργασίας; Αυτό υπαγορεύει και ο νομικός και ο πολιτικός πολιτισμός, αυτή είναι και η αξίωση κάθε λαού, κάθε κοινωνίας. Αντί γι' αυτό τι βιώνουμε; Μια διαρκή προσπάθεια ενίσχυσης της ανεργίας.

ΜΕΛΟΣ: (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ: Τελειώνω Μηνά και θα πάρεις το λόγο εσύ αργότερα να πεις την άποψή σου όπως ξέρεις καλύτερα, θα μου επιτρέψεις όμως να τελειώσω. Δεν ξέρω γιατί το κάνεις αυτό τώρα από κάτω, αλλά να ξέρεις ότι με αγγίζει καθόλου.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι, θεωρώ χρέος και καθήκον όλων μας να συντονίσουμε τον αγώνα μας και αυτό κάνουμε με τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα. Αλλά και με τα Συνδικάτα της Ευρώπης. Γιατί αυτές οι πολιτικές δεν εφαρμόζονται μόνο στην Ελλάδα, εφαρμόζονται σε όλη τη Ευρώπη, ιδιαίτερα στις χώρες του νότου, οι οποίοι λαοί και εργαζόμενοι πλήττονται ακόμη πιο σκληρά από μας.

Γι' αυτό πραγματοποιούμε σήμερα και δεν ξέρω αν θα μπορέσει να γίνει αυτό Πρόεδρε, συλλαλητήριο στην πλατεία Κλαυθμώνος, σ' αυτό το χώρο με τον έντονο συμβολισμό, για να στείλουμε ένα μήνυμα: Ότι την άρση της μονιμότητας δεν την επιτρέψουμε. Γιατί κι αυτό επιδιώκεται.

Επίσης να τονίσω ότι η άρση της μονιμότητας δεν έχει γίνει για την ασφάλεια της εργασίας των εργαζομένων στο Δημόσιο, που και αυτό επιβάλλεται να γίνει, αλλά για να εξασφαλιστεί η ουδετερότητα και η ανεξαρτησία της Δημόσιας Διοίκησης. Γι' αυτό και σ' αυτό το ζήτημα θέλουμε ολόκληρη την κοινωνία να είναι μαζί μας. συνεχίζουμε λοιπόν τον αγώνα και πάμε με συντονισμό της δράσης μας στη νέα γενική απεργία την 1^η του Μάη.

Είναι μια ημέρα που οφείλουμε όλοι να τιμήσουμε τους αγώνες της εργατικής τάξης, να τιμήσουμε όλους αυτούς που αγωνίστηκαν και

θυσιάστηκαν για να έχουμε τα όποια δικαιώματα και τις όποιες κατακτήσεις οι οποίες βάλλονται ιδιαίτερα αυτό τον καιρό. Να είστε καλά, σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Καλώ στο βήμα τον κ. Αντώνη Μακρυδημήτρη, Καθηγητή Διοικητικής Επιστήμης, προκειμένου να κάνει την εισήγησή του.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι σύνεδροι, θα ήθελα κατ' αρχάς να συγχαρώ την Ομοσπονδία σας για τη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης καθώς και για την ευγενική πρόσκληση, διαβιβασθείσα εις εμέ δια του αξιότιμου Προέδρου σας, του κ. Μπαλασόπουλου, να λάβω κι εγώ μέρος σε αυτήν. Διακατέχομαι δε από αίσθημα συγκίνησης και για ένα πρόσθετο λόγο, βλέποντας μεταξύ σας έναν παλιό συμμαθητή μου και φίλο, που δεν περίμενα να δω, τον Θεόδωρο Πισιμίση, που τον ευχαριστώ ιδιαίτερα για την παρουσία του.

I

1. Όπως όλοι γνωρίζουν, οι μέρες είναι κρίσιμες. Πολλά δοκιμάζονται και πολλαπλές και σύνθετες είναι οι διακυβεύσεις. Πολλών ανθρώπων οι ζωές αναστατώνονται και ακόμα περισσότεροι τελούν σε αμηχανία και αγωνιούν για το μέλλον. Στο επίκεντρο του προβληματισμού βρίσκεται για μια φορά ακόμα η Δημόσια Διοίκηση της χώρας στα διάφορα επίπεδα της διάρθρωσής της.

Ίσως δεν εκπλήσσει αυτό, μια και εδώ και καιρό η Διοίκηση έχει διαγνωσθεί ως «ο μεγάλος ασθενής» της ελληνικής πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Το ζήτημα είναι ότι αρκετά συχνά παρατηρούμε να εφαρμόζονται, κυριολεκτικά να δοκιμάζονται πάνω σε αυτό τον «ασθενή», θεραπείες που δυστυχώς κάνουν την κατάσταση χειρότερη απ' ό,τι ήταν πιο πριν. Είναι τότε οι στιγμές που μπορεί κανένας ν' αναφωνήσει μαζί με τον Σωκράτη στον Πλατωνικό Πρωταγόρα, «ιώμενος μείζον το νόσημα ποιώ». Δηλαδή, η υποτιθέμενη θεραπεία αποδεικνύεται χειρότερη από την αρρώστια, από την οποία εκτιμάται ότι υποφέρουμε.

Συμβαίνουν αυτά άραγε στη Διοίκηση της πατρίδας μας τις μέρες που ζούμε; Κι αν συμβαίνουν, από πού προέρχονται οι ψευδοθεραπείες, οι ψευδοσυνταγές και οι ατελέσφορες λύσεις στα

προβλήματά μας; Υπάρχουν καλύτερα μέτρα και καλύτερες λύσεις; Και πού είναι αυτές;

2. Επιτρέψτε μου να ομολογήσω εκ προοιμίου ότι, ακόμα και αν ίσως υπάρχουν τέτοιες λύσεις, δεν είμαστε εμείς και βέβαια δεν είναι η ταπεινότητά μου ως εξωτερικοί παρατηρητές ή ομιλητές που με τόση ευγένεια μας καλέσατε, να προσφέρουμε τις πιο κατάλληλες λύσεις ή θεραπείες. Νομίζω, αντιθέτως, ότι οι καλύτερες και πιο πρόσφορες λύσεις θα προέλθουν από εσάς τους ίδιους, αφού ενδεχομένως προηγουμένως συμβουλευτείτε και τη δική μας, ίσως και άλλων ακόμη αρμοδιότερων τη γνώμη και προβληματιστείτε σε βάθος, με τόλμη, αποφασιστικότητα και φαντασία για το τι φταίει και τι δέον γενέσθαι.

3. Εντυπωσιάστηκα και σας συγχαίρω για την εμβληματική μορφή που φέρει ως σύμβολό της η Ομοσπονδία σας, τον Κλεισθένη. Ας μη λησμονούμε, και νομίζω το γνωρίζετε, ότι ο Κλεισθένης υπήρξε ο άνθρωπος που μετά τον Σόλωνα προώθησε όσο κανείς την υπόθεση της δημοκρατίας και τη θεσμική μεταρρύθμιση του πολιτεύματος που υπήρχε τότε, στα τέλη του 6^{ου} αιώνα π.Χ. Να θυμίσω επίσης ότι συνέδεσε τη δημοκρατία με τους Δήμους. Κατέστησε σαφές ότι δεν μπορεί να υπάρξει και να ευημερήσει η δημοκρατία δίχως 'δημοτικοκρατία', ήτοι δίχως Δήμους. Γι' αυτό υποθέτω εσείς τον αναρτήσατε ως εμβληματική μορφή στην οργάνωσή σας, πράγμα που με χαροποιεί ιδιαίτερα. Εκείνο που εννοώ είναι το πνεύμα της δημιουργικότητας και ανανέωσης με το οποίο αντιμετώπισε ο Κλεισθένης τα προβλήματα της εποχής του, καθιστώντας έτσι δυνατό το πολιτικοκοινωνικό 'θαύμα' της δημοκρατίας και της ευημερίας στην πόλη του λίγες δεκαετίες αργότερα.

II

4. Τίθεται λοιπόν το ερώτημα τώρα, επί του οποίου καλούμεθα να γνωμοδοτήσουμε δημόσια ενώπιόν σας, όπως μόνον έτσι εγώ τουλάχιστον ενεργώ: Πώς έχουν τα πράγματα σχετικά με τις αλλαγές που δρομολογήθηκαν προσφάτως στο Πειθαρχικό Δίκαιο ή σύστημα της δημόσιας υπαλληλίας της χώρας μας, καθώς και αν υπάρχει δυνατότητα για ένα άλλο υπόδειγμα διοίκησης και υπαλληλίας πιο σύγχρονο, πιο δίκαιο και αποτελεσματικό, κοινωνικά υπόλογο και επαγγελματικά πρόσφορο και επωφελές για τη διοίκηση και την υπαλληλία, τους πολίτες και την κοινωνία.

Στηριγμένο στην αρχή της αξιοκρατίας, όπως ορθά είπε προηγουμένως ο κ. Πρόεδρος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Επί του ζητήματος αυτού θα εκθέσω ορισμένες σκέψεις αναλυτικού χαρακτήρα και στη συνέχεια θα καταθέσω κάποιες προτάσεις, που εμφορούνται από ανανεωτικό, νομίζω, πνεύμα, τις οποίες θέτω υπ' όψιν σας.

5. Κατ' αρχάς, όσον αφορά στα πειθαρχικά παραπτώματα που προβλέπονται στο άρθρο 106 του Υπαλληλικού Κώδικα, (Ν. 3528/2007 όπως αυτός τροποποιήθηκε προσφάτως με το Ν. 4057/2012, άρθρο 2), μου φαίνεται ότι ο κατάλογος αυτός των 32 πειθαρχικών παραπτωμάτων, που προσδιορίζονται πλέον οριστικά και όχι ενδεικτικά όπως συνέβαινε στο παρελθόν, είναι πλήρης, υπερπλήρης θα έλεγα και εξαντλητικός.

Παρά ταύτα, δεν απουσιάζει από την αναφορά των 32 παραπτωμάτων, η κατά τη γνώμη μου όχι αναπόφευκτη αοριστία και ασάφεια σε κάποιες περιπτώσεις. Ενδεικτικά επισημαίνω την περίπτωση (β) της πρώτης παραγράφου του άρθρου 107, όπου ως πειθαρχικό παράπτωμα ορίζεται «κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, εντολές και οδηγίες». Κάθε παράβαση!

Νομίζω ότι αυτού του είδους η αοριστολογία παρέχει ευρύτατα περιθώρια διακριτικής ευχέρειας στην άσκηση της πειθαρχικής 'εξουσίας' (ένας όρος και μια αντίληψη που δεν μου αρέσει πάρα πολύ, προτιμώ τον όρο 'πειθαρχική αρμοδιότητα') - άρα και ποικίλες ερμηνείες, ίσως και παρερμηνείες αυτής της δυνατότητας ή ευχέρειας.

Ακόμη πιο εντυπωσιακή στην ασάφειά της είναι η περίπτωση (ε) στο ίδιο άρθρο, όπου ως πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο μπορεί να επισύρει πειθαρχική ποινή περιλαμβανομένης της υποχρεωτικής και αυτοδίκαιης αργίας, όπως θα δούμε στη συνέχεια, είναι «η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός της Υπηρεσίας»!

Στο ίδιο πνεύμα θα θεωρούσα ως μάλλον υπερβολική την περίπτωση (κδ) στο ίδιο άρθρο, όπου ως πειθαρχικό παράπτωμα και μάλιστα σοβαρό ορίζεται «η παράλειψη... δίωξης και τιμωρίας πειθαρχικού

παραπτώματος...»! Είναι σα να καλούμε τους Προϊσταμένους να εξαντλήσουν την αυστηρότητα επί των συναδέλφων τους, πράγμα που μπορεί να οξύνει το κλίμα στις μεταξύ τους σχέσεις. Σύμφωνα, αν σε κάποιους αρέσει αυτό το ύφος διοίκησης ή 'management', για να το πω 'βαρβαριστί'. Αλλά φαντασθείτε τι έχει να συμβεί, εάν αυτό ασκείται σε υποτιθέμενα παραπτώματα, που προσδιορίζονται με την ως άνω ασάφεια και αοριστία.

6. Όσον αφορά στις πειθαρχικές ποινές, που προβλέπονται στο άρθρο 109 του Υπαλληλικού Κώδικα, δεν έχω να παρατηρήσω τίποτα το ουσιώδες. Αλλά ως προς τα Πειθαρχικά Συμβούλια, θα μου επιτρέψετε να είμαι λίγο πιο αναλυτικός. Σύμφωνα με το προϊσχύσαν καθεστώς του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως αυτό είχε προσδιοριστεί με το Ν. 3528/2007, εκτός από τους αμέσως πειθαρχικούς Προϊσταμένους των υπαλλήλων, που ασκούσαν άμεσα την πειθαρχική αρμοδιότητα επί των υπαλλήλων, αρμόδια να κρίνουν τα πειθαρχικά παραπτώματα ήταν τα τακτικά Υπηρεσιακά Συμβούλια των υπαλλήλων.

Αυτά μάλιστα τα Υπηρεσιακά Συμβούλια προβλέπονται ρητά στο Σύνταγμα (άρθρο 103 παρ. 4) και συνιστούν ουσιαστικά ανεξάρτητη Αρχή για τα υπηρεσιακά θέματα των υπαλλήλων. Απαρτίζονται, δε, κατά τα 2/3 από μονίμους δημοσίους υπαλλήλους.

Για διάφορους λόγους, που δεν είναι της παρούσης ίσως αλλά δεν με βρίσκουν σύμφωνο, κρίθηκε τελευταία ότι τα τακτικά Υπηρεσιακά Συμβούλια των δημοσίων υπαλλήλων, που ήταν αρμόδια και για τα πειθαρχικά τους παραπτώματα, δεν ήταν τα κατάλληλα όργανα για να ασκήσουν τον έλεγχο στα πειθαρχικά παραπτώματα των συναδέλφων τους.

Έτσι, με το Ν. 4057/2012 που ψηφίστηκε επί κυβερνήσεως Γεωργίου Παπανδρέου, υπουργεύοντος του κ. Δημητρίου Ρέππα, η πειθαρχική αρμοδιότητα αφαιρέθηκε από τα τακτικά Υπηρεσιακά Συμβούλια των δημοσίων υπαλλήλων και ανατέθηκε σε ειδικά Πειθαρχικά Συμβούλια Α' και Β' βαθμού.

Ειδικότερα, τα πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια, που συγκροτούνται ανά φορέα Διοικήσεως, είναι τριμερούς συνθέσεως και απαρτίζονται από έναν δικαστικό λειτουργό ως Πρόεδρο, ένα μέλος του

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και έναν ανώτερο δημόσιο υπάλληλο που ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Διεύθυνσης σε κάποια Δημόσια Υπηρεσία.

7. Όπως έχει γίνει γνωστό, πολλά από τα πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια καθυστέρησαν να συγκροτηθούν, λόγω και της απροθυμίας των δικαστικών λειτουργών να λάβουν μέρος σε αυτά. Ευλόγως, θα έλεγα, διότι καλούνται οι δικαστικοί λειτουργοί να επιτελέσουν καθήκοντα και αρμοδιότητες που δεν σχετίζονται άμεσα ούτε ουσιωδώς με το κύριο και πρωτεύον έργο τους.

Ακόμα όμως και αν δέχονταν ή δεχθούν να συμμετάσχουν, δεν νομίζω ότι η ρύθμιση αυτή είναι ορθή ή δόκιμη από οργανωτικής και διοικητικής απόψεως για την άσκηση πειθαρχικής αρμοδιότητας. Τούτο διότι τα δύο από τα τρία μέλη αυτών των νέων Πειθαρχικών Συμβουλίων, ο δικαστικός λειτουργός και ο υπάλληλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, είναι πρόσωπα μάλλον άσχετα και απομακρυσμένα από την υπαλληλική διοικητική πραγματικότητα και λειτουργία, για να μην πω νοοτροπία, κουλτούρα και αντιλήψεις.

Γνώμη μου είναι, λοιπόν, ότι η πειθαρχική αρμοδιότητα θα πρέπει να επανέλθει στα τακτικά Υπηρεσιακά Συμβούλια, τα οποία, σύμφωνα με το πνεύμα της σχετικής συνταγματικής διάταξης, πρέπει ν' αποκτήσουν διαφορετική συγκρότηση και λειτουργία, όπως θα προτείνω στη συνέχεια.

8. Αναφορικά με το δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, του οποίου επίσης τροποποιήθηκε η σύνθεση με την αφαίρεση των εκπροσώπων της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., δεν κρίθηκε αναγκαία εν προκειμένω η συμμετοχή δικαστικού λειτουργού. Πράγμα ανακόλουθο εν σχέσει με τα πρωτοβάθμια.

Έτσι, στη σύνθεση αυτού του δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, που είναι οκταμελές, συμμετέχουν 5 μέλη από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ένας Πρόεδρος και τέσσερις Σύμβουλοι, δύο Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και ένας Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης αρμόδιος για θέματα προσωπικού στο Υπουργείο που υπάγεται η υπηρεσία του υπαλλήλου.

Όμως, κατά τη γνώμη μου, ούτε αυτή η λύση είναι ικανοποιητική, παρά το γεγονός ότι αυτό το δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο συστήθηκε ταχύτερα από τα πρωτοβάθμια. Δυσκολεύεται όμως να επιληφθεί υποθέσεων και να ασκήσει την αρμοδιότητά του προτού ενεργοποιηθούν εκείνα.

III

9. Το πλέον επίμαχο, ίσως, ζήτημα στο νέο Πειθαρχικό Δίκαιο έχει να κάνει με τη θέση των υπαλλήλων σε αυτοδίκαιη και υποχρεωτική αργία.

Κατά το προϊσχύσαν καθεστώς του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 3528/2007, άρθρο 103), ένας υπάλληλος του Δημοσίου ετίθετο σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας μετά από δικαστική απόφαση, που του επέβαλλε ποινή στέρησης της ελευθερίας του για τη διάπραξη κακουργήματος, καθώς και αν του είχε επιβληθεί η ποινή της οριστικής παύσης από το αρμόδιο Πειθαρχικό, δηλαδή το Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Προβλεπόταν, συνάμα (στο άρθρο 104), και το ενδεχόμενο της λεγόμενης δυνητικής αργίας, αλλά και της αναστολής άσκησης καθηκόντων υπαλλήλου κατά του οποίου είχε ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα το οποίο θα μπορούσε να επισύρει την ποινή της έκπτωσης από την Υπηρεσία. Ενώ ειδικά για την παράβαση καθήκοντος ο υπάλληλος θα μπορούσε να τεθεί σε αργία, εφ' όσον η υπόθεση είχε παραπεμφθεί στο ακροατήριο για τη διεξαγωγή της δίκης.

Αξίζει να σημειωθεί, εν προκειμένω, ότι το αρμόδιο όργανο για την άσκηση αυτής της πειθαρχικής αρμοδιότητας, δηλαδή της δυνητικής αργίας, ήταν το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Υπηρεσίας στην οποία ανήκε ο υπάλληλος.

10. Σύμφωνα με το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο των ζητημάτων αυτών, όπως προσδιορίστηκε με το Ν. 4093/2012 για την έγκριση του λεγόμενου 'Μνημονίου', το οποίο θα μας μείνει αλησμόνητο, και με τις τροποποιήσεις που αυτό υπέστη κατόπιν (με το Ν. 4111/2013), η αυτοδίκαιη αργία των υπαλλήλων - η οποία, ως σημειωθεί, επέρχεται δίχως προηγούμενη ακρόαση του υπαλλήλου τον οποίο αφορά, κατά τρόπο αυτόματο, μηχανικό - δεν συνδέεται πλέον μόνο με καταδικαστική απόφαση Δικαστηρίου, αλλά

προστίθενται δύο ακόμα λόγοι (ο ένας αυστηρότερος και προβληματικότερος από τον άλλον):

α) Πρώτον, αρκεί απλά και μόνο να παραπεμφθεί αμετακλήτως ένας υπάλληλος στο Δικαστήριο για κακούργημα ή και για αδικήματα (όπως, λ.χ., αυτά της κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής) για να τεθεί αυτοδικαίως και υποχρεωτικώς σε αργία.

Τα αδικήματα αυτά ή σοβαρά πλημμελήματα, για τα οποία επέρχεται αυτοδικαίως πλέον η αργία, είναι μεν 'περιοριστικώς αναφερόμενα', όπως ορθώς τονίζει ο αρμόδιος Υπουργός, κ. Αντ. Μανιτάκης, αλλά είναι πολλαπλά και σύνθετα. Η διεύρυνση του κύκλου περιπτώσεων για τις οποίες μπορεί να υπάρξει παραπομπή στο ακροατήριο είναι αναμενόμενο ότι θα πολλαπλασιάσει και τις πιθανότητες να τεθούν οι υπάλληλοι σε καθεστώς υποχρεωτικής και αυτοδίκαιης αργίας.

Πολλώ δε μάλλον που οι περιπτώσεις αυτές αφορούν στο σύνολο των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, ήτοι των τακτικών και μονίμων υπαλλήλων, αλλά και εκείνων που εργάζονται με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου σε οποιονδήποτε φορέα του Δημοσίου.

β) Επιπλέον, και αυτό είναι ακόμα χειρότερο ή προβληματικότερο, επέρχεται σύμφωνα με το νέο σύστημα αυτοδίκαιη αργία των υπαλλήλων όχι μόνο με την παραπομπή τους στο ακροατήριο για κακούργηματα ή σοβαρά πλημμελήματα, όπως αυτά που ανέφερα, αλλά και με την απλή παραπομπή τους στο αρμόδιο πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για τη διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παραπτώματα αυτά αναφέρονται ρητά στη νέα διάταξη του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα (εδάφιο ε) και περιλαμβάνουν - και αυτό είναι κρίσιμο στοιχείο - παραπτώματα που περιγράφονται με εξαιρετική ασάφεια και αοριστία στο νόμο και προϋποθέτουν ευρύτατη άσκηση διακριτικής ευχέρειας από μέρους του ιεραρχικά Προϊσταμένου των υπαλλήλων.

Τέτοια είναι, ενδεικτικά, όπως ήδη αναφέρθηκε, η περίπτωση (ε), ήτοι «η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά

εντός ή εκτός Υπηρεσίας», καθώς και η περίπτωση (κδ), ήτοι η παράλειψη άσκησης πειθαρχικής 'εξουσίας' κατά υφισταμένου («δίωξη και τιμωρία πειθαρχικού παραπτώματος»). Πιέζονται, λοιπόν, οι υπάλληλοι να ασκήσουν πειθαρχική 'εξουσία' κατά υφισταμένων, διαφορετικά κινδυνεύουν να διωχθούν οι ίδιοι πειθαρχικά από τους δικούς τους Προϊσταμένους και να τεθούν σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας!

Αρκεί, συνάμα, να παραπεμφθεί κανείς στο Πειθαρχικό Συμβούλιο με την κατηγορία της 'αναξιοπρεπούς ή ανάξιας' συμπεριφοράς για να τεθεί σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας, η οποία, σημειωθήτω, επιφέρει *eo ipso* περιστολή των αποδοχών του κατά 70%.

11. Βέβαια, η αργία αποτελεί προσωρινό διοικητικό μέτρο που υπόκειται σε έλεγχο νομιμότητας στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή το αρμόδιο Διοικητικό Δικαστήριο.

Το ζήτημα είναι, κι εδώ τα πράγματα περιπλέκονται, ότι το Δικαστήριο θα κριθεί να αποφανθεί για τη νομιμότητα μιας διαπιστωτικής και μόνο πράξης, αυτής που θέτει τον υπάλληλο σε αργία, και εκδίδεται κατά δεσμία αρμοδιότητα του οργάνου διοίκησης.

Θα αναγκαστεί, συνεπώς, το Δικαστήριο να κρίνει επί της συνταγματικότητας μάλλον του νόμου, που έθεσε σε ισχύ το μέτρο της υποχρεωτικής και αυτοδίκαιης αργίας, με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας. Εάν, δηλαδή, αυτή δεν έχει κατάφωρα παραβιαστεί με τη λήψη μέτρων, όπως αυτό της αργίας, που ίσως επιβαρύνει δυσανάλογα τον υπάλληλο εν σχέσει με το δημόσιο αγαθό το οποίο υποτίθεται ότι προστατεύεται.

Μπορεί κανείς να φανταστεί διαφορετικές ερμηνείες και εκτιμήσεις των Δικαστηρίων ως προς το ζήτημα αυτό, που έως ότου διευκρινιστεί πλήρως ίσως έχει προξενήσει πολλαπλή ζημία στην ομαλή λειτουργία της Διοίκησης και βέβαια στο ηθικό των υπαλλήλων.

Προβλέπεται, ωστόσο, μια άμβλυνση των οικονομικών επιπτώσεων του μέτρου της αργίας, εφ' όσον ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος προβεί σε κατάθεση αιτήσεως αναστολής εκτελέσεως της διαπιστωτικής πράξης που τον θέτει σε αργία στο αρμόδιο Δικαστήριο. Αν αυτό κρίνει ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος βιοπορισμού, μπορεί να ελαττώσει την οικονομική

επιβάρυνση και να διατάξει ως προσωρινό μέτρο την αύξηση των αποδοχών της αργίας μέχρι το 75% των νομίμων αποδοχών του υπαλλήλου.

Προβλέπεται, επίσης, η δυνατότητα επανεξέτασης του μέτρου της αυτοδίκαιης αργίας μετά την πάροδο έτους από το αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο γνωμοδοτεί σχετικά με την αναγκαιότητα της συνέχισής της. Εξάλλου, το όργανο που είναι αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε σχετική γνωμοδότηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου για να διατάξει την αναστολή του μέτρου της αργίας και την επάνοδο του υπαλλήλου στα καθήκοντά του.

12. Παρά ταύτα και τις μετριαστικές ρυθμίσεις, που αμβλύνουν κάπως την αυστηρότητα του μέτρου της αργίας, έτσι όπως οργανώθηκε αυτό τελευταία, νομίζω ότι επιφέρει μια μάλλον υπερβολική και δυσανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό σκλήρυνση της πειθαρχικής διαδικασίας. Τούτο διότι το επιβαλλόμενο σε βάρος των υπαλλήλων διοικητικό μέτρο εμφανίζεται να είναι ιδιαίτερα επαχθές σε σχέση με τη μη σύννομη πράξη ή την παράλειψη που κατηγορείται ότι έχει διαπράξει ο υπάλληλος.

IV

13. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει, ανάγλυφα θαρρώ, ότι οι νέες ρυθμίσεις σχετικά με το Πειθαρχικό Δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων στοχεύουν σε μια μεγαλύτερη αυστηρότητα στο όλο σύστημα διοίκησης των Δημοσίων Υπηρεσιών στη χώρα, το οποίο κατηγορείται ότι έχει καταλήξει σε μια κατάσταση υπερπροστασίας των δημοσίων υπαλλήλων από τους συναδέλφους τους. Εξ ου και η αντικατάσταση των τακτικών Υπηρεσιακών Συμβουλίων από νέα ειδικά και διακριτά Πειθαρχικά Συμβούλια με την παρουσία δικαστικού λειτουργού σε αυτά.

Συνάμα, η αργοπορία απονομής της δικαιοσύνης για την αμετάκλητη διευθέτηση υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των Δικαστηρίων οδήγησε στην επιλογή του μέτρου της αυτοδίκαιης αργίας με μόνη την παραπομπή στο ακροατήριο. Ίσως διότι είχε διαπιστωθεί ότι σε πολλές περιπτώσεις η πειθαρχική διαδικασία παρέμενε αδρανής έως ότου τελεσιδικήσει η υπόθεση ενώπιον των ποινικών Δικαστηρίων. Ενώ όταν έβγαινε, επιτέλους, η δικαστική απόφαση, ακόμα και αν ήταν καταδικαστική

για τον υπάλληλο, σε πολλές περιπτώσεις το πειθαρχικό παράπτωμα μπορεί και να είχε παραγραφεί, εφ' όσον είχε παρέλθει πενταετία.

Δεν ξέρω εάν και κατά πόσον τα προβλήματα αυτά, που ας δεχθούμε ότι είναι υπαρκτά, αντιμετωπίζονται κατά τον πλέον δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο με τις νέες ρυθμίσεις. Επιτρέψτε μου να πω ότι διατηρώ πολλές επιφυλάξεις, για να μην πω σοβαρές αμφιβολίες, όπως επιχείρησα να δείξω στην ανάλυσή μου.

14. Μολονότι δεν μπορεί κανείς να καταδικάσει εκ προοιμίου και κατά τρόπο απόλυτο ένα σύστημα και μια διαδικασία που δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί πλήρως, πολύ πιο χρήσιμη και ενδιαφέρουσα θα ήταν, νομίζω, μια γενικότερη και δραστικότερη μεταρρύθμιση του όλου συστήματος της Διοίκησης Προσωπικού στο δημόσιο τομέα, στο πλαίσιο μιας συνεκτικής, πιο μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την αλλαγή, για τον εκσυγχρονισμό (ή και την 'επανάδρυση', αν θέλετε) του κράτους και της Δημόσιας Διοίκησης στη χώρα μας.

Στο πνεύμα αυτό θα μπορούσα να καταθέσω ενώπιόν σας και για το δικό σας προβληματισμό ορισμένες προτάσεις ή ιδέες, που άπτονται του ειδικότερου ζητήματος που μας απασχολεί σήμερα εδώ, δηλαδή της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών του κράτους. Αυτές περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τα ακόλουθα.

Πρώτο και κύριο πειθαρχικό όργανο διοίκησης και αξιολόγησης των υπαλλήλων δεν μπορεί να είναι παρά μόνο ο ιεραρχικά Προϊστάμενός τους. Εννοώ ο διοικητικά-υπηρεσιακά Προϊστάμενος των υπαλλήλων, πράγμα που προϋποθέτει τη διαμόρφωση και αναστήλωση της διοικητικής, υπηρεσιακής ιεραρχίας στο Δημόσιο. Τούτο σημαίνει συγκρότηση μιας πάγιας και σταθερής ιεραρχίας βαθμών, βαθμίδων, αξιωματών και οργανικών μονάδων, με γνώμονα τη λειτουργική ενότητα του αντικειμένου τους, κατά τα αξιώματα της διοικητικής επιστήμης, όπως υπαγορεύει το Σύνταγμα και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, και την απαραίτητη τήρηση της αξιοκρατικής αρχής στη στελέχωση, υπηρεσιακή εξέλιξη και αξιολόγηση του υπαλληλικού προσωπικού των Δημοσίων Υπηρεσιών.

Νομίζω ότι είναι εύλογη και αναγκαία, όπως έχω κατ' επανάληψη τονίσει αλλαχού, η διάκριση 5 έως 6, όχι παραπάνω, οργανικών

βαθμών στην υπαλληλική ιεραρχία πέρα από το λεγόμενο «ενιαίο βαθμολόγιο», το οποίο δεν απέδωσε τ' αναμενόμενα. Έτσι, για την κατηγορία ΠΕ, λ.χ., θα μπορούσαν τα υπαλληλικά στελέχη ανάλογα με τα προσόντα, τα χρόνια υπηρεσίας τους και την επαγγελματική τους εμπειρία που είναι πολυτιμότερη, να ταξινομηθούν στους βαθμούς του *Δοκίμου* υπαλλήλου, του *Γραμματέα*, του *Εισηγητή*, του *Τμηματάρχη*, του *Διευθυντή* και του *Γενικού Διευθυντή*.

Κατά τη γνώμη μου, επίσης, η υπηρεσιακή-διοικητική ιεραρχία θα μπορούσε να επιμηκυνθεί κατά τι και προς τα πάνω, περιλαμβάνοντας τις θέσεις που είναι τώρα καθαρά πολιτικές, όπως αυτές του Γενικού Γραμματέα αλλά, γιατί όχι, και του μονίμου υπηρεσιακού Υφυπουργού, θεσμού ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 81 του Συντάγματος, χωρίς να έχει αξιοποιηθεί στη μεταπολίτευση.

15. Όσον αφορά στα Πειθαρχικά Συμβούλια, αυτά δεν μπορεί ούτε είναι σωστό να είναι διακριτά από τα τακτικά Υπηρεσιακά Συμβούλια των δημοσίων υπαλλήλων, που συνιστούν συνταγματικό θεσμό. Άρα, πρέπει να ενοποιηθούν ξανά, με διαφορετική όμως συγκρότηση και προοπτική. Βασική προϋπόθεση για το σκοπό αυτό είναι η σύσταση διυπουργικών κλάδων προσωπικού στο Δημόσιο για όσο το δυνατόν περισσότερες κατηγορίες υπαλλήλων. Ούτως ώστε από τους 1.000 περίπου ψευδοκλάδους, που έχουμε σήμερα και αναπαράγονται πανομοιότυποι ανά Υπουργείο και φορέα του Δημοσίου, να καταλήξουμε σύντομα σε ένα έγκυρα επεξεργασμένο εθνικό κλαδολόγιο, το οποίο θα αποκαθιστούσε την ενότητα του προσωπικού της Διοίκησης του κράτους αντί του υφιστάμενου κατακερματισμού και της πολυδιάσπασης του προσωπικού που υπηρετεί σε διαφορετικά Υπουργεία να ήταν διαφορετικά και εχθρικά μεταξύ τους κράτη.

Στο πλαίσιο κάθε διυπουργικού κλάδου προσωπικού θα μπορούσε και θα έπρεπε να υπάρχει ένα ενιαίο και τακτικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο αρμόδιο για όλα τα θέματα της υπηρεσιακής εξέλιξης και κατάστασης των υπαλλήλων, περιλαμβανομένων των πειθαρχικών.

Τα τακτικά Υπηρεσιακά Συμβούλια πρέπει ν' απαρτίζονται μόνο από δημοσίους υπαλλήλους, λαμβανομένης υπ' όψιν και της συναφούς συνταγματικής πρόβλεψης, δίχως συμμετοχή σε αυτά αλλότριων προσώπων. Αν είναι πενταμελούς συνθέσεως, τα δυο μέλη εξ αυτών πρέπει πράγματι να

επιλέγονται από τους δημοσίους υπαλλήλους, αλλά με ενιαίο ψηφοδέλτιο και όχι κατά κομματικές ή συντεχνιακές παρατάξεις. Τα υπόλοιπα τρία μέλη του τακτικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου θα έπρεπε να επιλέγονται με κλήρωση μεταξύ των ανώτερων και αρχαιότερων υπαλλήλων του κλάδου. Η δημοκρατική μέθοδος της κληρώσεως, την οποία εγκαινίασε ο Κλεισθένης στην αρχαία Αθήνα, έχει τη σημασία της εδώ.

Αν κριθεί αναγκαίο, μπορεί ανά κλάδο προσωπικού να υπάρχει ένα δεύτερο Υπηρεσιακό Συμβούλιο για τους ανώτερους υπαλλήλους, δηλαδή από το βαθμό του Τμηματάρχη και πάνω, με ανάλογη σύνθεση και αρμοδιότητες.

16. Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια, όπως προανέφερα, θα πρέπει να ασκούν και πειθαρχικές αρμοδιότητες. Αν, όμως, παρ' ελπίδα αυτά αδρανούσαν ή εμφανίζονταν να συγκαλύπτουν συναδέλφους τους, θα τελούσαν υπό τον έλεγχο ενός Γενικού Συμβουλίου Επιθεώρησης της Διοίκησης. Αυτό θα απαρτιζόταν από μέλη του ΑΣΕΠ, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, του Συνηγόρου του Πολίτη και του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.

Αυτό το Γενικό Συμβούλιο θα μπορούσε ν' αναπέμπει, όχι να τιμωρεί το ίδιο αλλά να αναπέμπει, στα τακτικά ή στα ανώτερα Υπηρεσιακά Συμβούλια υποθέσεις πειθαρχικών παραπτώματων, ασκώντας το σχετικό έλεγχο και την εποπτεία, καθώς επίσης να ενημερώνει την κοινή γνώμη, την κυβέρνηση και την εθνική αντιπροσωπεία, τη Βουλή.

Αν θέλαμε να είμαστε ακόμα λίγο πιο ριζοσπαστικοί, πράγμα που εύχομαι, θα μπορούσαμε να φανταστούμε ένα μεγάλο μέρος της υπαλληλικής προσφυγής, που τώρα εκδικάζεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, να περιέρχεται σε αυτό το Γενικό Συμβούλιο Επιθεώρησης, το οποίο έτσι θα προσλάμβανε τη μορφή ενός Ειδικού Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης. Όπως ακριβώς συμβαίνει και με το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εκδικάζει υπαλληλικές και μόνο διαφορές μεταξύ των στελεχών της Ένωσης.

Ούτως ή άλλως και εκεί αυτή την αρμοδιότητα των υπαλληλικών διαφορών ασκούσε παλαιότερα το τακτικό Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και κατόπιν το Πρωτοδικείο (νυν Γενικό Δικαστήριο). Αν υπολογίσουμε ότι το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι πάνω

από 35.000 άτομα και όμως οργανώθηκε ειδικό Δικαστήριο για τα υπαλληλικά θέματά τους, τι να πούμε για τη δική μας περίπτωση, που η Δημόσια Διοίκηση ήδη αριθμεί πάνω από μισό εκατομμύριο υπαλλήλους;

Σε περίπτωση που ιδρυόταν κάτι ανάλογο στην πατρίδα μας, σε αυτό το όργανο θα μπορούσαν να περιέλθουν όχι μόνο τα υπηρεσιακά και τα πειθαρχικά ζητήματα των υπαλλήλων, αλλά και τα σχετικά με την ασφάλεια των υπαλλήλων, τα ατυχήματα, την ασθένεια, τα επιδόματα, κ.τ.λ. Φυσικά επί των αποφάσεων αυτού του Συμβουλίου θα χωρούσε αίτηση αναιρέσεως και μόνο ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κατ' άλλη εκδοχή, ίσως πιο απλή, τούτο το όργανο θα μπορούσε να διαμορφωθεί ή να προέλθει από κάποια μετεξέλιξη του σημερινού ΑΣΕΠ ή κάποιου τμήματος αυτού με ανάλογες προσαρμογές.

17. Τέλος, αλλά όχι έλασσον, οι υποθέσεις εγκλημάτων περί την Υπηρεσία από τα αρμόδια ποινικά Δικαστήρια και προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα υπερβολικών καθυστερήσεων ή κρίσεων από μη εξοικειωμένους με τη Διοίκηση δικαστές, θα μπορούσαν να εκδικάζονται σε έναν και τελικό βαθμό από έναν ειδικό δικαστικό σχηματισμό απαρτιζόμενο από Εφέτες και Διοικητικούς Δικαστές οριζόμενους με κλήρωση.

V

18. Εν συμπεράσματι, θα ολοκληρώσω την εισήγησή μου με μια καταληκτική σκέψη, που έχει ίσως κάπως θεωρητικότερο και πιο πνευματικό χαρακτήρα.

Ένα βασικό ερώτημα πλανάται στη σκέψη πολλών ανθρώπων εδώ και πάρα πολύ καιρό: Μπορεί άραγε να διασχίσει κανείς το ίδιο ποτάμι δυο φορές; Ναι, απαντούν πολλοί, αρκεί να βρεθεί η σωστή διάβαση, εκεί που τα νερά είναι πιο αβαθή και πιο προσβάσιμα.

Όχι, απαντούν άλλοι. Μεταξύ αυτών και ο σκοτεινός Εφέσιος. Γιατί ακόμη και αν νομίζουμε ότι διαβαίνουμε το ίδιο ποτάμι δυο φορές, κάνουμε λάθος. Τα νερά έχουν αλλάξει, μόνο οι όχθες είναι σταθερές ή περίπου σταθερές.

Σήμερα φαίνεται ότι και οι όχθες έχουν μετακινηθεί. Καθώς προχωρούμε, όχι μόνο τα νερά κυλούν και μεταβάλλονται σαν τα ρεύματα του Ευρίπου, αλλά και οι ίδιες οι όχθες μετακινούνται και μετατοπίζονται. Και αυτό

που νομίζαμε ότι θα ήταν μια progressio ad infinitum, μια πρόοδος εις το διηνεκές, εμφανίζεται πλέον να είναι μάλλον μια progressio ad indefinitivum, μια πρόοδος εις το ακαθόριστο και στο επισφαλές.

Έτσι, όχι μόνο το ίδιο ποτάμι δεν μπορούμε να διαβούμε δυο φορές, αλλά και οι λύσεις που δίναμε παλιά, φαίνεται πως πλέον δεν αρκούν. Μοιάζει λοιπόν να ισχύει και για εμάς, εκείνο που έγραφε ο Σενέκας σ' ένα φίλο του: «Φίλε μου, για εκείνα που ήξερες να κάνεις, δεν είναι πια καιρός, και αυτά για τα οποία τώρα είναι καιρός, δεν ξέρεις να τα κάνεις». Όμως αυτό δεν ισχύει για σας.

Καλή επιτυχία στο έργο σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον Καθηγητή. Καλώ στο βήμα τον κ. Κώστα Χρυσόγονο, Καθηγητή Συνταγματικού Δικαίου.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ: Είναι κοινός τόπος ότι τα τελευταία τρία μνημονιακά έτη, έχουν μετασηματιστεί ριζικά οι θεσμοί και οι σχέσεις σε Κράτος και κοινωνία. Οι αλλαγές αυτές έχουν επηρεάσει σαφώς και το ίδιο το διοικητικό σώμα επιδιώκοντας την αναδιάρταξή του σε σχέση με τους τασσόμενους στόχους.

Η αναδιάρταξη αυτή ως προς τη στοχοθεσία της, διαθέτει δύο κεντρικά χαρακτηριστικά: α) αφενός την επιταγή να καταστεί η διοίκηση αποτελεσματικότερη, που αποτελεί κατ' αρχήν ένα θεμιτό σκοπό, β) αφετέρου την προσπάθεια μείωσης του μεγέθους ενός κοστοβόρου κράτους μέσω του ακρωτηριασμού εκείνων των μονάδων ή/και στελεχών που λογίζεται ότι είτε δεν παράγουν, είτε δεν παράγουν επαρκώς. Και ενώ τα χαρακτηριστικά αυτά είναι διακριτά, εντούτοις στο σχεδιασμό των κυβερνήσεων το δεύτερο χαρακτηριστικό τείνει να απορροφήσει μονομερώς την διοικητική εξυγίανση, η οποία στην υλοποίηση των μνημονιακών πολιτικών τείνει να λάβει περισσότερο έναν διακηρυκτικό χαρακτήρα, αφού η χρησιμότητά της εξαντλείται στην επικοινωνία της κρατικής περιστολής ή ορθότερα του δημοσιονομικού συμφέροντος.

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται (με εσωτερική στόχευση την κοστολογική μείωση, με διακηρυγμένο στόχο την κάθαρση του διοικητικού μηχανισμού) η αναμόρφωση του πειθαρχικού δικαίου των δημοσίων υπαλλήλων. Με άλλα λόγια η οριστική απομάκρυνση των φερόμενων ως

περιπτώων ή πλεονάζοντων υπαλλήλων, ως προαπαιτούμενο των δανειστών για την είσπραξη κάποιας από τις δόσεις ή εν γένει και αυτοτελώς ως απόδειξη κυβερνητικού μεταρρυθμιστικού ζήλου. Αναγκαίο επικοινωνιακό υπο-κείμενο της εν λόγω «μεταρρύθμισης» είναι όμως η καλλιέργεια στην ελληνική κοινωνία του αυτοματισμού κατά των δημοσίων υπαλλήλων, που ομόθυμα σχεδόν ζητεί την παραδειγματική τιμώρησή τους. Έτσι οι δημόσιοι υπάλληλοι δαιμονοποιούνται πρώτον ως μη παραγωγικοί, δεύτερον επειδή ο χειμαζόμενος ιδιωτικός τομέας φέρει -κατά το κοινώς λεγόμενο- το βάρος της συντηρήσεώς τους και , τρίτον διότι έχουν ακόμη και εν μέσω κρίσης προκλητική σταθερότητα και ασφάλεια. Σε συμβολικό επίπεδο πάντως η μεταχείριση των δημοσίων υπαλλήλων αναπέμπει ένα μήνυμα με διπλό περιεχόμενο, ως απόδειξη δήθεν της πολιτικής βούλησης της κυβέρνησης και, ως φόβητρο για την πειθάρχηση άλλων κοινωνικών τάξεων και την καταστολή των διεκδικήσεών τους.

Έτσι οι δημόσιοι υπάλληλοι υφίστανται μια άνευ προηγουμένου επίθεση, λαμβάνει χώρα με δυο τρόπους: Αφ' ενός μείωση των αποδοχών του υπηρετούντος προσωπικού και αφ' ετέρου μείωση του ίδιου του προσωπικού. Όσον αφορά τις μειώσεις των κάθε είδους αποδοχών, το σωρευτικό αποτέλεσμα αυτών και της αύξησης φορολογικών και άλλων επιβαρύνσεων, συνεπάγεται για ορισμένες κατηγορίες μείωση του εισοδήματος σε σχέση με τα επίπεδα του 2009 που έχει φτάσει και έχει ξεπεράσει το 50%.

Η μείωση του αριθμού των υπαλλήλων από την άλλη πλευρά επιτυγχάνεται με δύο τρόπους, τον περιορισμό των προσλήψεων και διορισμών νέων υπαλλήλων.

Σε ό,τι αφορά τις νέες προσλήψεις και διορισμούς, αυτά έχουν σχεδόν μηδενισθεί με τις αλληπάλληλες σχετικές ρυθμίσεις των νόμων 3833/2010, 3986/2011, 4051/2012 και 4093/2012.

Δεύτερος τρόπος μείωσης του προσωπικού είναι η αποχώρηση υπηρετούντων υπαλλήλων, για την υλοποίηση της οποίας επιδείχθηκε μεγάλη εφευρετικότητα (μέχρι στιγμής ν. 3986/2011 για εργασιακή εφεδρεία, ν.4024/2011 για επέκταση της εφεδρείας σε εργαζόμενους με σχέση ιδιωτικού δικαίου και προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα, ν. 4046 για κατάργηση μονιμότητας στις ΔΕΚΟ, ν. 4093 για διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης θέσης).

Τα αποτελέσματα όμως σε σχέση με τις επιταγές της τρόικα κρίθηκαν μάλλον πενιχρά, ώστε δημιουργήθηκε η πίεση για στοχευμένες μειώσεις και μειώσεις προσωπικού, με έμμεσο αυτή τη φορά τρόπο, δηλαδή προς σε όσους διώκονται πειθαρχικά ή ποινικά. Και αυτό βέβαια με το ευρύχωρο και εύπεπτο επικοινωνιακό περιτύλιγμα του εξορθολογισμού του διοικητικού μηχανισμού.

Έτσι η επιδιωκόμενη κοστολογική μείωση στην περίπτωση αυτή επιτεύχθηκε μέσα από την περικοπή αρχικά των αποδοχών αργίας στο 1/3, και κατόπιν με την αθρόα και αυτοδίκαιη εξώθηση των δημοσίων υπαλλήλων σε αργία, και συγκεκριμένα όσων παραπέμπονται αμετάκλητα σε δίκη για ορισμένα αδικήματα ή παραπέμπονται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο για ορισμένα πειθαρχικά παραπτώματα.

Επομένως ο εν λόγω μηχανισμός συντίθεται από δύο στάδια: πρώτον την γενίκευση της θέσης των υπαλλήλων σε αργία -σχεδόν απροϋπόθετα θα έλεγε κανείς- και δεύτερον την περικοπή των μισθών διαρκούς της πειθαρχικής διαδικασίας, και ανεξαρτήτως του αν αυτή κινήθηκε αναίτια ή επί τη βάσει υπαρκτών ενδείξεων για την τέλεση παραπτώματος.

Προκαταρκτικά λοιπόν η πρώτη παρατήρηση που μπορεί να γίνει είναι ότι οι ρυθμίσεις αυτές χαρακτηρίζονται από μια μονομανή επιδίωξη της αυστηρότητας, υπερακοντίζοντας έτσι τη εύλογη σχέση που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στο δημόσιο συμφέρον που το ληφθέν μέτρο υπηρετεί και τους περιορισμούς που συνεπάγεται στα δικαιώματα των υπαλλήλων. Συνεπώς η θέση σε αργία θα έπρεπε να συνάπτεται προς μία κατά το δυνατό αντικειμενική κρίση ενόψει των βαρύτατων συνεπειών της, ότι η παραμονή του υπαλλήλου δημιουργεί όντως πρόβλημα στην υπηρεσία. Κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, τέτοια αντικειμενική κρίση είναι η παραπομπή στο Πειθαρχικό Συμβούλιο με την κατηγορία τέλεσης ορισμένων παραπτωμάτων, ή η άσκηση πειθαρχικής δίωξης για κάποια πλημμελήματα.

Είναι ωστόσο πρόδηλο ότι το κριτήριο αυτό καθόλου πρόσφορο δεν είναι να υποδείξει τους «επίορκους», ως προς την ίδια του τη λογική (στην πραγματικότητα ιδρύει αμάχητο τεκμήριο περί της τέλεσης πειθαρχικών παραπτωμάτων), και αντιβαίνει στα άρθρα 2 παρ. 1, και 5 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του

Ανθρώπου, καταπατώντας το τεκμήριο αθωότητας. Η επισκόπηση μάλιστα του καταλόγου των παραπτώματων που μπορεί να δικαιολογήσουν τη θέση σε αργία, πολλές φορές με αόριστη και «ευρύχωρη» διατύπωση που μπορεί εύκολα να στεγάσει συμπεριφορές που ποτέ δεν θα απασχολούσαν το πειθαρχικό φαινόμενο, ενισχύει την υποψία για την πραγματική στόχευση του νέου πειθαρχικού δικαίου.

Ενόψει των προαναφερθέντων, η δεύτερη παρατήρηση σχετίζεται με την συνείδηση του νομοθέτη, την αίσθηση του για την συγχρονικότητα, και εν τέλει την εμμονή του να θεσπίζει κανόνες ανεπείρεστα, δηλαδή σε εικαζόμενο κοινωνικό κενό. Δεν μπορεί να εξηγηθεί άλλως η σιωπή του μπροστά στο –γνωστό σε όλους μας- φαινόμενο των εκδικητικών διώξεων των προϊσταμένων, ή, για την περίπτωση των ποινικών διώξεων της πίεσης των εισαγγελικών αρχών να οδηγούν συλλήβδην υποθέσεις στο ποινικό ακροατήριο για εκκαθάριση. Καθόλου αντιληπτό δεν είναι γιατί ο νομοθέτης - που εδράζει την πρωτοβουλία του ακριβώς στο συμπέρασμα ότι η διοίκηση δυσλειτουργεί και είναι και διεφθαρμένη- εμπιστεύεται με αντιφατικό τρόπο τις προϊστάμενες αρχές για την δίωξη των υφιστάμενων τους υπαλλήλων. Φαίνεται έτσι ότι ο νομοθέτης συνομολογεί τη διαφθορά, απλώς όμως δεν αποδέχεται να διαχέονται οι συνέπειές της, να εξωτερικεύονται δηλαδή στον ιδιωτικό κόσμο. Το θεμελιακό ερώτημα όμως παραμένει: είναι ή δεν είναι διεφθαρμένο το Δημόσιο, και αν είναι, τότε πώς επιτρέπεται σε μέλη του τέτοια πειθαρχική υπερεξουσία;

Έτσι, ο υπάλληλος ασκεί τις αρμοδιότητές του υπό τον κίνδυνο της εύκολης και άμεσης απομάκρυνσής του με μόνη την απόφαση ενός μονοπρόσωπου οργάνου, άδηλης αντικειμενικότητας και πάντως χωρίς εχέγγυα, αυτοπεριορισμούς ή ελέγχους. Ο νομιναλιστικός χαρακτηρισμός της αργίας ως διοικητικού μέτρου, και όχι ως ποινής όπως πράγματι τείνει να είναι, δεν απαλλάσσει όμως από την υποχρέωση τηρήσεως των εγγυήσεων του Ποινικού Δικαίου – δικονομικών και ουσιαστικών. Τούτο έχει καταστεί κτήμα του κυρωτικού εν γένει δικαίου ήδη από το 1976 με την έκδοση της αποφάσεως Engel του ΕΔΔΑ (απόφαση αρχής του ΕΔΔΑ της 8 Ιουνίου 1976, Engel και λοιποί κατά Ολλανδίας, § 85, Series A no. 22), που θεώρησε ότι τα πολλαπλά τέλη λαθρεμπορίας συνιστούν τέτοια περίπτωση κρυπτοποιιών. Η αντίθεση προς το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση εντείνεται από τον

ακραία δυσανάλογο χαρακτήρα του μέτρου και της διαδικασίας επιβολής τους. Η βραδύτητα της απονομής δικαιοσύνης από την άλλη πλευρά (για την περίπτωση της άσκησης ποινικής δίωξης) εγγυάται ότι ο διωκόμενος υπάλληλος θα στερηθεί μισθούς πολλών ετών, και ενώ η κατ' ιδίαν ποινή (στο ενδεχόμενο που ακολουθήσει καταδίκη) θα έχει πολύ συντομότερη διάρκεια.

Εσχάτως αναφαίνεται όμως και μία τρίτη όψη δίωξης των υπαλλήλων που τείνει να λάβει συστηματικά χαρακτηριστικά: η επίταξη προσωπικών υπηρεσιών. Πρόσφατο παράδειγμα, η πολιτική επιστράτευση (επίταξη προσωπικών υπηρεσιών) των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης την προηγούμενη εβδομάδα που ήταν τουλάχιστον η τρίτη μέσα στο 2013 (μετά από εκείνες των ναυτεργατών και των εργαζομένων στις σταθερές συγκοινωνίες), ύστερα από αρκετές που είχαν προηγηθεί το 2012. Κοινό χαρακτηριστικό όλων των σχετικών αποφάσεων είναι ότι εκδόθηκαν κατά παράβαση του Συντάγματος και ειδικότερα του άρθρου 22 παρ. 4, που απαγορεύει κατηγορηματικά οποιαδήποτε μορφή αναγκαστικής εργασίας. Η ίδια διάταξη επιτρέπει κατ' εξαίρεση την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών, που συνιστά προδήλως μορφή αναγκαστικής εργασίας υπό την απειλή μάλιστα δρακόντειων ποινικών και άλλων κυρώσεων για όσους δεν συμμορφώνονται.

Σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση των υπαλλήλων, οι νομικές λεπτομέρειες μάλλον είναι αχρείαστες για μία ρύθμιση που πάσχει από τη μορφή της πρόδηλης υποκρισίας: Αυτός ο οποίος θέλει να εισαγάγει ρυθμίσεις για τους άλλους ασκώντας την εξουσία, πρέπει να δίνει πρώτα ο ίδιος το παράδειγμα, αφού ο ηγέτης πρέπει να ηγείται δια του παραδείγματος.

Πριν από δυο μήνες ο επικεφαλής οικονομολόγος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου παραδέχτηκε ότι όλο το πρόγραμμά τους είχε στηριχθεί σε λάθος βασική παραδοχή, ότι ο δημοσιονομικός πολλαπλασιαστής δηλαδή, ο συντελεστής που μετράει τις παράπλευρες επιπτώσεις στην ύφεση, στην κατάρρευση στην πραγματικότητα της οικονομίας, είχε υπολογισθεί στο 0,5 μονάδες του ΑΕΠ για κάθε μονάδα βελτίωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος, ενώ στην πραγματικότητα είναι από 1,8 έως 2. Πώς αξιολογείται λοιπόν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και οι προβλέψεις των σοφών του;

Δεύτερον, για τα εγχώρια φερέφωνα και εκτελεστές των θελήσεων της τρόικας, για τη συγκυβέρνηση δηλαδή, που πρότασαν

προεκλογικά την επαναδιαπραγμάτευση. Και αντί για την επαναδιαπραγμάτευση μας ήρθε το τρίτο και χειρότερο μνημόνιο. Πώς αξιολογούνται λοιπόν αυτοί έναντι των υποσχέσεών τους;

Τρίτον, αξιολόγηση για τη Βουλή, για τον κοινοβουλευτικό νομοθέτη. Οι ίδιοι είχαν θεσπίσει μερικούς μήνες νωρίτερα, νόμο με βάση τον οποίο, νομοθετήματα τα οποία έρχονται στη Βουλή για ψήφιση, συνοδεύονται από εκθέσεις λέει επιπτώσεων των ρυθμίσεων με τις οποίες θεσπίζονται και εκτιμήσεως των συνεπειών τους στο πλαίσιο του προτάγματος για καλή νομοθέτηση.

Και έρχεται το μεσοπρόθεσμο, ο Ν. 4093 να ψηφιστεί σε μια νύχτα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, ρυθμίσεις 216 σελίδων σε ένα μόνο άρθρο για να καταστρατηγηθεί το δικαίωμα ελεύθερης γνώμης και ψήφου των Βουλευτών κατά συνείδηση με επιμέρους δυνατότητα καταψήφισης των επιμέρους άρθρων και όχι μόνο δε συνοδεύεται από την έκθεση αυτή, αλλά την ίδια την ημέρα της δημοσίευσης του νόμου όπως σας είπα, στις 9 Νοεμβρίου, εκδίδεται και πράξη νομοθετικού περιεχομένου με την οποία η κυβέρνηση αξιολογεί αρνητικά τις ρυθμίσεις που θέσπισε η Βουλή με το μεσοπρόθεσμο και τις τροποποιεί αυθημερόν με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου.

Στο ερώτημα λοιπόν του συνεδρίου αν το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο και η αξιολόγηση αποσκοπεί στην αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης ή αποτελεί εργαλείο υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών, απαντώ αδίστακτα ότι αποτελεί εργαλείο υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών. Και επειδή, για να βγάζουμε νόημα στη ζωή μας, πρέπει να βλέπουμε πάντα το δάσος κι όχι μόνο το δέντρο, θα σας πω ότι αυτά αποτελούν πράγματι δέντρα.

Ποιο είναι το δάσος, το δάσος είναι ότι η χώρα έχει εισέλθει σε πορεία προς τη συνταγματική εκτροπή. Δηλαδή προς την κατάλυση του Συντάγματος. Αυτή είναι η ωμή αλήθεια. Και βρισκόμαστε ήδη στη δεύτερη φάση της πορείας προς την εκτροπή. Η πρώτη φάση η οποία είχε αρχίσει χωρίς να το καταλαβαίνουμε σε μεγάλο βαθμό, από δεκαετίες, ήταν η φάση της κλεπτοκρατίας.

Αντί του δημοκρατικού πολιτεύματος το οποίο καθιερώνει και απαιτεί το Σύνταγμα, de facto το πολίτευμα λειτουργούσε με τρόπο

κλεπτοκρατικό, με κόμματα τα οποία δεν ήταν δημοκρατικοί πολιτικοί οργανισμοί διότι δεν είχαν εσωτερικές δημοκρατικές διαδικασίες, με πλήρη αδιαφάνεια στις ροές του πολιτικού χρήματος και φαινόμενα πλουτισμού πολιτικών προσώπων και άλλων, με ανεξέλεγκτη διαπλοκή μεταξύ της δήθεν δημόσιας – πολιτικής και της δήθεν ιδιωτικής – οικονομικής εξουσίας η οποία φαίνεται χαρακτηριστικότερα απ' όλα στο παράδειγμα των Μέσων Μαζικής δήθεν Ενημέρωσής στην πράξη επιβολής, όπου έχε συμβεί το καταπληκτικό:

Το 1989 να καταληφθούν εξ εφόδου οι τηλεοπτικές συχνότητες που αποτελούν εθνική περιουσία από τους διαπλεκόμενους μεγαλοεπιχειρηματίες μεγαλοπρομηθευτές και μεγαλοεργολάβους του Δημοσίου και έκτοτε να τους δίνει ο νομοθέτης αλληπάλληλες παρατάσεις χωρίς ποτέ να έχουν υλοποιηθεί οι διαγωνιστικές διαδικασίες που προέβλεπε ο ίδιος ο νόμος που ψήφισε η Βουλή το 1994, ο λεγόμενος νόμος Βενιζέλου για τη χορήγηση των αδειών. Δεν υπάρχουν άδειες.

Οι καταληψίες λοιπόν εγκαλούν την κοινωνία για παραβατικότητα, ενώ οι ίδιοι είναι οι μεγαλύτεροι παραβάτες στη χώρα αυτή. Αυτό ήταν το πρώτο στάδιο της καταστρατήγησης του Συντάγματος, επαναλαμβάνω εν πολλοίς αδιόρατο. Η κοινωνία αδιαφορούσε.

Από την άνοιξη του 2010 έχουμε περάσει στο δεύτερο στάδιο διότι η καταστρατήγηση του Συντάγματος και εν τέλει η κατάλυσή του πάντα περνάει από στάδια. Και στο προηγούμενο τελευταίο ιστορικό παράδειγμα που έχουμε, είχαμε ξεκινήσει από τη φάση του παρασυντάγματος τη δεκαετία του '50 και στις αρχές της δεκαετίας του '60, η δεύτερη φάση ήταν το βασιλικό πραξικόπημα τον Ιούλιο του 1965 και η τρίτη και η τελική φάση φυσικά, η πιο άγρια, ήταν το στρατιωτικό πραξικόπημα τον Απρίλιο του 1967, σε λίγες μέρες συμπληρώνονται τα 46 χρόνια.

Σε παρόμοια πορεία δυστυχώς έχουμε εισέλθει λοιπόν και το δεύτερο στάδιο είναι το στάδιο της χρεοκρατίας στο οποίο εισήλθαμε από την άνοιξη του 2010. Στην πραγματικότητα ο επικυρίαρχος είναι η τρόικα. Η ελληνική κυβέρνηση παριστάνει την κυβέρνηση, στην πραγματικότητα είναι απλώς ο διεκπεραιωτής ο οποίος προσπαθεί να πείσει τον τελικό αποδέκτη για την αναγκαιότητα της συμμόρφωσής του, το λαό δηλαδή, την κοινωνία.

Και βεβαίως, στη φάση αυτή, το Σύνταγμα παραβιάζεται πλέον σωρηδόν και απροσχημάτιστα. Να σας πω μερικά παραδείγματα, διότι δεν είναι το μόνο παράδειγμα το Πειθαρχικό Δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, υπάρχουν πολλά παραδείγματα.

Υπάρχει η καταπάτηση των κοινωνικών δικαιωμάτων που ήδη τις παραμονές ψηφίσεως του μεσοπρόθεσμου, το αρμόδιο για τις συντάξεις Δικαστήριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο δηλαδή, έκρινε με γνωμοδότησή του σύμφωνα με το άρθρο 73 του Συντάγματος, ότι οι τελευταίες τους μειώσεις είναι αντισυνταγματικές. Η Βουλή αδιαφόρησε, το ψήφισε υπό τον εκβιασμό των δανειστών.

Ακολουθούν οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου οι οποίες εκδίδονται σωρηδόν, έχουν υποκαταστήσει την τακτική νομοθετική διαδικασία χωρίς να συντρέχουν οι συνταγματικές προϋποθέσεις, που είναι κυρίως η απρόβλεπτη ανάγκη. Ποια απρόβλεπτη ανάγκη τη στιγμή που οι περισσότερες από αυτές υλοποιούν προβλέψεις των μνημονίων που είχαν συμφωνηθεί με τους δανειστές πριν από πολλούς μήνες, αν όχι και χρόνια.

Και δεν εισάγονται στη Βουλή για να μην εκδηλωθούν εκεί οι αντιδράσεις και καταψηφιστούν από απείθαρχους Βουλευτές και τις περνούν μέσω πράξεων νομοθετικού περιεχομένου την τελευταία στιγμή υπό την απειλή της μη καταβολής της εκάστοτε επόμενης δόσης που έχει γίνει το μεγάλο ιδανικό της δοσομανούς χώρας.

Ως προς τις απολύσεις οι οποίες σχεδιάζονται τώρα και έρχονται μάλιστα κατ' αναίσχυτο τρόπο οι οποίες δήθεν δεν παραβιάζουν τις εγγυήσεις της νομιμότητας διότι αν καταργηθεί η θέση μπορεί να απολυθεί και ο υπάλληλος. Και τούτο με την προαναγγελία ότι οι 15.000 ανίκανοι θα αντικατασταθούν από 15.000 ικανούς, άγνωστο με ποιες διαδικασίες. Τούτος όμως είναι ο ορισμός ακριβώς της σχετικής συνταγματικής απαγόρευσης, είναι αυτό που γινόταν πριν από 1910 στην Πλατεία Κλαυθμώνος, με την εκδίωξη υποτίθεται των ανίκανων για να πάρουν στη θέση τους, τους υποτίθεται ικανούς, δηλαδή προσκείμενους στο εκάστοτε νέον κυβερνών κόμμα.

Συμπερασματικά, η χώρα χρειάζεται διαφορετικές λύσεις και εκείνες δεν είναι σε θέση να τις προσφέρουν, ή καν να τις διανοηθούν, οι ίδιες

πολιτικές δυνάμεις (ή μάλλον οι πελατειακές πυραμίδες) οι οποίες μας οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Η εμμονή της «τρόικας» και των εγχώριων φερεφώνων της στην απαρέγκλιτη τήρηση των «μνημονίων» είναι αντίθετη στο ελληνικό Σύνταγμα και στο διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, αφού παραβιάζονται η αξιοπρέπεια του ανθρώπου, τα κοινωνικά δικαιώματα, η φορολογική ισότητα κ.ά. Είναι επίσης απάνθρωπη και ανάληγη, αφού οδηγεί στην εξαθλίωση μεγάλη μερίδα της ελληνικής κοινωνίας και μάλιστα κατεξοχήν τους αμέτοχους. Απέναντι σε αυτήν στοιχειώδες καθήκον μας είναι να αντισταθούμε, προασπίζοντας τα συνταγματικά δικαιώματα με όλα τα νόμιμα μέσα.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κ. Χρυσόγονο. Παρακαλώ τον κ. Απόστολο Παπακωνσταντίνου, Διδάκτορα Συνταγματικού Δικαίου για την εισήγησή του.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Κύριε Πρόεδρε ευχαριστώ πολύ. Αναρωτιέμαι -και νομίζω ότι σ' αυτό το θέμα θα αναρωτιούνται όλοι όσοι παρίστανται σήμερα- ποια θα ήταν η συζήτηση σήμερα, ποιο θα ήταν το περιεχόμενο των εισηγήσεων, εάν δε ζούσαμε τη συγκυρία τη μνημονιακή.

Διότι αναρωτιέμαι, ποιος δεν επιθυμεί την αξιολόγηση στο δημόσιο τομέα; Ποιος δε θέλει την αξιολόγηση των οργανικών μονάδων; Ποιος δε θέλει την αξιολόγηση των υπαλλήλων; Όλοι. Κανένας εχέφρων πολίτης δεν αποποιείται ενός τέτοιου ενδεχόμενου, εφ' όσον βέβαια οδηγεί σε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Άρα, η μνημονιακή συγκυρία και η οικονομική κρίση μας οδηγεί σ' ένα τελείως διαφορετικό περιεχόμενο συζήτησης. Και η καχυποψία αυτή η οποία υπάρχει απέναντι στην αξιολόγηση, απέναντι στις νέες διατάξεις του Πειθαρχικού Δικαίου, έγκειται σε τρεις βασικούς παράγοντες:

Ο πρώτος παράγοντας είναι η έξωθεν κακή μαρτυρία όλων των προηγούμενων ελληνικών κυβερνήσεων κατά τη μεταπολίτευση και μετά. Όλες οι κυβερνήσεις έχουν έξωθεν κακή μαρτυρία όσον αφορά την εμπιστοσύνη που μπορεί να έχει ο πολίτης απέναντί τους.

Δεύτερον, είναι η καχυποψία η οποία προέρχεται ακριβώς από τις μνημονιακές δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η χώρα μας για συρρίκνωση

στο δημόσιο τομέα. Αυτό συνεπάγεται εκ των πραγμάτων μείωση των υπαλλήλων, επιφέρει άρα εκ των πραγμάτων καχυποψία απέναντι στις μορφές αξιολόγησης και απέναντι στην εφαρμογή των νέων διατάξεων του Πειθαρχικού Δικαίου.

Τρίτον και ίσως και εξαιρετικά σημαντικό, είναι το γεγονός ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας επιδεικνύει εδώ και δυο περίπου έτη, μία θα έλεγα μνημονιακή τάση. Ενδεχομένως μάλιστα θα έλεγα ότι παρατηρείται μια μνημονιακή στροφή, όλες οι μεγάλες αποφάσεις του ΣΤΕ που σχετίζονται με την εφαρμογή περιοριστικών λόγω του μνημονίου διατάξεων, είναι στραμμένες, σε γενικές γραμμές, υπέρ μιας μνημονιακής κατεύθυνσης.

Αυτά τα τρία τα οποία σας προανέφερα, είναι ευνόητο ότι δημιουργούν καχυποψία σε κάθε υπάλληλο, σε σχέση με τις νέες ρυθμίσεις οι οποίες έχουν ανακοινωθεί για την αξιολόγηση, το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο κτλ.

Όπως θ' αντιληφθήκατε από τις προηγούμενες εισηγήσεις, τα επίπεδα στα οποία κινείται η σημερινή μας συζήτηση είναι δύο: Το ένα είναι το επίπεδο της Διοικητικής Επιστήμης στο οποίο κινήθηκε κατ' εξοχήν ο Αντώνης Μακροδημήτρης, το οποίο επίπεδο έρχεται να μας απαντήσει πώς πρέπει να οργανώνεται η Δημόσια Διοίκηση, πώς πρέπει ν' αξιολογούνται οι δημόσιοι υπάλληλοι, το επίπεδο του οργανωσιακού δέοντος.

Το δεύτερο επίπεδο είναι το καθαρά νομικό, το συνταγματικό. Αυτό έρχεται ν' απαντήσει κυρίως στο εξής ερώτημα: Υπάρχουν συνταγματικά όρια σε σχέση με την ευχέρεια την οποία έχει ο νομοθέτης στο να οργανώνει τη Δημόσια Διοίκηση, απέναντι στην ευχέρεια που έχει ο κοινός νομοθέτης, δηλαδή η Βουλή, ως προς την αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων και των οργανικών δομών;

Θα μου επιτρέψετε μια πολύ γενική παρατήρηση: Λέει η νομολογία των Δικαστηρίων μας, κυρίως του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου που είναι το Συμβούλιο της Επικρατείας, ότι στο επίπεδο αυτό, δηλαδή στο επίπεδο διαρρύθμισης και οργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης, ο κοινός νομοθέτης έχει ευρεία περιθώρια διακριτικής ευχέρειας. Μπορεί δηλαδή να κινηθεί μέσα σε μια ευρύτατη γκάμα πιθανών εναλλακτικών οργανωτικών μοντέλων.

Ωστόσο όμως αυτό δε σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι η Βουλή, ο κοινός νομοθέτης δεν έχει όρια. Έχει όρια. Θα δούμε αυτά τα όρια ποια είναι. Όσον αφορά το Πειθαρχικό Δίκαιο θα δούμε ότι υπάρχουν συνταγματικής φύσεως αρχές οι οποίες έχουν να κάνουν με την αρχή της αναλογικότητας, έχουν να κάνουν με την αρχή της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίες διαμορφώνουν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο οφείλει να κινηθεί ο κοινός νομοθέτης.

Στο δεύτερο ζήτημα, δηλαδή στην αξιολόγηση των μονάδων και στην αξιολόγηση των υπαλλήλων, υπάρχουν άλλες συνταγματικές αρχές, ομόλογες συνταγματικές αρχές όπως είναι επίσης η αρχή της μονιμότητας εφ' όσον μιλάμε γι' απολύσεις, όπως είναι η αρχή της αναλογικότητας, όπως είναι η αρχή της ισότητας και της αξιοκρατίας, όπως είναι η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης.

Αντιλαμβάνεστε ότι τα πράγματα σε νομικό επίπεδο είναι εξαιρετικά σύνθετα και πολύπλοκα. Σπεύδω όμως να επισημάνω το εξής το οποίο κατά την άποψή μου έχει κομβική σημασία: Το Σύνταγμα της χώρας και το Διεθνές Δίκαιο, οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου όπως είναι αυτοί που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αποτελούν κανονιστικά πλαίσια τα οποία υπερισχύουν κάθε μνημονίου.

Υπερισχύουν του μεσοπροθέσμου, του νόμου 4093 ο οποίος είναι ένας απλός τυπικός νόμος. Άρα, το μνημόνιο ως τυπικός νόμος και η εφαρμογή του, θα πρέπει να υπακούουν αφ' ενός στο Σύνταγμα και αφ' ετέρου στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Η τρίτη παρατήρησή μου έχει να κάνει με τον τίτλο της σημερινής συνάντησης και κυρίως με το δεύτερο σκέλος: «Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης ή εργαλείο υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών;». Βλέπετε, εδώ πέρα μπαίνει το διαζευκτικό «ή». Άρα ξεκινάμε ακριβώς με αυτή την καχυποψία, την εύλογη κατά την άποψή μου καχυποψία, από την οποία εκκινεί εκ των πραγμάτων το συνδικαλιστικό κίνημα.

Διότι, σε μια ευνομούμενη πολιτεία, αυτό το «ή» δε θα έπρεπε να υπάρχει. Θα έπρεπε να αποτελεί ευχή όλων, η μνημονιακή πολιτική να εναρμονίζεται με τον στόχο της αναβάθμισης της ποιότητας και των παρεχομένων υπηρεσιών εκ μέρους της Δημόσιας Διοίκησης. Αυτό είναι το

λογικό και το αυτονόητο. Συμβαίνει όμως αυτό; Ή μήπως τελικώς όλες αυτές οι εξαγγελθείσες μεταβολές και αλλαγές, οι θεσμικές, στοχεύουν σε κάτι διαφορετικό, δηλαδή απλώς στη μείωση των δημοσίων υπαλλήλων;

Διότι αν απαντήσουμε στο εν λόγω ερώτημα με αυτόν τον τρόπο, ότι δηλαδή όλα αυτά στοχεύουν απλώς και μόνον στη μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, τότε αντιλαμβάνεστε ότι ξεκινάμε από τελείως διαφορετική αφετηρία και από τελείως διαφορετική συνταγματική προσέγγιση της αξιολόγησης των υπαλλήλων και όλων των συναφών μέτρων.

Έρχομαι τώρα στη συνοπτική παρουσίαση των επίμαχων μέτρων: Πρώτα απ' όλα στο Πειθαρχικό Δίκαιο. Ξέρετε, με τις μνημονιακές υποχρεώσεις και τους νόμους 4057 και 4093/2012, υπήρξε μια σειρά μεταβολών αρκετά σημαντικών στο Πειθαρχικό Δίκαιο τα οποία ίσως ακόμα να μην έχουν ενσταλάξει και γίνουν κατανοητά από τους δημοσίους υπαλλήλους. Ωστόσο όμως εγκλείουν πολύ σημαντικούς κινδύνους.

Παράδειγμα: Για να τεθεί κάποιος σε αυτοδίκαιη αργία, το έλεγε βέβαια αυτό και ο παλιός υπαλληλικός κώδικας αλλά θα σας πω πού διαφοροποιείται η νέα ρύθμιση, λέει ότι εφ' όσον υπάρχει ένταλμα προσωρινής κράτησης, αυτό έχει να κάνει με την ποινική διαδικασία, τίθεται ο υπάλληλος σε αυτοδίκαιη αργία, προσέξτε, ακόμα και στην περίπτωση που αρθεί αυτή η προσωρινή κράτηση ως ποινικό μέτρο.

Δηλαδή: Υπάρχει κάποιος υπάλληλος, ασκείται μια ποινική δίωξη, διατάσσεται η προσωρινή κράτηση, ωστόσο όμως εκ των υστέρων, αποδεικνύοντας ο ίδιος ότι οι αποχρώσεις ενδείξεις δεν είναι αποχρώσεις, τότε το όργανο της Ποινικής Δικαιοσύνης έρχεται και αίρει αυτή την προσωρινή κράτηση. Και πάλι όμως τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία ο υπάλληλος.

Ξέρετε, αυτού του είδους οι ρυθμίσεις κατ' αρχήν παραβιάζουν ευθέως και νομίζω με πολύ κραυγαλέο τρόπο το τεκμήριο της αθωότητας, το ανέφερε προηγουμένως ο Κώστας Χρυσόγονος ποιο είναι το περιεχόμενο του τεκμηρίου αθωότητας: Κανένας δε μπορεί να υφίσταται συνέπειες μέχρι ν' αποδειχθεί με δικαστική απόφαση ότι είναι ένοχος.

Άρα όλες αυτές οι συμπαραομαρτούσες πειθαρχικές κυρώσεις όπως είναι η πολύ σημαντική κύρωση της αργίας, όλες αυτές θα πρέπει να

ορώνται και ν' αντιμετωπίζονται υπό το πρίσμα αυτό, υπό το πρίσμα του τεκμηρίου της αθωότητας το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό. Το οποίο έχει πολύ μεγάλη ιστορία και αγώνες πίσω του. Το οποίο κατοχυρώνεται κατά τρόπο ρητό στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο άρθρο 6 παρ. 2 όπως αυτό εφαρμόζεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Και θα κάνω μια παρένθεση γιατί έχει σημασία: Η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι πολύ αυστηρή σε τέτοια θέματα. Εάν λοιπόν το Συμβούλιο της Επικρατείας κάνει αυτή τη μνημονιακή στροφή σταθμίζοντας ότι υπάρχει κρίση ή ο,τιδήποτε άλλο, αντιλαμβάνεστε ότι η τελευταία καταφυγή για τον πολίτη και δη για τον υπάλληλο, είναι τελικά τα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια.

Βέβαια η αλήθεια είναι ότι για να φτάσει κάποιος στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο του Στρασβούργου το οποίο παρεμπιπτόντως πρέπει να πω ότι καμία σχέση δεν έχει με την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι αυτοτελές και ανεξάρτητο Δικαστήριο αποτελεί όργανο ενός άλλου διεθνή οργανισμού, του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα πρέπει πρώτα να έχει εξαντλήσει τα εσωτερικά ένδικα μέσα. Άρα, για τον δημόσιο υπάλληλο, ο οποίος τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία, έχει άραγε νόημα να πάει μετά από κάποια χρόνια στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να δικαιωθεί ενδεχομένως;

Τίθενται επομένως πολύ σημαντικά δικαιοκρατικής τάξεως ζητήματα διότι πλέον αγγίζουμε τον ίδιο τον πυρήνα του κράτους δικαίου στη χώρα μας. Θα μου πείτε, σε εποχές κρίσεως αυτά συμβαίνουν. Και σε εποχές κρίσεως, λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας, θα πρέπει ενδεχομένως να βλέπουμε μ' έναν τρόπο αρκετά διαφορετικό το Σύνταγμα και να προσεγγίζουμε τις διατάξεις του κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μπορούμε να ισορροπούμε επαρκέστερα ανάμεσα στην οικονομική κρίση και τις αναγκαιότητες που υπάρχουν, από τη μια πλευρά και στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, από την άλλη.

Ωστόσο, έχω προσωπικά την άποψη ότι σε εποχές κρίσεως φαίνεται και αναδεικνύεται η κανονιστική και ιστορική σημασία του συνταγματικού κειμένου. Διότι σε εποχές παχέων αγελάδων, πολύ μικρή σημασία έχει το πώς ερμηνεύονται και εφαρμόζονται οι συνταγματικές

διατάξεις, γιατί ακριβώς η κρατική εξουσία δεν εισέρχεται στον πυρήνα της ελευθερίας, της ατομικής ελευθερίας. Δεν έχει συχνά ανάγκη τότε ο κοινός νομοθέτης να εισέλθει και να παραβιάσει τον πυρήνα της ατομικής ελευθερίας.

Άρα τίθεται ζήτημα ανάδειξης της κανονιστικής σημασίας του Συντάγματος προεχόντως σε εποχές κρίσεως, όπως είναι οι σημερινές, σε εποχές που δοκιμάζονται τα όρια του κράτους δικαίου. Δεύτερο παράδειγμα: Λέει η νέα ρύθμιση ότι με οποιαδήποτε παραπομπή ενός υπαλλήλου σε Ποινικό Δικαστήριο ή ακόμα οποιαδήποτε παραπομπή στο πειθαρχικό όργανο, στο Πειθαρχικό Συμβούλιο για συγκεκριμένα αδικήματα, ο υπάλληλος τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία. Δηλαδή αρκεί και μόνο η παραπομπή.

Αντιλαμβάνεστε ότι τέτοιου είδους διατάξεις εξ ορισμού δεν συμβιβάζονται με το τεκμήριο αθωότητας. Πώς μπορεί να συμβιβαστεί με το τεκμήριο αθωότητας μια διάταξη η οποία πριν αποφανθεί ο φυσικός δικαστής του υπαλλήλου, επιβάλλει τέτοιου είδους αυστηρότατα μέτρα; Ξέρετε, η αυτοδίκαιη αργία δεν έχει να κάνει μόνο με τον περιορισμό των χρηματικών ποσών της μισθοδοσίας του υπαλλήλου, πρωτίστως έχει να κάνει με την ηθική του υπόσταση.

Αυτό δεν πρέπει να το παραγνωρίζουμε, διότι όταν ένας υπάλληλος τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία ή όπως θα δούμε αργότερα, σε δυνητική αργία, είναι δακτυλοδεικτούμενος δημόσιος υπάλληλος. Είναι υπάλληλος δακτυλοδεικτούμενος όχι μόνο στη δική του εσωτερική Υπηρεσία αλλά κυρίως απέναντι στην κοινωνία, απέναντι στην οικογένειά του και απέναντι στους υπόλοιπους κοινωνούς.

Πάμε τώρα στη δυνητική αργία, που ρυθμίζει το άρθρο 104 του υπαλληλικού κώδικα όπως διαμορφώθηκε μετά το Ν. 4057. Ορίζει: «Τίθεται σε δυνητική αργία ο υπάλληλος κατά του οποίου έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα», αρκείται δηλαδή και μόνο στην άσκηση πειθαρχικής δίωξης για οποιοδήποτε πειθαρχικό αδίκημα. Έτσι, αν ασκηθεί απλώς πειθαρχική δίωξη για οποιοδήποτε αδίκημα, προσέξτε, μπορεί ο αρμόδιος προς τούτο Προϊστάμενος να θέσει τον υπάλληλο κατευθείαν σε αργία.

Με άλλα λόγια, εάν δεν έχει ο υπάλληλος καλές σχέσεις με τον Προϊστάμενό του, και πολύ συχνά συμβαίνει αυτό σε οργανικές μονάδες, τότε μπορεί αυτός να μεθοδεύσει μια απλή πειθαρχική του παραπομπή και ο ίδιος να διατάξει τη δυνητική, όπως λέει ο νόμος, αργία. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται, όπως σας προανέφερα.

Κι ερχόμαστε τώρα στην αναστολή άσκησης καθηκόντων. Άλλο εφεύρημα αυτό. Η αναστολή άσκησης καθηκόντων επί της ουσίας έχει τα ίδια αποτελέσματα σε σχέση με την αργία. Αναστολή άσκησης καθηκόντων έχουμε σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, εφ' όσον διακυβεύεται το συμφέρον της Υπηρεσίας. Και αυτό πολύ γενικό και αόριστο, και αυτό κατ' εξοχήν παραβιάζει το τεκμήριο αθωότητας.

Ξέρετε, η αλήθεια είναι ότι εγώ δεν πιστεύω, κι αυτό το βλέπουμε από την εμπειρία μας στην πράξη, ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας θα συμφωνήσει ότι εδώ δεν έχουμε παράκαμψη του τεκμηρίου αθωότητας. Εγώ πιθανολογώ ότι το ΣΤΕ πράγματι θα δεχθεί ότι σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, διότι πρόκειται κατά την άποψή μου περί κραυγαλέων περιπτώσεων.

Η παραγραφή των αδικημάτων από διετία πάει στην πενταετία. Ξέρετε, οι παραγραφές δεν έχουν σκοπό να απαλλάξουν κάποιον από τις πειθαρχικές ποινικές του ευθύνες. Κυρίως έχουν σκοπό να διασφαλίσουν αυτό που λέμε στα νομικά «ασφάλεια και βεβαιότητα δικαίου», να ξέρει δηλαδή ο καθένας μετά από κάποιο χρονικό διάστημα ότι δε διώκεται.

Κι αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό διότι παρελθόντων των ετών, συν τοις άλλοις είναι πολύ δύσκολο κάποιος ν' αποδείξει την αθωότητά του γιατί έχει παρέλθει χρόνος, έχουν χαθεί ενδεχομένως στοιχεία, είτε ηθελημένα είτε αθέλητα.

Πάμε τώρα στο ζήτημα της αξιολόγησης των οργανικών μονάδων. Εδώ υπάρχει ένα βασικό θέμα: Εάν από την αξιολόγηση των οργανικών μονάδων του Δημοσίου -το οποίο κατ' αρχήν είναι εύλογο μέτρο, αν βέβαια δεν υπήρχε αυτή η καχυποψία- επαναλαμβάνω, εάν από αυτή την αξιολόγηση των οργανικών μονάδων οδηγούμαστε σε κλείσιμο και σε κατάργηση υπηρεσιακών μονάδων οι οποίες είναι απαραίτητες για την παροχή κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών, τότε ευθέως προσκρούει αυτή η

συγκεκριμένη ρύθμιση που θα καταργεί αυτές τις οργανικές μονάδες στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος που κατοχυρώνει την Αρχή του Κοινωνικού Κράτους Δικαίου, όπως αναφέρει ρητά το Σύνταγμα.

Διότι το Σύνταγμά μας, εκτός από φιλελεύθερο, είναι και κοινωνικό, δηλαδή είναι Σύνταγμα το οποίο κατοχυρώνει και κοινωνικά δικαιώματα. Που υποχρεώνει το κράτος να παρέχει συγκεκριμένα κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες και μάλιστα σ' ένα συγκεκριμένο ποιοτικό επίπεδο.

Εάν μέσω της κατάργησης οδηγούμαστε σε αλλοίωση του κανονιστικού πυρήνα του κοινωνικού κράτους, δηλαδή με την αναστολή λειτουργίας ή την κατάργηση πολύ περισσότερο κοινωνικών δομών οι οποίες παρέχουν τέτοια αγαθά και υπηρεσίες, τίθενται ζητήματα οριακά έστω συνταγματικότητας.

Το κυριότερο όμως είναι ν' αναζητήσουμε πού στοχεύει αυτή η συγκεκριμένη αξιολόγηση των οργανικών μονάδων και των υπαλλήλων. Στοχεύει πράγματι στην αναβάθμιση; Να το συζητήσουμε. Διότι εάν πράγματι υπάρχει μια τέτοια στόχευση, τότε αυτό θα οδηγήσει σε μια ουσιαστική βελτίωση και αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης.

Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Ή μήπως η πραγματική στόχευση, κι εδώ πέρα έρχομαι στην εύλογη καχυποψία τη συνδικαλιστική, με την καλή έννοια συνδικαλιστική καχυποψία που εξέφρασε προηγουμένως στο λόγο του ο κ. Πρόεδρος, ο οποίος μου άρεσε πάρα πολύ σε αυτά που είπε γιατί τα είπε με πολύ λογικό τρόπο.

Διότι όταν το μνημόνιο επιβάλλει περιορισμό των θέσεων εργασίας, είναι λογικό η στόχευση ν' αποβλέπει σ' αυτό ακριβώς, στην κατάργηση θέσεων στο Δημόσιο. Άρα εδώ ανακαλούνται πλέον οι αρχές που σας προανέφερα, οι συνταγματικές αρχές, οι οποίες θέτουν συγκεκριμένα όρια στην ευχέρεια αυτή του νομοθέτη.

Δηλαδή: Ας υποθέσουμε ότι ερχόμαστε στην αξιολόγηση των υπαλλήλων. Ποια είναι τα κριτήρια αυτά; Τα κριτήρια πρέπει να υπακούουν σε δυο βασικές αρχές: Την αρχή της ισότητας και την αρχή της αξιοκρατίας. Όσον αφορά τα κριτήρια αυτά τίθενται ουσιώδη ζητήματα.

Για παράδειγμα πριν από λίγες εβδομάδες, ο σημερινός Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης, ο κ. Μανιτάκης ο οποίος πρέπει να

σας πω ότι είναι ένας εξαιρετος Συνταγματολόγος (εντόπισα μάλιστα πρόσφατα ένα δικό του άρθρο του έτους 1983, το οποίο αναφέρεται στην αρχή της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, αξίζει κανέναν να το ανατρέξει αυτό, όπου θα δείτε ότι τα λέει πάρα πολύ σωστά), εξέδωσε τον περασμένο Γενάρη, μία απόφαση η οποία θέτει τα κριτήρια της κινητικότητας και της διαθεσιμότητας. Αυτά τα κριτήρια είναι τόσο κραυγαλέα αναξιοκρατικά, αξίζει τον κόπο να τ' αναζητήσει κανείς, που πράγματι αρχίζει και αναρωτιέται πως νοείται το περιεχόμενο της αξιοκρατίας όσον αφορά την αξιολόγηση των υπαλλήλων και των οργανικών μονάδων;

Αυτή την Υπουργική Απόφαση την έχουμε προσβάλλει εκ μέρους της Ένωσης Αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εκκρεμεί στο ΣΤΕ. Πολύ πιθανό να ακυρωθεί, διότι παραβλέπει ουσιωδώς την αρχή της αξιοκρατίας, παραβλέπει ο,τιδήποτε έχει να κάνει με τα προσόντα. Όταν λέμε αξιοκρατία, σύμφωνα και με τη νομολογία του ΣΤΕ εννοούμε ότι η αντιμετώπιση των δημοσίων υπαλλήλων επιβάλλεται να γίνεται με βάση τα προσόντα και τις ικανότητες εκάστου. Να κρίνεται δηλαδή ο καθένας αναλόγως με τη δική του προσωπική αξία, τις ικανότητές του και τα προσόντα του.

Προβλέπει λοιπόν αυτή η Υπουργική Απόφαση ότι αρκεί και μόνο η «ομοεδρικότητα», έτσι την ονομάζει, δηλαδή η θέση του υπαλλήλου που μετακινείται είτε λόγω διαθεσιμότητας είτε λόγω άλλης μετακινήσεως, να είναι στην ίδια έδρα, να εδρεύει δηλαδή η Υπηρεσία, η καινούργια Υπηρεσία του στην ίδια έδρα με την προγενέστερη. Αυτό και μόνο αρκεί για να δώσει πολλαπλάσια μόρια σε σχέση με το σύνολο των δικών του ικανοτήτων, των άλλων κριτηρίων που σχετίζονται με τα κριτήρια τ' αξιοκρατικά.

Ερχόμαστε τώρα στο ζήτημα της μονιμότητας γιατί νομίζω ότι αυτή η Αρχή έχει παρεξηγηθεί αρκετά. Ακούσαμε όλοι προχθές τον Πρωθυπουργό της χώρας να λέει κάτι το οποίο είναι σωστό κατ' αρχήν, αλλά είναι όμως η μισή αλήθεια. Είπε λοιπόν ο Πρωθυπουργός ότι εφ' όσον καταργηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Συντάγματος οι οργανικές θέσεις, τότε μπορεί ν' απολυθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Αυτό κατ' αρχήν είναι σωστό, είναι πραγματικότητα, διότι το άρθρο 103 λέει: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι, που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφ' όσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν». Ωστόσο όμως τίθενται διάφορα

ζητήματα γι' αυτό λέω και ότι είναι η μισή αλήθεια. Δε σημαίνει ότι οποιαδήποτε κατάργηση θέσεως οδηγεί σε μια συνταγματικά θεμιτή απόλυση του υπαλλήλου.

Εξηγούμαι: Πρώτα απ' όλα η κατάργηση της θέσεως και άρα η απόλυση του υπαλλήλου, δε θα πρέπει να είναι προσχηματική. Δηλαδή εάν τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται σ' έναν καινούργιο υπάλληλο, τότε δε μπορεί να θεωρηθεί ότι αυτή η διάταξη είναι συνταγματικά θεμιτή διότι με αυτόν τον τρόπο έχουμε καταστρατήγηση της αρχής της μονιμότητας.

Επίσης η μαζική κατάργηση θέσεων, δημοσιοϋπαλληλικών θέσεων, πράγματι μπορεί να οδηγήσει σε ουσιαστική καταστρατήγηση των διατάξεων του άρθρου 103 του Συντάγματος που θεσπίζει τον κανόνα της μονιμότητας. Ποιο είναι το κανονιστικό περιεχόμενο, ποια είναι η κανονιστική αξία της αρχής της μονιμότητας αν μπορεί ο κοινός νομοθέτης να καταργεί και μάλιστα με οριζόντιο τρόπο χιλιάδες οργανικές θέσεις;

Επίσης, τίθεται ένα άλλο θέμα σε σχέση με την αρχή της ισότητας και της αξιοκρατίας. Όσοι απολύονται δε θα πρέπει να έχουν περάσει ένα στάδιο αξιοκρατικής αξιολόγησης; Πρέπει να έχουν περάσει. Δε θα πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικότητας; Διότι είναι διαφορετικά τα κριτήρια για υπαλλήλους με συγκεκριμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά όπως είναι να είναι οι πολύτεκνοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες ή με προβλήματα υγείας, οι εγκυμονούσες...

Άρα βλέπετε ότι τίθενται πολλά ζητήματα. Δεν αρκεί μόνο η κατάργηση της οργανικής θέσης για να οδηγήσει εκποδών της υπηρεσίας τον υπάλληλο. Όλα αυτά που σας λέω, αργά ή γρήγορα αλλά πάντως αναγκαστικά, θα οδηγηθούν στις αίθουσες των Δικαστηρίων και κυρίως του ΣτΕ διότι με συνταγματική πρόβλεψη, οι προσφυγές των υπαλλήλων οι οποίοι υποβιβάζονται ή παύονται, αυτό είναι στοιχείο της αρχής της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, άγονται προς εκδίκαση στο ΣτΕ.

Άρα όλη αυτή η ένταση, η ιστορική και πολιτική ένταση, όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία τίθενται, όλες αυτές οι λεπτές δικαιοτικές σταθμίσεις, θα μεταφερθούν στην αίθουσα του ΣτΕ. Και μεταγενέστερα, εφ' όσον το ΣτΕ ακολουθήσει το μνημονιακό δρόμο που έχει ξεκινήσει, θα φτάσουν μέχρι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Κύριε Πρόεδρε θα μου επιτρέψετε δυο μικρές αναφορές ειδικά για τους υπαλλήλους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Κάτι το οποίο παραβλέπεται σε σχέση με όλα αυτά τα οποία συζητάμε τώρα, την αξιολόγηση των μονάδων, την αξιολόγηση των υπαλλήλων κτλ. Στο Σύνταγμά μας, στο άρθρο 102 του Συντάγματος, περιλαμβάνεται ειδικά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση μια αρχή η οποία λέγεται Αρχή της Διοικητικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.

Τι σημαίνει διοικητική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α.: Σημαίνει ότι δε μπορεί η κεντρική Διοίκηση να καθορίζει τα της εσωτερικής οργανώσεως των Ο.Τ.Α., δε μπορεί να παύονται οι υπάλληλοι και να καταργούνται θέσεις χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν και χωρίς να υπάρχει η αποφασιστική συνδρομή των Ο.Τ.Α. Αυτό το λέει το Σύνταγμα και το λέει κι ένας κανόνας του Διεθνούς Δικαίου, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας ο οποίος έχει κυρωθεί το '85 με νόμο άρα υπερισχύει και των μνημονίων, υπερισχύει και του κοινού νόμου.

Συνεπώς όταν θα έρθει και θα γίνει η κρίση των υπαλλήλων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, τότε θα πρέπει ν' αντιμετωπίσει η κεντρική Διοίκηση κι αυτό το δίλημμα. Θα πρέπει να διέλθει και από τα στενά, τα κανονιστικά στενά του άρθρου 102 του Συντάγματος το οποίο προβλέπει ακριβώς τη διοικητική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α.

Είναι ένα επιχείρημα το οποίο θέσαμε στις τελευταίες περιπτώσεις με τους Ι.Δ.Α.Χ. Ξέρετε, οι Ι.Δ.Α.Χ., οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, ήταν η πρώτη κατηγορία, θα έλεγα η πιλοτική κατηγορία για να μετρηθούν αντιδράσεις. Πολλά Δικαστήρια όπως γνωρίζετε ήδη έχουν κρίνει παρεμπιπτόντως τη συνταγματικότητα των διατάξεων του 4093. Βέβαια κανένας δε μπορεί να προεξοφλήσει εξαρχής το τι θα κριθεί τελικώς, όλα αυτά έχουν τεθεί προς το παρόν σε επίπεδο προσωρινής δικαστικής προστασίας.

Άρα θα πρέπει να περάσει ειδικά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση κι αυτό το σκόπελο. Πρέπει να ξεπεράσει την έννοια και τον κανόνα της διοικητικής αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α. Δε μπορεί να έχουμε απολύσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση χωρίς τη σύμπραξη και τη συνδρομή των οικείων Δήμων. Αυτή είναι η συνταγματική πραγματικότητα.

Τελειώνω προσπαθώντας να ερμηνεύσω και πάλι το σημερινό θέμα της συζήτησης. «Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης ή εργαλείο υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών;». Ξέρετε, δε θα είμαι απ' αυτούς οι οποίοι θα πουν όχι εξαρχής, δε θα είμαι απ' αυτούς οι οποίοι θα επιτεθούν πριν δουν..

Δε θα είμαι απ' αυτούς οι οποίοι θα κατηγορήσουν πριν δουν το τι πρόκειται να γίνει. Όχι. Έχω την αίσθηση ότι ακόμα και ο υπάλληλος ο οποίος κινδυνεύει να πληγεί, ακόμα και ο υπάλληλος ο χιλιοσταλαιπωρημένος, ο καχύποπτος, εύλογα καχύποπτος δημόσιος υπάλληλος, θα πρέπει να επιδείξει στη συγκεκριμένη συγκυρία αυτοσυγκράτηση.

Βεβαίως και πρέπει να βγει μπροστά και να διεκδικήσει τα δικαιώματά του, πρέπει όμως να τα διεκδικήσει μ' έναν οργανωμένο τρόπο, με νηφάλιο λόγο, κυρίως έχει το δίκιο με το μέρος του. Γιατί έχει το συνταγματικό κείμενο, έχει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, έχει τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας με το μέρος του. Πρέπει επομένως ο συνδικαλιστικός λόγος αφ' ενός να πείσει για τα δίκαια των αιτημάτων και όχι μόνον για τα κοινωνικά και τα πολιτικά δίκαια, κυρίως για τα νομικά δίκαια των αιτημάτων και κατά δεύτερο λόγο να παλέψει, γιατί μπορεί να το παλέψει στα Δικαστήρια και κυρίως στο ΣτΕ προκειμένου ν' αντιμετωπίσει τα ζητήματα τα οποία θα τεθούν.

Άρα στο ερώτημα «Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης, εργαλείο υλοποίησης των μνημονιακών πολιτικών;» εγώ θ' απαντήσω με μια ευχή: Μέσα στα πλαίσια των μνημονιακών πολιτικών να έχουμε αναβάθμιση της δημόσιας πολιτικής. Αμφιβάλλω, είμαι κι εγώ όσο κι εσείς καχύποπτος αλλά οφείλω όμως να περιμένω. Το εύχομαι.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παπακωνσταντίνου. Καλώ την κα Μαρία Τσίπρα, Δικηγόρο, Εργατολόγο και Νομική Σύμβουλο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. για την εισήγησή της.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΠΡΑ: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Θέμη, Γιάννη, Χρήστο, σύντροφοι – γιατί είμαστε σύντροφοι 3 χρόνια τώρα στα χαρακώματα, που έχουν ανοίξει μπροστά μας σε μια προσπάθεια ν' αντιμετωπίσουμε αλληπάλληλα μνημόνια,

αλλεπάλληλα μεσοπρόθεσμα, σε μια προσπάθεια η οποία τελικώς καταλήγει στο να προσπαθούμε ν' αποδείξουμε συστηματικά ότι δεν είμαστε ελέφαντες.

Θέλω να πω εξαρχής και πρέπει να το τονίσω ότι αν με καλέσατε σήμερα για να είμαι η αντικειμενική επιστημονική φωνή, λυπάμαι, χάσατε, ατυχήσατε. Δε μπορώ να είμαι αντικειμενική. Και δε μπορώ να είμαι αντικειμενική- ελπίζω οι κακοί σύντροφοι και φίλοι μου να μη θεωρήσουν ότι δεν είμαι επιστημονική, επιστημονική είμαι, αντικειμενική δεν είμαι- για τον απλούστατο λόγο ότι έχουν υπάρξει άπειρες φορές μέχρι σήμερα τα τρία τελευταία χρόνια που έχουμε ζήσει μαζί και βλέπουμε μαζί φαινόμενα που προσβάλλουν πρωτίστως αυτό που εγώ θεωρώ ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Δε μπορώ να ξεχάσω το Χρήστο Παναγιωτόπουλο, είναι εδώ μαζί μας, τον είδα πριν, που στα πλαίσια της απεργιακής δίκης της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. που κράτησε 4 μέρες και ήμαστε 4 μέρες στην Ευελπίδων, καταθέτοντας ως μάρτυρας πέταξε στο έδρανο της δικαστίνας που μας κοιτούσε από ψηλά με το κλασικό υπεροπτικό ύφος, μία αρνητική μισθοδοσία λέγοντάς της ότι «εγώ μ' αυτά τα χρήματα, με αυτό το μείον δε μπορώ να ζήσω τα παιδιά μου και την οικογένειά μου».

Δε μπορώ να ξεχάσω τους συναδέλφους σας που πριν από λίγες μέρες βρέθηκαν κατηγορούμενοι στο Πλημμελειοδικείο Αθηνών για παρακώλυση συγκοινωνίας και για απείθεια απέναντι στις Αστυνομικές Αρχές, έχοντας πάνω από το κεφάλι τους τον κίνδυνο ότι μια ενδεχόμενη καταδίκη τους θα οδηγούσε με πειθαρχικές συνέπειες στα πλαίσια του να χαρακτηρισθούν επίορκοι. Επίσης δε μπορώ να με τίποτα να ξεχάσω το γεγονός ότι τα τελευταία 3 χρόνια συστηματικά είστε εκείνο το κομμάτι της κοινωνίας το οποίο κατασυκοφαντείται.

Κι επειδή πρέπει πάντα να θυμόμαστε για να μπορούμε να διαγνώσκουμε το μέλλον, θα θυμίσω λίγο τη σειρά των γεγονότων. Να θυμίσω λοιπόν ότι το 2010 πριν το Ν. 3845, με τον οποίο κόπηκαν οι αποδοχές σας είχε προηγηθεί μια συστηματική κατασυκοφάντηση, ότι τάχα είστε 1,5 εκατομμύριο άνθρωποι και μάλιστα -είναι και επίκαιρο-, που ταλαιπωρείτε συστηματικά τα 9 εκατομμύρια των Ελλήνων ότι είστε πάρα πολύ ακριβοί και ότι εξαιτίας σας ανεβαίνει το κόστος μισθοδοσίας του Δημοσίου και οι λειτουργικές του δαπάνες και άρα είναι απολύτως δικαιολογημένες οι περικοπές σας.

Να θυμίσω δε, γιατί όλοι το ζήσαμε, ότι εκείνες τις μέρες οι συνάδελφοί σας του ιδιωτικού τομέα, όταν βγαίνατε στο δρόμο είχαν ένα υπέροχο χαμόγελο στα χείλη τους θεωρώντας ότι εσείς οι κακοί, οι βολεμένοι δημόσιοι υπάλληλοι θα χάσετε τις αποδοχές σας ενώ εκείνοι οι ταλαιπωρημένοι, θα μπορέσουν να γλιτώσουν από τη λαίλαπα των μνημονίων που έρχονταν.

Κόπηκαν οι αποδοχές σας και δεν κόπηκαν μια φορά, κόπηκαν πάρα πολλές φορές. Κόπηκαν με τον 3845, με τον 3833, με τον 4024, ζήσαμε αρνητικές μισθοδοσίες. Αναρωτιέμαι, βελτιώθηκε η οικονομική κατάσταση της χώρας; Η απάντηση νομίζω είναι «όχι».

Μετά, όταν η τρόικα απαίτησε απολύσεις, και λέω απαίτησε απολύσεις γιατί πρέπει να ξέρουμε γιατί συζητάμε, ο ίδιος ο κ. Ρέππας είπε στην Α.Δ.Ε.Δ.Υ. ότι η τρόικα ζητάει αίμα και ζητά αίμα σε απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων αφού οι απολύσεις στο Δημόσιο είναι ένα ταμπού το οποίο πρέπει με κάποιο τρόπο να σπάσει, προκειμένου να δείξουμε ότι είμαστε καλά παιδιά και συμφωνούμε με τις μνημονιακές μας δεσμεύσεις.

Όταν, λοιπόν, η τρόικα ζήτησε αίμα, το δικό σας αίμα, ήρθαν ξαφνικά κάποια παπαγαλάκια και μας είπαν ότι είστε εκατομμύρια. Ξαφνικά βρίσκαμε δημοσίους υπαλλήλους σε κάθε τρύπα που μπορούσε να βρεθεί. Ξαφνικά έγινε μια απογραφή, στην οποία απογράφηκαν οι αιρετοί, οι Βουλευτές, οι Ευρωβουλευτές, η κάθε κουτσή Μαρία η οποία μπορούσε να έχει μια οποιαδήποτε σχέση με το Δημόσιο, ακόμη κι αν δε μισθοδοτείτο από αυτό.

Και τότε λοιπόν ανακάλυψαν ότι πρέπει ν' απολυθείτε. Είχαμε τον πρώτο νόμο, το θυμίζω, τον 4024/2011, το περίφημο νόμο Ρέππα, ο οποίος έβγαλε, πέταξε κυριολεκτικά στο καλάθι των αχρήστων συναδέλφους σας, γύρω στους 2.000 ανθρώπους οι οποίοι είχαν γεράσει, γιατί στην Ελλάδα σκοτώνουμε τ' άλογα όταν γεράσουν. Ήταν 33 χρόνια στο Δημόσιο και γι' αυτό το λόγο έπρεπε ν' απολυθούν και να περιμένουν στο σπίτι τους μέχρι που να ολοκληρωθεί ο χρόνος να πάρουν σύνταξη.

Ο νόμος αυτός- γιατί δεν πρέπει να λέμε μόνο τα κακά, πρέπει να λέμε και τα καλά- κρίθηκε αντισυνταγματικός. Και κρίθηκε αντισυνταγματικός, από το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της χώρας μας,

από το ΣΤΕ και όχι βέβαια γιατί μας λυπήθηκαν αφού οι αντιδράσεις που είχαμε στα πλαίσια εκείνης της δίκης από τους ίδιους τους συμβούλους, πιστέψτε με, ήταν τρομακτικές.

Και ήταν τρομακτικές γιατί: Γιατί πάρα πολύ απλά κι εκείνοι ως άνθρωποι μέσα στην κοινωνία μας, έχουν την αντίληψη ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι κάτι κακό, είναι οι επίορκοι, είναι οι τεμπέληδες όπως συστηματικά μας λένε. Θυμάμαι λοιπόν στα πλαίσια εκείνης της δίκης, με ρώτησε Αντιπρόεδρος πάνω από τη σειρά των δικαστών: «Δηλαδή η Α.Δ.Ε.Δ.Υ. τι λέει; Το Δημόσιο δεν πρέπει ν' αλλάξει;»

Η απάντηση είναι απλή: Ναι, το Δημόσιο πρέπει ν' αλλάξει, και ξέρω ότι κι εσείς οι ίδιοι ταλαιπωρείστε, κι εσείς οι ίδιοι βρίσκεστε καθημερινά αντιμέτωποι σε δεκάδες προβλήματα που ξεκινούν είτε από την κακή οργάνωση των Υπηρεσιών είτε από την έλλειψη της μηχανογράφησης είτε από το γεγονός ότι βρίσκεστε καθημερινά αντιμέτωποι με τους πολίτες σ' ένα θεσμικό πλαίσιο το οποίο για τα δικαιώματά σας δεν είναι απολύτως σαφές και καθορισμένο. Κακοί νομοθέτηση, δυστυχώς.

Το Δημόσιο λοιπόν πρέπει ν' αλλάξει. Ποια είναι η στόχευση όμως: Η στόχευση είναι να διώξουμε υπαλλήλους ή η στόχευση είναι να φτιάξουμε αποδοτικές υπηρεσίες που θα μπορούν να λειτουργούν για λογαριασμό του πολίτη; Στα πλαίσια λοιπόν εκείνης της δίκης τους απάντησα με το υπόμνημά μας τα εξής απλά πράγματα:

Πρώτον: Το ποσοστό απασχόλησης στην Ελλάδα, δημόσιας απασχόλησης στην Ελλάδα, είναι μόλις 12%. Τη στιγμή που στη Σουηδία -και θυμίζω, κάποιος μας έλεγε ότι θα γίνουμε Σουηδία, μετά ανακαλύψαμε ότι μάλλον θα γίνουμε Ινδία- το ποσοστό λοιπόν της δημόσιας απασχόλησης στη Σουηδία, το πρότυπό μας, είναι 22% σήμερα που μιλάμε.

Επίσης τους είπαμε και πολύ απλά ότι για το γεγονός ότι δε συνεργάζονται τα μηχανογραφικά συστήματα μεταξύ τους, δεν ευθύνεται προφανώς ο δημόσιος υπάλληλος στο Ι.Κ.Α. που δε μπορεί να δει online τι ασφάλιση έχει ο ασφαλισμένος στον Ο.Α.Ε.Ε., ευθύνονται όλοι εκείνοι που τόσα χρόνια πλήρωναν χρήματα προκειμένου ν' αγοράστούν συστήματα που δε συνεργάζονται.

Υπό την έννοια λοιπόν αυτή, ό,τι και να κάνεις σήμερα για ν' αλλάξεις τη Δημόσια Διοίκηση, διώχνοντας δημοσίους υπαλλήλους, ξεκινά από μια βασική λανθασμένη προϋπόθεση: Δεν είναι ο στόχος να φύγει κόσμος, δεν είναι ο στόχος ν' απολύσεις, ο στόχος πρέπει να είναι αυτό που είναι το Δημόσιο σήμερα, το 2013 σε μια εποχή οργάνωσης, μηχανοργάνωσης και ποιότητας που μπορεί να παρασχεθεί στον πολίτη, θα πρέπει λοιπόν ο στόχος μας να είναι να βελτιωθεί το σύστημα.

Ο ίδιος ο Μανιτάκης, και οφείλω να το πω προς τιμήν του, πριν από λίγες μέρες, στα πλαίσια της εναγωνίας διαπραγμάτευσης με την τρόικα είπε ότι αν φύγουν 25.000 δημόσιοι υπάλληλοι δε θα μπορέσει να λειτουργήσει το Δημόσιο. Η πραγματικότητα όμως είναι, για να μην κοροϊδευόμαστε, ότι στο Ν. 4093/2012, τα νούμερα που συζητάμε τα έχουμε ψηφίσει.

Πίσω στις τελευταίες σελίδες, σε κάτι όμορφα σχεδιαγράμματα που έχει, η συμφωνία μας με την τρόικα που διατυπώνεται στο νόμο αυτό είναι ότι θα φύγουν 150.000 δημόσιοι υπάλληλοι μέχρι το τέλος του 2015 και 25.000 δημόσιοι υπάλληλοι μέχρι το τέλος του 2013. Απλά πράγματα, νούμερα, αριθμοί.

Και να πω και κάτι άλλο, γιατί πάρα πολλοί μου λένε «μα είναι και οι συνταξιοδοτήσεις βρε αδερφέ». Όχι. Πρόσφατα, πολύ πρόσφατα, ο κ. Στουρνάρας είπε ότι μέχρι το τέλος του 2015 μαζί με τις συνταξιοδοτήσεις θα φύγουν 180.000 δημόσιοι υπάλληλοι. Σήμερα λοιπόν, όπως σας είπα και ο Πρόεδρος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., είμαστε 450.000 δημόσιοι υπάλληλοι. Αν φύγουν 180.000 μέχρι το τέλος του 2015, είναι απλά τα πράγματα. Το Δημόσιο δε λειτουργεί.

Κι αν θέλετε την ταπεινή μου άποψη μετά από όσα έχουμε τραβήξει τα τελευταία τρία χρόνια, η πραγματικότητα είναι ότι αυτή είναι και η στόχευση. Δεν είναι ο στόχος ο καθένας από σας, δεν έχει ο κ. Thomsen κάτι μ' εσένα, μ' εσένα, δεν είναι αυτό το πρόβλημά τους. Το πρόβλημά τους είναι ότι μέσα από το μνημόνιο τούτη εδώ η χώρα πρέπει να ξεπουληθεί.

Κι ένα κομμάτι που πρέπει να ξεπουληθεί είναι η χρυσοφόρες υπηρεσίες του Δημοσίου. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν υποβαθμίζεται συστηματικά η δημόσια υγεία. Να σας πω την προσωπική μου εμπειρία, πήγα στο Κ.Α.Τ.

με πόνο στον αυχένα, τους ζήτησα ένα παυσίπονο και μου είπαν- τα παλικάρια, είχαν δίκιο- «μα δεν έχουμε». Αυτή είναι η εμπειρία μας.

Γι' αυτό το λόγο συστηματικά το κομμάτι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χτυπιέται, γι' αυτό το λόγο καθημερινά αντιμετωπίζουμε την κατασυκοφάντηση, απ' όλους εκείνους που ξαφνικά έγιναν οι τιμωροί και οι Εισαγγελείς του Δημοσίου. Κι επειδή πρέπει να το πω, είναι προσωπική μου εμπειρία, δεν αντέχω να μην το πω, πάρα πολλές φορές από δημοσιογράφους, αντιμετώπισα το περίφημο πρόβλημα «μα τι λέτε για τους επίορκους» αναφέροντας τον περίφημο καθηγητή που έβαζε κάμερα να δει τα μπουτία της μαθήτριας.

Επειδή λοιπόν αγανάκτησα κάποια στιγμή δε σας κρύβω ότι αναζήτησα να βρω τον καθηγητή που έβαζε κάμερα για να δει τα μπουτία της μαθήτριας. Ο άνθρωπος απαλλάχθηκε και ποινικά και πειθαρχικά. Το αποτέλεσμα όμως ποιο είναι: Η συκοφάντησή του, το γεγονός ότι αυτός ο άνθρωπος δε θα μπορούσε τυχόν να βγει στη γειτονιά του να δει το γείτονά του απέναντι, το γεγονός ότι μέσω των καινούργιων διατάξεων του Πειθαρχικού και του Ν. 4093/2012 του τελευταίου ευφυούς νόμου που ψήφισε η Βουλή μας θα έμπαινε σε αυτοδίκαιη αργία, περιμένοντας πότε τυχόν θα ευαρεστείτο η Δικαιοσύνη μας και πότε τυχόν θα ευαρεστούνταν τα Υπηρεσιακά Συμβούλια τα οποία στην πράξη δε μπορούν να λειτουργήσουν και θα σας πω τους λόγους που δε μπορούν, να τον απαλλάξουν για ν' αποδοθεί το δίκιο του.

Μετά λοιπόν απ' όλο αυτό, θα τον παίρναμε από το σπίτι του, που ο άνθρωπος μπορεί στο ενδιάμεσο να είχε αυτοκτονήσει από τη ντροπή του, να τον φέρουμε να ξαναγυρίσει στη θέση του. Μετά από πόσα χρόνια; είναι η ερώτηση. Πάρα πολλά.

Πραγματικότητα που πρέπει να θυμόμαστε πίσω από τις διατάξεις του Ν. 4093/2012 είναι η εξής: Οι περισσότεροι Εισαγγελείς, και λυπάμαι που το λέω, όταν πλέον βλέπουν δημόσιο υπάλληλο μπροστά τους, ασκούν με πάρα πολύ μεγάλη ευκολία την ποινική δίωξη. Γιατί; Γιατί κακώς, αλλά αυτή είναι η λογική τους, έχουν την αντίληψη, αν είναι αθώος θ' απαλλαγεί. Τράβα τον λοιπόν στο Δικαστήριο, τι να πάρω εγώ πάνω μου την ευθύνη; Αυτή είναι η λογική τους και στο λένε και οι ίδιοι.

Οι ποινικές διαδικασίες από την παραπομπή ιδιαίτερα αν μιλάμε για κακουργήματα μέχρι την εκδίκαση, την αμετάκλητη απαλλαγή του υπαλλήλου, θα πάρουν πάνω από 10 χρόνια. Τα δε Πειθαρχικά, που είναι το δεύτερο κομμάτι, που μπαίνει ένας υπάλληλος σε αυτοδίκαιη αργία, ξέρετε ότι σήμερα τα Πειθαρχικά Συμβούλια μετά από εκείνη την εναγώνια προσπάθεια όλο το 2012 να λειτουργήσουν, ακόμα δε λειτουργούν στην πράξη γιατί μεταφέρονται οι φάκελοι; Μα τω θεώ, μεταφέρονται οι φάκελοι. Κι ακόμα δεν έχουν μεταφερθεί.

Ο άλλος είναι σε αυτοδίκαιη αργία ο χριστιανός, περιμένει να ζήσει την οικογένειά του με το 30% των αποδοχών του και το Ελληνικό Δημόσιο απαντάει ότι μεταφέρονται οι φάκελοι. Και να σας πω και κάτι άλλο; Για μένα, και δεν είμαι η πλέον αρμόδια, σας είπα, αντικειμενική δεν είμαι, δεν είναι συνταγματική πρώτα και κύρια η νέα σύνθεση των Υπηρεσιακών Συμβουλίων και δεν είναι συνταγματική γιατί: Γιατί το Σύνταγμα λέει, πρέπει ν' αποτελούνται κατά τα 2/3 από δημοσίους υπαλλήλους.

Ο δικαστής και ο εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συγνώμη, δεν είναι δημόσιος υπάλληλος, είναι δημόσιος λειτουργός. Είναι άλλο πράγμα αυτός ο άνθρωπος. Να μην πω δε για το γεγονός ότι σε κάθε περίπτωση αυτοί οι άνθρωποι σε σχέση με τη λειτουργία του Δημοσίου είναι αλεξιπτωτιστές.

Πώς γνωρίζει, πώς μπορεί να γνωρίζει ο εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ακόμα-ακόμα και ο ίδιος ο δικαστής, ποια είναι η διαδικασία με την οποία βγαίνει ένα ένταλμα από μια Δημόσια Υπηρεσία, ποια είναι η διαδικασία με την οποία βγαίνει μια σύνταξη σε μια Δημόσια Υπηρεσία και όλο αυτό το πολύπλοκο πλέγμα διατάξεων που αφορά τη λειτουργία του Δημοσίου, που δεν είναι απλή, μη μου πείτε ότι είναι απλή.

Και κάτι ακόμα: Όταν λοιπόν αυτοί οι τρεις άνθρωποι κρίνουν το δημόσιο υπάλληλο, αφήστε βέβαια που θα καταργηθεί το δευτεροβάθμιο, η προσφυγή στο δευτεροβάθμιο θα εξετασθεί από ποιον; Από εκπροσώπους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Και τους το είπαμε γιατί ήμουν στην ΟΚΕ όταν πέρασε ο Ν. 4057/2012, «παιδιά δε γίνεται την απόφαση του δικαστή να την κρίνει ο δικηγόρος του Δημοσίου. Είναι δυνατό να κρίνει την απόφαση του Πρωτοδίκη ή του Εφέτη ο δικηγόρος του Δημοσίου;». Κι η απάντηση ήταν «δεν πειράζει, έτσι θα λειτουργήσουμε καλύτερα».

Κάτι δε ακόμα: Καταργείται, φεύγει το δευτεροβάθμιο. Μας έβγαλαν και ως αιρετούς από τα Υπηρεσιακά Συμβούλια. Μα τω θεώ, απλά μαθηματικά είναι, δε μπορώ πλέον, έχω χάσει τη μπάλα σ' αυτή τη χώρα. Μας είπαν ότι έφταιγαν οι αιρετοί διότι λέει εμείς επηρεάζαμε, ήμαστε οι κακοί και αφήναμε ατιμώρητους τους επίσης κακούς επίορκους υπαλλήλους.

Για πείτε μου ρε παιδιά, όταν είναι τρεις εκπρόσωποι της Διοικήσεως και δύο οι αιρετοί, πώς μπορεί να βγει απόφαση από τους αιρετούς; Είναι δυνατό; Απάντηση καμία. Πρέπει δε να σας πω, γιατί θα καταλήξω σε μια κουβέντα την οποία την είπε ο κ. Χρυσόγονος, απλά θα χρειαστεί να πάω ένα βήμα παρακάτω, πρέπει να σας πω ότι όταν ήρθε ο Ν. 4093/2012 στη Βουλή, αυτό το εκτρωματικό κείμενο του ενός και μόνο άρθρου, τη στιγμή που το Σύνταγμά μας λέει ότι οι νόμοι πρέπει να είναι ειδικοί και πρέπει να είναι ειδικοί για τον απλούστατο λόγο ότι πρέπει ο καθένας να μπορεί να βλέπει συστηματικά τις διατάξεις που κρύβονται μέσα τους, όταν λοιπόν ήρθε αυτός ο νόμος, υπήρξε μια έντονη ανησυχία για το κομμάτι που αφορούσε τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις παραπομπές για πλημμελήματα.

Γιατί επίσης, ας είμαστε ειλικρινείς, υπάρχουν άπειρες περιπτώσεις που βγαίνουν πλέον μία-μία στον αέρα, συναδέλφων σας που έχουν πειθαρχικές παραπομπές ή ποινικές πράξεις πλημμεληματικές. Έγινε λοιπόν μια έντονη παρέμβαση εκείνο το βράδυ, θυμάμαι το Γρίβα πάνω από τα Γιάννενα, εκπρόσωπο του Νομαρχιακού της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. ο οποίος μ' έπαιρνε τηλέφωνο ανά 3 λεπτά και μου είπε «κάντε κάτι ρε παιδιά, δεν είναι δυνατό να είναι μέσα και τα πλημμελήματα. Καλά η παραπομπή για τα κακουργήματα, αλλά μα τω θεώ, τα πλημμελήματα συμβαίνει να σου ασκηθεί μια ποινική δίωξη, δε μπορείς να μπαίνεις σε αργία, δε μπορεί να σε βάζουν μέσα στο συρτάρι».

Έγινε, λοιπόν, μια έντονη παρέμβαση από αρκετούς Βουλευτές και πρέπει να το πω, στο Μανιτάκη και του είπαν «δε γίνεται να μπουν μέσα τα πλημμελήματα, θα δημιουργηθεί θέμα. Εκείνο λοιπόν το βράδυ ο Μανιτάκης, ο καλός συνταγματολόγος, έβγαλε από την αρχική διάταξη τα πλημμελήματα. Ήρθε όμως, μόλις ψηφίστηκε ο νόμος στη Βουλή με πράξη νομοθετικού περιεχομένου, την ίδια μέρα, που δημοσιεύθηκε στο ακριβώς επόμενο Φ.Ε.Κ. απ' τον ίδιο νόμο και έβαλε μέσα και τα πλημμελήματα.

Εξηγήστε μου ποια είναι η λογική της έκτακτης κι επιτακτικής ανάγκης, γιατί εγώ είμαι χαζή πλέον, δεν καταλαβαίνω σ' αυτή τη χώρα που επέβαλλε και επέτρεπε την έκδοση πράξεως νομοθετικού περιεχομένου. Καμία.

Και κάτι ακόμα: Μετά το Νοέμβριο, μέχρι και το Γενάρη, έβγαλαν μια σειρά πράξεων νομοθετικού περιεχομένου γιατί: Γιατί ήθελαν να διώξουν τους συναδέλφους σας αορίστου χρόνου με τη διαθεσιμότητα την περίφημη, αλλά επειδή υπήρχε έντονη αντίδραση ειδικά από σας, εσείς κάνατε το πρόβλημα και χαίρομαι που εσείς φτιάξατε το πρόβλημα, επειδή λοιπόν έβλεπαν ότι έχουμε έντονες αντιδράσεις κι επειδή κι οι Δήμαρχοι αντιδρούσαν κάθε φορά που έβλεπαν το κενό, έρχονταν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου για να το καλύψουν.

Το αποτέλεσμα βέβαια είναι για να δείτε τη γελοιότητα πλέον της λειτουργίας του πολιτεύματος σ' αυτή τη χώρα, ότι κάποια στιγμή ξέχασαν να καταθέσουν τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου εντός 40 ημερών στη Βουλή. Βρέθηκαν λοιπόν ενώπιον προβλήματος, είναι αυτό που λένε «ουπς.. πρόβλημα!».

Όταν, λοιπόν, το κατάλαβαν, έφεραν το Ν. 4111/2013 και δε μπορούσαν να κυρώσουν, δε γινόταν κύρωση, για κάποιους εξ αυτών είχε παρέλθει το 40ήμερο, ψήφισαν λοιπόν αυτές τις διατάξεις εκ νέου. Κι εγώ ρωτάω, ξαναλέω, είμαι χαζή σ' αυτή τη χώρα: Στο ενδιάμεσο; Απάντηση θα πάρω από το ΣτΕ ελπίζω, διότι όλες οι διατάξεις και της διαθεσιμότητας και της αυτοδίκαιης αργίας, όλα αυτά που αποτελούν τον πυρήνα του προβληματισμού που σας εκφράζω και επίσης και τη νομιμότητας, της συνταγματικότητας των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου.

Γιατί έχω εδραία την αντίληψη ότι δεν επιτρέπεται να εκδίδονται πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και να μη μπορούν να ελεγχθούν από το ΣτΕ και ευτυχώς υπάρχουν αποφάσεις με μειοψηφία, πολλές μειοψηφίες που επιμένουν ότι πρέπει να ελέγχεται και η πράξη νομοθετικού περιεχομένου, έχει ασκηθεί λοιπόν αίτηση ακύρωσης από την Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και ελπίζω ότι θα πάρω απαντήσεις από το ΣτΕ.

Ξέρω ότι θα μου πείτε «τι περιμένεις;». Είμαι φανατικός οπαδός του νομικού ακτιβισμού. Όταν μου λένε «μην πας» εγώ πιστεύω ότι πρέπει να

πάω. Δεν το κάνω μόνο εγώ, το κάνουμε αρκετοί συνάδελφοι. Το κάνουμε για έναν βασικό λόγο: Γιατί οι εποχές που ζούμε, και λυπάμαι που το λέω, δεν είναι εποχές ομαλές. Δεν είναι εποχές που αντιμετωπίζονται οι εξελίξεις με τους ομαλούς δρόμους.

Μου είχαν πει «μην πας στο ΣτΕ για το 4024/2011, θα το χάσεις». Πήγα, το κέρδισα. Τώρα έχουμε μπροστά μας όλοι μας την περίφημη αναδιάρθρωση. Οφείλω να ομολογήσω ότι τα τελευταία 3 χρόνια η ελληνική γλώσσα έχει καταστεί πλουσιότερη. Έχουμε μάθει καινούργιες λεξούλες: Αναδιάρθρωση, μεσοπρόθεσμο, μνημόνια, κινητικότητα. Πιστεύω ότι και στα επόμενα χρόνια θα καταστεί ακόμα πλουσιότερη, θα βρουν κάτι πιο χαριτωμένο να μας πουν.

Έχουμε λοιπόν μπροστά μας την περίφημη αναδιάρθρωση. Θα μου επιτρέψετε να σας το πω πάρα πολύ παραστατικό γιατί πρέπει να καταλαβαίνουμε πού είμαστε. Αναδιάρθρωση σημαίνει φτιάχνω εκ νέου το οργανόγραμμα μιας Υπηρεσίας, κουρεύω οργανικές θέσεις, μαζεύω το οργανόγραμμα, λέω τι μου χρειάζεται για να λειτουργήσει αυτή η Υπηρεσία, βέβαια εδώ ξέρετε ότι η λογική δεν είναι τι μου χρειάζεται για να λειτουργήσει η Υπηρεσία αλλά πόσους μπορώ να ξεφορτωθώ, έχω βάλει τους υπαλλήλους μου αυτής της συγκεκριμένης Υπηρεσίας σ' έναν κουβά και περιμένουν και αφού τελειώσω μ' αυτό το μαγικό μου έργο, έρχομαι και αξιολογώ και λέω «μου κάνει αυτός; Ναι, καλός είναι, βαλ' τον αυτόν εκεί». Ότι περισσέψει πετιέται.

Το «ότι περισσέψει πετιέται» να το συζητήσουμε, αλλά με ποια κριτήρια: Ναι, πιστεύω στην αξιολόγηση. Κανείς μας δεν είναι εκτός αξιολόγησης. Κι εγώ δεν είμαι εκτός αξιολόγησης, κι εγώ αξιολογούμαι κάθε μέρα. Μπροστά σας, από σας, μαζί σας, απέναντί σας. Με μια διαφορά: Θέλω κριτήρια. Θέλω να ξέρω εκ των προτέρων ποια είναι τα κριτήρια με βάση τα οποία θα με ελέγξουν, θα με αξιολογήσουν και αν χρειαστεί θα με πετάξουν.

Και κάτι ακόμα: Θέλω τα κριτήρια τα οποία θα μου βάλουν να είναι αντικειμενικά και να συνδέονται μ' αυτό που κάνω. Γιατί πάρα πολύ απλά, για μένα τον πολίτη και για τη Δημόσια Υπηρεσία δεν έχει καμία σημασία αν η καθαρίστρια που δουλεύει στη Δημόσια Υπηρεσία δε γνωρίζει ποιο είναι το πολίτευμα της Ελλάδος. Ειλικρινά δεν αφορά κανέναν αυτό το πράγμα. Είναι καλή στη δουλειά της;

Ποια είναι λοιπόν τα κριτήρια; Έχουν περάσει δυο χρόνια που μιλάμε για αξιολόγηση. Κριτήρια δεν υπάρχουν. Κι επειδή λοιπόν κατάλαβαν και είδαν ότι δεν τους βγαίνουν ξανά τα νούμερα γιατί υποτίθεται ότι η αξιολόγηση θα οδηγούσε στην απομάκρυνση των 25.000 υπαλλήλων μέχρι το τέλος του 2013 κι επειδή η τρόικα κάθε φορά έρχεται και προτείνει και πιέζει για νέα μέτρα, φοβάμαι ότι θα μιλήσουμε ξανά για οριζόντιες διαδικασίες.

Και να πω και κάτι ακόμα; Δεν είναι τόσοι πολλοί οι επίορκοι ρε παλικάρια, έχω ακούσει νούμερα, 7.000, 2.000, τώρα τελευταία αφού έκλεισε το σετ τρόικα, φτάσαμε στον αριθμό που πιστεύω ότι είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα, των 500. Κι εκεί όμως έχω στοιχειώδη απαίτηση και την έχω με βάση το Σύνταγμα, που επιβάλλει και κατοχυρώνει το τεκμήριο της αθωότητας να έρθει κάποιος επισήμως και να μου πει τι είναι επίορκος. Ποιος είναι επίορκος.

Είμαι επίορκος γιατί παραβίασα το στοπ; Είμαι επίορκος γιατί τέλεσα απιστία εις βάρος της γυναίκας μου; Το λέω χαριτολογώντας γιατί δεν είναι αυτή η απιστία της διάταξης, είναι άλλη η απιστία της διατάξεως, αλλά αν κερατώσω τη γυναίκα μου είμαι επίορκος; Τι είμαι; Απλά είναι τα ερωτήματά μου και απλά είναι και τα δικά σας ερωτήματα. Σας το λέω γιατί μου το είπαν, με ρώτησαν κάποια στιγμή αν όταν λέμε «απιστία» εννοούμε τη μοιχεία, δηλαδή την απιστία στο σύντροφό σου.

Έρχομαι στη φράση που κράτησα από τον κ. Χρυσόγονο. Είπε ότι βρισκόμαστε στο δρόμο, καθ' οδόν μιας συνταγματικής εκτροπής. Φοβάμαι ότι δεν είναι έτσι. Εγώ θα πάω ένα βήμα πιο κάτω. Φμε. Και τη ζούμε 3 χρόνια τώρα. Και τη ζούμε γιατί: Γιατί μπορώ μεν να μιλάω και δε θα έρθει κανείς στο σπίτι μου να με μαζέψει επειδή μίλησα, αλλά υπάρχει μια διαφορά: Όταν μιλάω η φωνή μου δεν ακούγεται.

Όταν μιλάω με την ψήφο μου ψηφίζω συγκεκριμένο πρόγραμμα, αυτό το πρόγραμμα δεν εφαρμόζεται. Όταν λέω και λέμε όσοι ως επιστημονικός κόσμος ότι υπάρχουν αντισυνταγματικές διατάξεις, αυτό το πράγμα δε γίνεται σεβαστό. Θεωρώ λοιπόν ότι μιλάμε για μια συνταγματική εκτροπή.

Και θ' αναγκαστώ να το πω και το λέω διαρκώς και πρέπει κάποια στιγμή να το καταλάβουμε, το ακροτελεύτιο άρθρο του Συντάγματός

μας, γιατί εμείς το σεβόμαστε το Σύνταγμά μας, λέει μια κουβέντα: «Η τήρηση του Συντάγματος επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων». Κι εμείς είμαστε Έλληνες.

Και πάνω απ' όλα, είμαστε οι άνθρωποι που έχουμε ορκιστεί να τηρούμε το Σύνταγμα και το Δημόσιό μας. Είμαστε άνθρωποι που πίσω από μας υπάρχουν οικογένειες. Αυτές οι οικογένειες λοιπόν οφείλουμε ν' απαιτήσουμε να τις σεβαστούν. Και ο αγώνας μας είναι σε δυο επίπεδα. Είναι και στο νομικό, αλλά είναι και στο δρόμο. και το δρόμο εσείς τον ξέρετε πάρα πολύ.

Θα συναντηθούμε λοιπόν κι άλλες φορές στο δρόμο. Μη φοβάστε, κοιτάξτε το διπλανό σας, κοιτάξτε το μπροστινό σας. Υπάρχουν άνθρωποι και είμαστε όλοι μαζί. Θα τα καταφέρουμε.

ΘΕΜΗΣ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θα κάνουμε ένα διάλειμμα αλλά επειδή υπάρχουν συνάδελφοι από την Περιφέρεια και πιθανότατα να μην καθίσουν μέχρι το τέλος, θεωρώ εκ μέρους της Εκτελεστικής Επιτροπής, πέρα από την αγάπη μας και την ευχαρίστησή μας και νομίζω ότι εκφράζω και τα δικά σας αισθήματα, σαν Εκτελεστική Επιτροπή στους ομιλητές που σήμερα πράγματι τους έχουμε από το πρωί μέχρι το τέλος της ημερίδας, τους ταλαιπωρήσαμε αλλά νομίζω ότι είναι μια ευχάριστη ταλαιπωρία, να προσφέρω εκ μέρους της Εκτελεστικής Επιτροπής αυτό που είπε ο κ. Μακρυδημήτρης, τον Κλεισθένη.

Λοιπόν, θα κάνουμε ένα διάλειμμα μισής ώρας.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

MARIA ΤΣΙΠΡΑ: Υπάρχει μια σειρά ερωτημάτων. Για λόγους διαδικαστικούς και για να μην πάρει ο ένας εξ ημών τον περισσότερο χρόνο έχουν χωριστεί. Απάντησα αρκετές εξ αυτών έξω, δεν πειράζει, θα κάνω μια σύντομη επανάληψη. Θα λέω λοιπόν το ερώτημα χωρίς ν' αναφέρω το όνομα, δε θα ήθελα ν' αναφέρεται το όνομα κι αυτή είναι και η θέση του Προεδρείου οπότε ξεκινάμε.

Το ερώτημα που τίθεται είναι: «Όταν ο Εισαγγελέας έχει ασκήσει ποινική δίωξη σ' έναν υπάλληλο για ένα θέμα σχετικό με την υπαλληλική του ιδιότητα ή και όχι, ο Δήμαρχος υποχρεούται ή είναι στη διακριτική του ευχέρεια ν' ασκήσει και πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου;»

Νομίζω ότι το ερώτημα αυτό τίθεται εξ αφορμής κάποιας γνωμοδοτήσεως που φαίνεται να υπάρχει εκ μέρους της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. που λέει ότι όταν υπάρχει ποινική δίωξη κατά υπαλλήλου, είναι υποχρεωμένος ο Δήμαρχος ν' ασκήσει και πειθαρχική δίωξη. Με βάση τον Υπαλληλικό Κώδικα, γιατί από εκεί θα πρέπει να ξεκινήσουμε, η πειθαρχική δίωξη είναι αυτοτελής σε σχέση με την ποινική.

Υπό την έννοια αυτή λοιπόν υπάρχει μεν δεσμία αρμοδιότητα του Δημάρχου όταν το αδίκημα είναι και υπαλληλικό αδίκημα ν' ασκηθεί και πειθαρχική δίωξη αλλά σε καμία περίπτωση δε δεσμεύεται ο Δήμαρχος όταν το αδίκημα δεν εντάσσεται στα πλαίσια της Υπηρεσίας ή υπηρεσιακά δε συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

Να το πούμε απλά: Πλακώνομαι με το γείτονά μου, τον βρίζω και μου γίνεται ποινική δίωξη για εξύβριση. Πηγαίνει από τον Εισαγγελέα στην Υπηρεσία μου ότι μου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη. Αυτό είναι ένα αδίκημα το οποίο είναι εκτός Υπηρεσίας. Ο Δήμαρχος λοιπόν δεν είναι υποχρεωμένος να μου ασκήσει πειθαρχική δίωξη.

Εδώ βέβαια υπάρχει ένα λεπτό σημείο που είναι αυτό ακριβώς που είπε ο κ. Μακρυδημήτρης. Υπάρχει ένα παράπτωμα που λέγεται «χαρακτηριστικώς ανάξια και αναξιοπρεπής συμπεριφορά εντός και εκτός υπηρεσίας».

Αυτό το «εκτός υπηρεσίας» έχει επιτρέψει σε πάρα πολλούς πειθαρχικώς Προϊσταμένους ν' ασκούν στοχευμένες πειθαρχικές διώξεις για ζητήματα που άπτονται αποκλειστικά και μόνο της ιδιωτικής ζωής του υπαλλήλου. Θεωρώ λοιπόν ότι μόνο εάν το ποινικό αδίκημα κινείται στα πλαίσια της Υπηρεσίας και είναι πειθαρχικώς κολάσιμη πράξη, είναι δεσμία αρμοδιότητα ν' ασκηθεί ποινική δίωξη, όχι σε κάθε περίπτωση.

Το άλλο ζήτημα το οποίο τίθεται είναι το ζήτημα της διαθεσιμότητας των αορίστου, μ' αυτό σχετίζεται. Οι υπάλληλοι αορίστου που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, έκαναν ασφαλιστικά μέτρα στο Δήμο, είναι αλήθεια, εκεί ήταν θετικοί και διατάχθηκε ο Δήμος να δεχθεί να τους απασχολεί με τους ίδιους όρους πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα μέχρι την οριστική εκδίκαση της υπόθεσης.

Ο Δήμος εκδίδει μισθοδοτικές καταστάσεις για το 100% των αποδοχών πλήρους απασχόλησης, συμμορφούμενος με τη δικαστική απόφαση, η Ε.Α.Π. ωστόσο αποδίδει το 75% των αποδοχών τους. Πρώτο ερώτημα: Μπορεί ο Δήμος να καταβάλλει το υπόλοιπο 25% σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση εκτός Ε.Α.Π.; Η απάντηση είναι «ναι» και το έχω δώσει και εγγράφως.

Γιατί; Γιατί είναι δικαστική απόφαση, η πληρωμή μέσω ΕΑΠ έχει να κάνει με την τακτική μισθοδοσία, η δικαστική απόφαση όμως ενταλματοποιείται και το ξέρετε αυτό, στους περισσότερους Δήμους με τους συμβασιούχους αυτό γίνεται. Βγαίνει η απόφαση και ενταλματοποιείται.

Επόμενη ερώτηση: «Τι γίνεται με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου που προβλέπει μισθοδοσίες μόνο μέσω ΕΑΠ;» Εδώ ξαναγυρνάω σ' αυτό που σας είπα, ότι η πράξη αυτή νομοθετικού περιεχομένου είναι μια απ' αυτές οι οποίες δεν κατατέθηκαν εντός 40 ημερών στη Βουλή για κύρωση. Μιλάει για μισθοδοσία όμως και πάλι, ακόμη κι αν ισχύει, που δεν ισχύει κατά τη δική μου αντίληψη, μιλάει και πάλι για μισθοδοσία η οποία σχετίζεται με την οικειοθελή εκ μέρους του Δημοσίου καταβολή της μισθοδοσίας στο 100%.

Δηλαδή σου λέει ότι από τη στιγμή που εσύ βάζεις τα χρήματα, εγώ ως ΕΑΠ δεσμεύομαι ν' αποδώσω μόνο το 75%. Δε μιλάει για τη μισθοδοσία μέσω δικαστικής απόφασης. Ξαναλέω λοιπόν ότι κατ' αρχήν η ΕΑΠ θα όφειλε ν' αποδίδει σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση. Επειδή ωστόσο κατά τη δική μου αντίληψη δε λειτουργεί όπως θα έπρεπε σεβόμενη τη δικαστική απόφαση, το υπόλοιπο 25% μπορεί να δοθεί με ενταλματοποίηση, χωρίς να υπάρχει πρόβλημα, αυτό είναι το βασικό, για το Δήμο ή τον υπάλληλο.

Οι υπάλληλοι αυτοί θα τοποθετηθούν με την κινητικότητα σε νέες θέσεις του Δημοσίου. Θα κληθούν πρώτα να παραιτηθούν και να διακόψουν τη δίκη που θ' ακολουθήσει τ' ασφαλιστικά μέτρα; Η απάντηση είναι όχι. Ακόμη δε και σε εγκυκλίους του ο Μανιτάκης, είπε μεν ότι η κινητικότητα δεν εμποδίζεται από τις αποφάσεις των ασφαλιστικών μέτρων, δεν τόλμησε και ευτυχώς δεν τόλμησε, να πει ότι θα πρέπει οι εργαζόμενοι να παραιτηθούν από τις δικαστικές τους διεκδικήσεις προκειμένου να υπαχθούν στην κινητικότητα.

Εάν ναι, μπορεί κάποιο άλλο όργανο του Δήμου, π.χ. Σύλλογος Εργαζομένων να συνεχίσει τη δίκη; Η απάντηση είπα ότι είναι όχι, άρα δε γεννάται ζήτημα για το Σύλλογο Εργαζομένων. Βέβαια να πω ότι ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, γιατί οι ΙΔΑΧ υπάγονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όταν δικάζονται υποθέσεις τους, προβλέπει όντως ότι τα Σωματεία έχουν δικαίωμα να ασκήσουν τις αξιώσεις που έχουν τα μέλη τους.

Υπό την έννοια αυτή λοιπόν ναι, μπορεί να έχει ενεργό ο Σύλλογος στην όποια διεκδίκηση. Και είναι σημαντικό και το βλέπω και πρέπει να το επαινέσω, ότι σε όλες τις δίκες που είχαμε για τη διαθεσιμότητα, τα Σωματεία ήταν παρόντα και στην πρώτη γραμμή. Αυτό πρέπει να το πούμε.

«Τι προβλέπεται για το επίδομα θέσης ευθύνης για Προϊσταμένους που έχουν τοποθετηθεί με απόφαση Δημάρχου και δεν έχουν κριθεί ακόμα από Υπηρεσιακό Συμβούλιο;» είναι η επόμενη ερώτηση.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: (Τοποθέτηση εκτός μικροφώνου)

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΠΡΑ: «Υπάλληλοι που με αποφάσεις Πρωτοδικείου βαρύνονται με ποινές έως 6 μήνες, π.χ. με αναστολή για υπηρεσιακά θέματα, όπως ατυχήματα σε παιδικές χαρές, λακούβες, πεζοδρόμια, εργατικά ατυχήματα σε έργα που εποπτεύουν, κινδυνεύουν να τεθούν σε αργία;».

Δυο πράγματα: Το πρώτο: Είναι τα ποινικά αδικήματα αυτά για τα οποία έχουν καταδικαστεί ή παραπεμφθεί μεταξύ εκείνων που προβλέπει ο νόμος 4093; Η απάντηση είναι όχι. Τ' αδικήματα είναι συγκεκριμένα. Δεν είναι κάθε ποινικό αδίκημα, κάθε πλημμέλημα οδηγεί σε αργία. Το αμέσως επόμενο ερώτημα που γεννάται είναι: Θα μπει ενδεχομένως, θα ξεκινήσει πειθαρχική διαδικασία; Γιατί όταν και αν ξεκινήσει πειθαρχική διαδικασία από την Υπηρεσία, το αν θα τεθεί σε αργία εξαρτάται από το χαρακτηρισμό που θα δοθεί στην πράξη.

Γιατί για παράδειγμα, αν εκκινήσει η πειθαρχική διαδικασία με παραπομπή στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο με το χαρακτηρισμό της παράβασης καθήκοντος ναι, θα μπει αυτοδικαίως σε αργία. Εξαρτάται λοιπόν με το χαρακτηρισμό. Να πω και κάτι ακόμα που ελπίζω να μεταφερθεί: Είναι σημαντικό οι έχοντες την πειθαρχική εξουσία, οι Προϊστάμενοί σας δηλαδή, να καταλάβουν ότι έχουν ευρεία ευχέρεια στον τρόπο με τον οποίο χαρακτηρίζουν ένα πειθαρχικό παράπτωμα.

Υπό την έννοια αυτή μπορούμε να βοηθήσουμε τον υπάλληλο ακόμη και ασκώντας του πειθαρχική δίωξη να μη μπει σε αυτοδίκαιη αργία. Πρέπει λοιπόν να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, και οι Δήμαρχοι όταν ασκούν τις πειθαρχικές και οι αμέσως Προϊστάμενοί σας όταν διενεργούν πειθαρχικές πράξεις.

«Με το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο καταργείται το τεκμήριο της αθωότητας;». Η απάντηση είναι ότι με το 4093 ναι, καταργείται το τεκμήριο της αθωότητας και εκεί εντοπίζουμε ότι υπάρχει σύγκρουση τόσο προς το Σύνταγμά μας όσο και προς τους ευρωπαϊκούς κανόνες που θεσπίζουν το τεκμήριο της αθωότητας.

«Σε ποιες περιπτώσεις ο εργαζόμενος μπορεί ν' αρνηθεί εντολή του Προϊσταμένου του;». Μόνο όταν είναι καταφανώς παράνομη και εφ' όσον μπορεί να την εκτελέσει και ν' αναφερθεί, προσέξτε το αυτό, έχουμε πολλές πειθαρχικές διώξεις με αυτή τη βάση, στον Προϊστάμενο του οργάνου που του την έδωσε. Αυτό προσέξτε, όχι στον Προϊστάμενό του, μου δίνει ο Προϊστάμενος μια εντολή κι εγώ κάνω αναφορά στον Προϊστάμενό μου. Στον Προϊστάμενο αυτού που μου έδωσε την εντολή.

ΜΕΛΟΣ: Αν την έχει δώσει ο Διευθυντής;

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΠΡΑ: Πάντω από το Διευθυντή, ποιος είναι;

ΜΕΛΟΣ: (Ερώτηση εκτός μικροφώνου) Ας πούμε ότι ένας Διευθυντής έδωσε μια παράνομη εντολή, ο εργαζόμενος σε ποιον κάνει πάνω απ' αυτόν αναφορά;

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΠΡΑ: Ποιος είναι ο Προϊστάμενός του; Είναι ο Δήμαρχος. Άρα θα πρέπει να εκτελέσει την πράξη και να αναφερθεί στον αμέσως Προϊστάμενο. Απλά πολλοί τι κάνουν: Πάνε στον Προϊστάμενο, καταθέτουν ένα χαρτάκι και λένε «είναι παράνομη η εντολή που μου έδωσες». Δεν είναι σωστό, είναι λάθος.

Η επόμενη ερώτηση είναι αν ο εργαζόμενος μπορεί να επικαλεσθεί άγνοια νόμου για την εκτέλεση των εντολών του Προϊσταμένου και της Διοίκησης. Συγγνώμη, άγνοια νόμου στο Δίκαιό μας δε νοείται. Εγώ προτείνω πάντα, πάρτε και διαβάστε τον Κώδικα που σας διέπει. Όλες οι απαντήσεις είναι εκεί. Διαβάστε. Ο ενήμερος υπάλληλος είναι ο ασφαλής υπάλληλος κατά κανόνα.

«Μπορεί να χαρακτηριστεί ως αναξιοπρεπής συμπεριφορά η συνδικαλιστική δράση εντός και εκτός Υπηρεσίας; Και σε ποιες περιπτώσεις;». Εδώ είναι σαφές, θεωρώ ότι μπορεί ο καθένας μας να το καταλάβει. Η συνδικαλιστική δράση, όπως θεσμοθετείται και στο Σύνταγμα και στο Ν. 1264 που τη διέπει, δε μπορεί σε καμία μα καμία περίπτωση να ποινικοποιείται.

Δε μιλώ για εκτροπές σε ξυλοδαρμούς ή σε καταστροφές οι οποίες γίνονται στο όνομα της συνδικαλιστικής δράσης, μιλώ όμως για τους ανθρώπους εκείνους οι οποίοι ασκώντας τα καθήκοντά τους, αναγκάζονται να παίρνουν είτε αποφάσεις είτε να προβαίνουν σε ενέργειες που είναι δυσάρεστες για τους κυβερνώντες και τις Διοικήσεις. Πρόσφατα, το ξέρετε, υπήρξε η καταδίκη των συναδέλφων σας για το λόγο ότι ήταν παρόντες και ασκούσαν ψυχολογική βία.

Σε καμία περίπτωση η συνδικαλιστική δράση και συμπεριφορά δε μπορεί ν' αποτελέσει ούτε ποινικό αδίκημα, γι' αυτό και η συγκεκριμένη απόφαση συγχωρέστε με, κατά τη δική μου αντίληψη, είναι κατάπτυστη, ούτε βεβαίως και πειθαρχικό παράπτωμα. Στο βαθμό βέβαια που κινείται εντός των ορίων του θεμιτού και της αναλογικότητας. Δε μιλάμε, ξαναλέω, για ξύλο ή για εξυβρίσεις ή για οποιοσδήποτε συμπεριφορές που εκφεύγουν από τα όρια του εφικτού.

Το δυστύχημα είναι ότι πολλές φορές και πρέπει να το πούμε, χρησιμοποιείται η συνδικαλιστική δράση ως ένας τρόπος για να ελεγχθούν τα Σωματεία ή για να τιμωρηθούν οι συνδικαλιστές. Και βεβαίως απώτερος σκοπός είναι ο εξής ένας, το να μην υπάρχει ένα ισχυρό συνδικαλιστικό Κίνημα. Εκεί θεωρώ ότι είναι υποχρέωση όλων μας να τους προστατεύσουμε. Και είναι επίσης υποχρέωση και των Διοικήσεων ν' απέχουν από τη λήψη μέτρων εναντίον ανθρώπων που απλά κάνουν αυτό που επιβάλλει το Σύνταγμα και η συνείδησή τους, το καθήκον τους δηλαδή.

Η ερώτηση είναι: «Με το άρθρο 5, 1 και 2, ο Ν. 4057 ισχύει για μονίμους και Ι.Δ.Α.Χ. των Ο.Τ.Α. Με το άρθρο 8.1 καταργούνται οι διατάξεις 103 και 104 του 3584/2007. Επομένως καταργείται και το 107-108 για την αργία. Με το 4093/2012 υποπαράγραφο Ζ.3, 1 και 2, τροποποιούνται οι 103 και 104 του 4057. Με την παράγραφο 3 και 4 τροποποιούνται τα 107 και 108

του 3584 που είχαν καταργηθεί. Ποιες διατάξεις ισχύουν σήμερα;». Ο 4093. Ό,τι προέβλεψε ο 4093.

«Για υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ. του 189, του 3584/2007 που καταργήθηκε με το άρθρο 5 παρ. 2, με άρθρο 5 παρ. 4 για θέματα καταγγελίας συμβάσεων εργασίας για σπουδαίο λόγο, αρμοδιότητα έχει το Πειθαρχικό. Ισχύει η καταγγελία σύμβασης ή θ' ακολουθείται η πειθαρχική διαδικασία και για τους ΙΔΑΧ; Έχουμε υποθέσεις αδικαιολόγητες πάνω από 22 μέρες».

Κατ' αρχήν ο 4057 επέκτεινε καλώς ή κακώς, είναι ένα ζήτημα μεγάλο που σηκώνει πολλή κουβέντα, το Πειθαρχικό Δίκαιο στην περίπτωση των Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Το καλό της όλης ιστορίας είναι ότι τουλάχιστον πλέον υπάρχει μια ενότητα στις πειθαρχικές διαδικασίες γιατί η αλήθεια είναι ότι μέχρι τώρα βλέπαμε αορίστου να διώκονται με διατάξεις μονίμων και να μην είναι σωστές οι διατάξεις που εφαρμόζονταν. Ένα χάος.

Σ' αυτό το επίπεδο είμαστε θετικά. Το ζήτημα είναι ότι δεν έχει διευκρινιστεί μέσα από την ερμηνεία των διατάξεων, αν το Προεδρικό Διάταγμα που διέπει τους ΙΔΑΧ, που είναι το 410/88 παραμένει και εξακολουθεί να ισχύει στα θέματα που αφορούν την καταγγελία της σχέσεως εργασίας η οποία χωρεί για σπουδαίο λόγο.

Εφ' όσον όμως, μια σκέψη εκφράζω, μόνο το κομμάτι του 410 το οποίο αφορούσε την πειθαρχική διαδικασία, την όποια πειθαρχική διαδικασία εις βάρος των ΙΔΑΧ έχει καταργηθεί, αντικατασταθεί από το 4057, θεωρώ ότι ισχύουν και οι διατάξεις εκείνες που δεν καταργήθηκαν. Άρα το κομμάτι της καταγγελίας προφανώς πρέπει να συνεχίσει να ισχύει. Όχι ότι είναι σωστό, και δεν είναι σωστό γιατί:

ΘΕΜΗΣ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Το 410 σ' εμάς δεν ισχύει. Με ειδικές διατάξεις του 3584 στο β' μέρος που αφορά ισχύει ο 3584, δεν ισχύει καθόλου το 410.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΠΡΑ: Το 410/88 ισχύει Θέμη μου, μιλάει και για Ο.Τ.Α.

ΘΕΜΗΣ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, σ' εμάς είναι μετά ο κώδικας των υπαλλήλων που έχει το β' μέρος που ισχύει για το προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΠΡΑ: Ωραία. Θεωρώ όμως ότι οτιδήποτε δεν καταργείται ρητά, δε μπορούμε να θεωρήσουμε ότι δεν υπάρχει. Υπό την έννοια λοιπόν αυτή, προφανώς η καταγγελία συνεχίζει και υφίσταται.

Ένα μεγάλο παράπονο και παρατήρηση που είχαμε κάνει όμως τότε ήταν ότι από τη στιγμή που επεκτείνεις διατάξεις, πρέπει να κωδικοποιήσεις. Δηλαδή πρέπει κάπου να κωδικοποιείς τι ισχύει για τους Ι.Δ.Α.Χ. Γιατί υπάρχει μεν ο Υπαλληλικός Κώδικας και ο δικός σας ο Κώδικας που διέπει τους μόνιμους και πρέπει κωδικοποιημένα να ισχύει κάτι και για τους Ι.Δ.Α.Χ.

«Δεδομένου ότι στις διατάξεις του 4057/2012 εμπίπτουν και οι υπάλληλοι Ο.Τ.Α., σε ό,τι αφορά μεταξύ άλλων τα πειθαρχικά παραπτώματα, τα οποία πλέον απαριθμούνται αποκλειστικά στο άρθρο 107 του 3529/2007 και ενώ μετά την έναρξη ισχύος του 4093 υπάρχει κοινή αντιμετώπιση στα θέματα αργίας των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Ο.Τ.Α., παρατηρείται μια διαφορά στα παραπτώματα για τα οποία ένας πολιτικός δημόσιος υπάλληλος τίθεται σε αργία μετά από παραπομπή στο Πειθαρχικό Συμβούλιο σε σχέση μ' έναν υπάλληλο Ο.Τ.Α. Συγκεκριμένα, τα παραπτώματα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο Ζ.3 παρ. 1 του 4093, 'πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι' είναι διαφορετικά από αυτά της παραγράφου Ζ.3 παρ. 3 του ν. 4093 'υπάλληλοι Ο.Τ.Α.'. Από την ανάγνωση του νόμου γίνεται αντιληπτό ότι: Σχετικά με τους υπαλλήλους Ο.Τ.Α. απαριθμούνται τα παραπτώματα του άρθρου 111 του 3584/2007 χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ο Ν. 4557 του 2012. Υπάρχει λάθος στο 4093; Ποιος νόμος ισχύει; Ποια είναι τελικά τα παραπτώματα για τα οποία μπαίνει σε αργία ένας υπάλληλος Ο.Τ.Α. εφ' όσον παραπεμφθεί στο Πειθαρχικό Συμβούλιο;»

Αυτό σηκώνει διατριβή, έτσι; Η κυρία που το έγραψε είναι εξαιρετική, οφείλω να τη συγχαρώ. Θα μου επιτρέψει όμως να της απαντήσω αφού το διαβάσω, ειλικρινά θέλει διατριβή το πράγμα. Πρέπει να το διαβάσω να δω τι μπορούμε ν' απαντήσουμε.

«Όταν Αντιδήμαρχος ενδύεται πειθαρχικά καθήκοντα Δημάρχου για να κάνει τις βρωμοδουλειές δημαρχεύων, κατά πόσο είναι νόμιμο;» Ξέρετε, ό,τι είναι νόμιμο δεν είναι κατ' ανάγκην ηθικό κι ό,τι είναι ηθικό δεν είναι κατ' ανάγκη νόμιμο. Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων κάνει προφανώς ο Δήμαρχος, αναθέτει αρμοδιότητες, είναι ένα ζήτημα κατά πόσο είναι δεκτό στο

Πειθαρχικό Δίκαιο η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και βέβαια η κάθε πράξη θα κριθεί ξεχωριστά.. Είναι ένα ζήτημα κατά πόσο μπορεί να το κάνει και ποιος ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων.

Είναι πάρα πολλές οι ερωτήσεις, θ' αφήσω τους συναδέλφους μου να συνεχίσουν και ό,τι δεν καλυφθεί, θα το απαντήσω μετά..

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Όπως καταλαβαίνετε είναι αδύνατο ν' απαντηθούν τελείως προσωπικά ζητήματα.

Εγώ έχω κάνει απλώς μια καταγραφή σε πολύ γενικές γραμμές, της αγωνίας που αναδεικνύεται από τα ερωτήματα. Κυρίως όσον αφορά τα θέματα τα πειθαρχικά. Πρέπει να σας πω ότι όλες αυτές οι υποθέσεις, από την ώρα που θα καταργηθεί το Δευτεροβάθμια Πειθαρχικό Συμβούλιο θα πάνε στα Δικαστήρια. Σε ό,τι αφορά βέβαια τις άλλες πειθαρχικές ποινές εκτός από τον υποβιβασμό και την παύση, είναι τα Διοικητικά Εφετεία και τα υπόλοιπα είναι στο ΣτΕ. Δηλαδή οριστική παύση και υποβιβασμός.

Πρέπει να σας πω ότι ο έλεγχος στην περίπτωση αυτή, είναι έλεγχος ο οποίος είναι και ουσίας και νομιμότητας. Δηλαδή ελέγχεται και η αιτιολογία της πράξεως, ελέγχεται και η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας και οφείλω να σας πω ότι είναι πάρα πολλές οι περιπτώσεις που και το ΣτΕ και τα Διοικητικά Εφετεία έχουν δικαιώσει τους υπαλλήλους.

Άρα θα έλεγα σ' αυτό το θέμα υπάρχει μια αισιοδοξία. Όλα βέβαια κρίνονται κατά περίπτωση. Στην κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ποιο είναι το πειθαρχικό αδίκημα, ποιες είναι οι συνθήκες υπό τις οποίες έγινε, αν έχει αιτιολογήσει το πειθαρχικό όργανο που επέβαλλε τη συγκεκριμένη πειθαρχική κύρωση ή όχι με τον τρόπο τον οποίο απαιτεί ο νόμος τη συγκεκριμένη πράξη της πειθαρχικής ποινής, αν τηρείται η αρχή της αναλογικότητας κλπ.

Άρα η αγωνία δεν πρέπει να είναι τόσο έντονη. Κανένας δε θα παυθεί με συνοπτικές διαδικασίες ούτε θα υποβιβασθεί. Τα πειθαρχικά αδικήματα αν δεν είναι υπαρκτά κρίνονται στα Δικαστήρια και σ' αυτό το επίπεδο νομίζω ότι πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη στην ελληνική Δικαιοσύνη, σ' αυτό το θέμα ειδικά.

Διαβάζω μια τελείως συνδικαλιστική ερώτηση: «Αν μπορεί ν' αποτελέσει το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο λόγο για συνένωση και κοινό μέτωπο

μεταξύ Π.Ο.Ε. – Ο.Τ.Α. και άλλων συνδικαλιστικών φορέων» κτλ. Είναι καθαρά συνδικαλιστικό, αλλά θα μου επιτρέψετε να κάνω μια παρατήρηση: Ιστορικά, τα κοινά αντικείμενα και τα κοινά διακυβεύματα έχουν ενώσει τους εργαζομένους. Τα κοινά συμφέροντα ενώνουν τους εργαζομένους. Κι εδώ υπάρχουν κοινά συμφέροντα.

Όσο θεσπίζονται οριζόντιες ρυθμίσεις από το μνημόνιο, τόσο θα δημιουργείται ένα κοινό μέτωπο. Το κρίσιμο θέμα είναι το μέτωπο αυτό να είναι αποτελεσματικό. Για να είναι αποτελεσματικό πρέπει να είναι σοβαρό και πρέπει να είναι οργανωμένο.

«Τι θα γίνει με τους υποχρεωτικής εκπαίδευσης υπαλλήλους των Ο.Τ.Α., πώς θ' αξιολογηθούν;» Είναι προφανές ότι εκεί δε θα έχουμε διαγωνιστική διαδικασία και κυρίως δε θα έχουμε κρίση με βάση τα προσόντα, πτυχία κτλ. Άρα θα είναι ζητήματα που έχουν να κάνουν με την εμπειρία, τα χρόνια δηλαδή της προϋπηρεσίας και τα κοινωνικά κριτήρια. Νομίζω ότι αυτό είναι πέραν του προφανούς. Δεν έχω κάτι άλλο.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ: Δεν πρόκειται να μπω σε διαδικασία συζητήσεως λεπτομερειακών ζητημάτων που αφορούν προσωπικές περιπτώσεις κατ' ουσίαν, εκείνο που μπορώ να σας πω ως γενική παρατήρηση ή και πρόγνωση αν θέλετε είναι ότι τον τελευταίο καιρό παρατηρείται μια στροφή και από το Δικαστικό Σώμα.

Με πολύ μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα αντιμετωπιζόταν από τους δικαστές η άμεση ή έμμεση αμφισβήτηση μνημονιακών μέτρων τα προηγούμενα χρόνια και νομίζω ότι το κλίμα έχει αρχίσει ν' αλλάζει, ιδίως από το φθινόπωρο του 2012 και μετά.

Άρα, εκείνο που ισχύει ως γενική παραδοχή θα έλεγε κανείς και κατεύθυνση είναι ότι θα πρέπει όλοι οι θιγόμενοι από τη μνημονιακή λαίλαπα, να διεκδικούν τα δικαιώματά τους στα Δικαστήρια. Από κει και πέρα θα είχα να πω μια ιδέα, που αφορά την Ομοσπονδία σας: Ότι προκειμένου να υπάρξει νομική προστασία των υπαλλήλων από αυτό τον καταγισμό που επέρχεται, την καταιγίδα που επέρχεται εναντίον τους, ίσως θα έπρεπε η Ομοσπονδία σας να εξετάσει το ενδεχόμενο να συστήσει η ίδια μια Νομική Υπηρεσία με κάποιους νέους δικηγόρους προφανώς που θα μπορούν να είναι μια σχετικά λογική αμοιβή και ν' απασχολούνται σε μόνιμη βάση στην

Ομοσπονδία και οι οποίοι και να μπορούν ν' απαντούν σε ερωτήματα και να μπορούν να στηρίζουν.

Διότι βέβαια το να προσπαθεί ο καθένας ατομικά ν' αντιμετωπίσει αυτά τα οποία του έρχονται είναι και οδυνηρό αλλά και κοστοβόρο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι σύνεδροι, αισθάνομαι ότι πρέπει να σας συγχαρώ για την παρουσία σας έως αυτή την ώρα σε τούτη την αίθουσα. Είστε απ' το πρωί εδώ, πολλοί μάλιστα έχετε έρθει, όπως διαπίστωσα, και από την επαρχία. Αυτό δείχνει, κ. Πρόεδρε, ένα γνήσιο ενδιαφέρον και μια αγωνία των στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως και της υπόλοιπης Δημόσιας Διοίκησης, για το τι τέξεται επί των κεφαλών μας την επιούσα, την αυριανή ημέρα.

Η αγωνία σας είναι δικαιολογημένη σε μεγάλο βαθμό. Αν μου επιτρέπεται να πω, η παρουσία μας εδώ, του συναδέλφου και των άλλων, δείχνει ότι συμεριζόμεθα αυτή την αγωνία και θέλω να εκλάβετε τη φυσική μας παρουσία ως έμπρακτη στήριξη και κατανόηση της ανησυχίας σας.

Έχω μείνει εντυπωσιασμένος και από το επίπεδο των ερωτήσεων και από τη γενική ευπρέπεια της όλης εκδήλωσης. Έχουν λεχθεί πολλά για σας, όχι πάντοτε καλά. Δυσφημιστικά. Όμως η αξιοπρέπεια και η αρχοντιά, θα έλεγα, που επιδείξατε σήμερα και επιδεικνύουν πολλές φορές στους δρόμους ιδίως οι συνάδελφοί σας στην πρώτη γραμμή των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι μεγάλη υπόθεση για το λαό μας.

Ξέρω ότι εκφράζετε ένα μικρό ποσοστό από τις 70.000 συναδέλφους σας, ξέρω ότι ο κόσμος αυτός περνάει μια δύσκολη στιγμή και τα ερωτήματα είναι πιεστικά. Τα σοβαρά ερωτήματα, αγαπητοί φίλοι, απαιτούν σοβαρές απαντήσεις. Απαντήσεις πρόχειρες δεν επιτρέπεται να δώσουμε. Συμερίζομαι, λοιπόν, την πρόταση του συναδέλφου κ. Χρυσόγονου, ότι ίσως θα πρέπει η Ομοσπονδία σας να συστήσει μια κάποια διαδικασία ώστε οι άνθρωποι να καταγράφουν τα αιτήματά τους.

Αν θέλετε τη δική μας βοήθεια, αμισθί, θα την προσφέρουμε. Πέραν τούτου, οι ευχές μας, τα συγχαρητήριά μας κι ένα μεγάλο ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Κλείσιμο Εργασιών Ημερίδας – Συμπεράσματα

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΥΝΗΣ: Συνάδελφοι θεωρητικά εγώ αυτή τη στιγμή και σύμφωνα με το πρόγραμμα θα πρέπει να προχωρήσω στο κλείσιμο των εργασιών και στα συμπεράσματα της ημερίδας.

Νομίζω ότι τα συμπεράσματα σήμερα εδώ είναι κοινά και συμφωνούμε όλοι σ' αυτό, είτε εμείς είμαστε αιρετοί συνδικαλιστές, γιατί θέλω να το τονίσω, κ. Μακρυδημήτρη, εδώ η πλειονότητα των ανθρώπων είναι αυτοί που το προηγούμενο χρονικό διάστημα κατηγορήθηκαν ως κατάπτυστοι συνδικαλιστές.

Εγώ δε θα περάσω σε συμπεράσματα, θα κάνω διαπιστώσεις: Στην αρχή είπα ότι υπάρχει μια αφετηρία. Η αφετηρία είναι ότι 3 χρόνια τώρα, παρά τα προβλήματα που έχουν οι Δημόσιες Υπηρεσίες, δεν έχει βελτιωθεί απολύτως τίποτα. Αντιθέτως, ο πολίτης ταλαιπωρείται πολύ περισσότερο.

Και το ερώτημα είναι: μέσα από αυτές τις παρεμβάσεις είτε για το Πειθαρχικό Δίκαιο είτε από την αξιολόγηση, που εδώ θέλω να το πω και πάλι, δεν πρόκειται για κάτι καινούργιο, δεν υπάρχει κάτι που μεταρρυθμίζει το παλιό, υπήρχε αξιολόγηση που ενδεχομένως δε γινόταν με τον τρόπο που έπρεπε να γίνει, γιατί εδώ θα πρέπει να κάνουμε και αυτοκριτική, υπήρχε και Πειθαρχικό Δίκαιο.

Το ζητούμενο είναι, είναι ορατός μετά από 3 χρόνια ο επικαλούμενος στόχος της αναβάθμισης της Δημόσιας Διοίκησης; Νομίζω ότι πέρα από τη συνδικαλιστική προσέγγιση που εμείς κάνουμε, ήταν κοινή και η τοποθέτηση των εισηγητών επιστημόνων σήμερα και σ' αυτή θέλω να μείνω. Δε θέλω σήμερα δηλαδή να κάνω εγώ απλά μια συνδικαλιστική προσέγγιση.

Νομίζω ότι ήταν απόρροια της τοποθέτησης των ανθρώπων που εισηγήθηκαν εδώ επιστημονικά και προσέγγισαν επιστημονικά τα θέματα, ότι διαφαινόμενος στόχος αναβάθμισης των Δημοσίων Υπηρεσιών δεν υπάρχει στο άμεσο χρονικό διάστημα.

Αντιθέτως βλέπουμε ότι αυτό που κυριαρχεί και αυτό που υπάρχει μέσω των νομοθετικών παρεμβάσεων, επιτείνει τον αυταρχισμό, τον εκφοβισμό και την ανασφάλεια. Και σ' ένα τέτοιο, το είπε ο Πρόεδρος στην εισήγησή του, σ' ένα τέτοιο πλαίσιο, σ' ένα τέτοιο κλίμα είναι πολύ εύκολο ο

καθένας από μας, αντί να κοιτάξει το συνάδελφό του, αντί να κοιτάξει δίπλα του, να στραφεί πάλι στον πολιτικό.

Αυτή τη στιγμή αυτό συνάδελφοι γίνεται. Τα πολιτικά γραφεία ξαναστήνονται. Ο κόσμος αρχίζει να πηγαίνει ξανά στους πολιτικούς που απαξίωσε τα 3 προηγούμενα χρόνια. Γιατί; Για να κρυφτεί κάτω από μια ομπρέλα. Το κομματικό κράτος αυτή τη στιγμή είτε λόγω της κινητικότητας, είτε του κρατικού υπαλλήλου που θα μετακινείται από μέρος σε μέρος, ποιος θα το κρίνει, με ποιον τρόπο, ξαναγεμίζει τα πολιτικά γραφεία.

Κι αυτό είναι κάτι που εμείς, με τη δική μας τη προσέγγιση, τη συνδικαλιστική προσέγγιση, αλλά και με αρωγό την επιστημονική προσέγγιση που θα πρέπει να περάσει και στα Μέσα Παραπληροφόρησης, όπως ειπώθηκε σήμερα θεωρώ ότι είναι το κύριο όπλο το δικό μας και μ' αυτό θα πρέπει να βγούμε το επόμενο χρονικό διάστημα μπροστά.

Είναι σίγουρο ότι εμείς θα εξετάσουμε την πρόταση που ειπώθηκε για τη δικαστική και τη δικηγορική συνδρομή, τη νομική συνδρομή και υποστήριξη των εργαζομένων και αυτό που εμείς λέμε και πρέπει να το βροντοφωνάζουμε, δεν πρέπει να είναι κανείς μόνος του.

Εμείς να είστε σίγουροι ότι και το επόμενο χρονικό διάστημα, παρά τη μοναξιά που νιώσαμε τον προηγούμενο καιρό, θα κάνουμε αυτό που πρέπει πάλι. Ενδεχομένως με τα λάθη, με τις παραλείψεις, εκεί είστε εσείς για να μας συμπληρώσετε, όλοι μαζί πάλι θα βρεθούμε στο δρόμο και με οποιονδήποτε τρόπο να διεκδικήσουμε αυτά που μας ανήκουν. Δημόσιες Υπηρεσίες με κοινωνικό και δημόσιο χαρακτήρα, αξιοπρεπή μισθό και δουλειά

Σας ευχαριστώ συνάδελφοι.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΗΜΕΡΙΔΑΣ